

פעם הייתי

תסריט קריאה אחרון

תסריט מאת : אבי נשר

על פי פרויקט משותף עם אמיר גוטפרוינד

קלזז אפ : מסך טלביזיה - יום

דימויים מטלטלים של זירת מלחמה : חור ענק פעור בתקרת מוסך קרונות הרכבת, שברי הטיל טובלים בשלוליות של דם, גופות מכוסות בסדינים, פצועים מטופלים, אנשי מד"א מתרוצצים...

קריין טלביזיה

העיר חיפה התעוררה אתמול לסיוט הגדול ביותר שידעה זה עשרות שנים. ברבע לפני תשע בבוקר התחילה ההפגזה. שמונה קטיושות נורו אל עבר העיר...

אנחנו שומעים פעמון דלת מצלצל... פעם... ופעמיים... על מסך הטלביזיה מתאר אחד הניצולים את החוויה הקשה שחווה.

ניצול

קיבלנו התראה של כמה שניות, אבל זה לא הספיק. אנשים עפו באוויר, חלקי גופות, זה היה מזעזע, זה סיוט...

אנחנו שומעים צלצול שלישי. ארוך. עצבני. עיקש. קול מבוגר צועק: "פותר, פותר, אני לא חירש... עוד לא חרש..." המצלמה נעה לאחור ואנחנו מוצאים עצמנו ב...

פנים. דירת בורשטיין - יום

יוז'י בורשטיין – 82, דליל שיער, חסון – עושה דרכו אל עבר הדלת, כשבידו מעטפה מבוילת. קריין הטלביזיה ממשיך לתאר הפגיעות בחיפה. בורשטיין פותח את הדלת, מוצא עצמו עומד מול בנו אריק – 52, שיבה ברקותיו, גבוה, נאה, לבוש בזריקות קיצית מעט מהוהה.

בורשטיין

אתה באיחור... אמר לבוא בעשר...

אריק

יש קצת מלחמה, בטח שמעת (מציץ) איפה אימא?

בורשטיין

אימא למטה אצל אבעדי, קרוב למקלט, בוא...

אריק

אז למה אתה כאן, ולא למטה? מפחיד כאן...

בורשטיין

(קשוח)

למה אני כאן? אני גר כאן. שיפחדו הם...

פנים. מכונת אריק - יום

ברדיו ממליץ אלון פיקוד העורף לתושבי חיפה והקריות להישאר במרחבים מוגנים – בתים מפעלים או בתי עסק. אריק נוהג, בורשטיין שולף המכתב מהמעטפה ומעיין בו בריכוז גדול – כאילו ומנסה לפענח צופן סודי הטמון בכתוב.

אריק
אין כלב בחוץ – יום כיפור. למה אנחנו נוסעים דווקא היום?

בורשטיין
כי זה מה שהוא אמר, העורך דין סגלסון הזה.

אריק
ולא אמר מה כל כך דחוף?

בורשטיין
אמר דחוף. היום. (לחוץ) לא נשמע טוב...

אריק
מה לא נשמע טוב?

בורשטיין
הוא לא נשמע טוב. רציני כזה. אולי כועס. (מביט באריק בחשד)
אתה בטוח שאתה לא הסתבכת במשהו?

לפני שאריק מספיק לענות נשמעת אזעקה. אריק מתכווץ, מביט במהירות סביב.

בורשטיין
אתה לא מכיר את הסגלסון הזה?

אריק
מאיפה שאני אכיר עורך דין בנהרייה?

חוץ. רחוב חיפאי – יום

הסיטרוואן החבוטה של אריק עושה דרכה במורד הכרמל השומם. קריין החדשות מספר על הפצצות בביירות, ועל מספר גבוה של הרוגים – רבים מהם אזרחים, נשים וילדים. כמה אנשים רצים ממול, על המדרכה, ממהרים לתפוש מחסה. אריק נד בראשו בדכדוך. סוף העולם...

פנים. מכונית אריק – יום

בורשטיין מרכיב משקפיים ומחפש את מספר הבית. אריק נוהג בזהירות, בדאגה. הוא נושא עיניים ופיו נפער בתדהמה...

חוץ. רחוב הזמיר, נהרייה – יום

עמוד חשמל ומכונית עולים באש. הכביש מכוסה בשברי זכוכיות וחלקי פח. הרחוב שקט ושומם. הסיטרוואן של אריק הולכת וקרבה למכונית הבוערת, ואז נעצרת...

פנים. חדר מדרגות – יום

בורשטיין ואריק עולים במדרגות. לבורשטיין קצת קשה להעפיל לקומה השנייה אבל הוא מסרב לעזרה מאריק. הם נעמדים לפני דלת שעליה שלט "סגלסון ומאייר – עורכי דין". אריק דופק בדלת. הדלת נפתחת. בורשטיין ואריק מחליפים מבט. מהססים. נכנסים.

פנים. משרד סגלסון – יום

ריהוט מיושן – עורך דין מיושן. **סגלסון** – עגלגל, קירח, לבוש בחליפה שכבר ידעה ימים טובים יותר ועניבה ארגמנית – מעיין בתעודת הזהות של אריק, רושם את המספרים, בדפדפת מהוהה, לאט לאט... כאילו ואין מלחמה בחוץ... בורשטיין פוטר ידיים בעצבנות. סגלסון מרים ראש ומביט בו, שם לב למספר הכחול שעל זרועו...

סגלסון

גם לי היה (מושך בשרוול הז'קט) עשו לי מעקפים לפני כמה שנים, לקחו וריד מיד, אמרו אם אתה רוצה אז כבר באותה הזדמנות נוריד לך... למה לא, תמיד מבהיל נכדים שלי...

בורשטיין מביט בצלקת שעל זרועו של עורך הדין. מחכך אצבעו במספר הכחול שלו עצמו.

בורשטיין

(ארשת פנים אטומה)

על שלי לא מוותר. והנכדים שייבהלו. טוב בשבילם. שיזכרו...

סגלסון מביט בו, מביט בתעודת הזהות המהוהה שלו, ורושם את המספרים. מהחוץ, נשמעים קולות הליקופטרים חולפים, הבניין רועד... אריק מביט בעצבנות לכיוון החלון...

אריק

לא רוצה לזרז אותך, אבל לא נראה לי שהבניין הזה הוא המקום הכי בטוח בעולם. (סגלסון מרים ראש, מביט באריק, ושב למספרי תעודת הזהות). מה בדיוק העניין, מר סגלסון...

סגלסון מחייך חיוך סתום, שולח יד אל עבר מגירה, ושולף משם מעטפה גדולה. מביט בה, מביט באריק, באביו של אריק, ושוב באריק, ולבסוף...

סגלסון

לפני שבוע נפטר, ונקבר, יעקב ברייד. אני ממונה על העיזבון וההנחיות שלי הן שבדיוק תוך שבוע מהלוויה, אני חייב להיפגש איתכם. שניכם. למרות שאת הירושה הוא מוריש ספציפית לך (מבט לאריק) אריה בורשטיין...

אריק

ירושה? לי? (המום) רגע, יענקלה ברייד... מת?

סגלסון

סרטן בגרון... חיכיתי כל השבוע אולי יירגע, המלחמה, אבל זה רק נעשה יותר רע... בגלל זה אמרתי שאתם חייבים לבוא היום, אני מפעם, מאוד מקפיד במילוי הנחיות לא חשוב מה...

הוא פותח את המעטפה ומוציא משם כמה ניירות, כמה מסמכים ומחברת ישנה. אריק מביט במחברת המצהיבה ופוער פה נדהם. לא יכול להיות...

בורשטיין

(נרעש)

שאני אבין, יענקלה ברייד השאיר ירושה... לאריק? אריק שלי?

סגלסון

(מקריא)

דירה בהדר כרמל, חנות ברחוב נורדאו, דירה כאן בנהרייה, איגרות חוב וחשבונות חיסכון בשווי של – נכון, ליום הפטירה - מיליון שקלים, מאתיים אלף ועשרים ו... .

אריק

(המום)

מיליון שקלים?

בורשטיין

(לא פחות המום)

ודירות? וחנות? איך הוא הרוויח ככה? לא משדכנות...

אריק

(לסגלסון)

אפשר? המחברת שלי, מלפני... מתי פעם אחרונה שראיתי אותו... לפני שלושים ו... שבע שנים... נעלם...

סגלסון

(מושיט לאריק את המחברת)

כן, והמנוח ביקש למסור לך (קורא מהמכתב) "קראתי ספר ראשון וספר שני שלך לפני הרבה שנים. עכשיו הרבה זמן כבר אני שואל בחנות ספרים, אם יש ספר של אריק בורשטיין. אמרו לא. עכשיו אולי כסף שלי עוזר לך. זמן ושקט. מחזיר מחברת. אם אתה רוצה, אם זה עוד מעניין, זה בסדר עכשיו לכתוב בספר. לא אני לא היא לא רע, אבל אתה יכול לכתוב מה שאתה רוצה, לא חייב לי כלום. אפילו על גמדים בסדר" (מרים ראש מהצוואה)... הוא היה כבר מאוד חולה שכתב את זה, אבל זה מה שכתוב, (בודק שוב) גמדים...

חוץ. רחוב זמיר, נהרייה – יום

כבאים עסוקים בכיבוי עמוד החשמל הבווער. כמה שכנים שיצאו לרחוב, מתבוננים, נסערים. ילדה בוכה, אמא מנסה לנחם אותה. אריק ואביו מגיחים כשבידו של אריק – המחברת...

פנים. מכונית אריק – יום

אריק נוהג, מהורהר. ברדיו החדשות בשלהן: קטיושות בצפת, בכרמיאל, בנצרת... הרוגים... פצועים... הפצצות בלבנון... הרוגים... פצועים... בורשטיין מביט באריק, נוגע בפניו ברכות...

אריק
(מיוסר)

זה פסיכי, כל הדבר הזה. לא יודע אם אני יכול לקחת את הכסף...
הייתי בטוח שהוא בכלל שונא אותי. ככה להיעלם כל השנים
האלה, ועכשיו... זה חתיכת מעשה לעשות עבור מישהו שבגללו...

בורשטיין
לא בגללך... לא אשמתך... תפסיק...

חוץ. רחוב תל חי – יום

הסיטואציה של אריק נעצרת סמוך לגוש בנינים אפור, מחובר למדרכה בגשר בטון. הגשר פרוש מעל לתהום כרמלית. בין הבניינים, מגרש שבצידו עץ אזדרכת זקן.

בורשטיין

אימא שלך תהיה בשוק. יענקלה ברייד... (נד בראשו) צריכים
ללכת לקבר, להביא פרחים, אולי בשלושים...

אריק

שתיגמר המלחמה, נלך כולנו. אתה בטוח שאתה לא רוצה
לקחת את אימא ולבוא איתי לתל אביב?

בורשטיין

בטלביזיה זה יותר מפחיד מאשר בחיים, לא צריך להתרגש,
ככה היה, ככה יהיה, חלק מהחיים. תיסע הביתה, תיתן נשיקה...

בורשטיין יוצא מהמכונית. אריק מפנה מבטו למחברת. פותח אותה... קורא... מחייך... מרים ראש, מביט במגרש המשחקים הריק מאדם... שומע קולות ילדים. מישהו צועק "אריק... אריק... תמסור... אל תשחק לבד, תמסור..."

ואז... אט אט...

נשלפים מנבכי הזיכרון ילדים בני 14-15 שמשחקים כדורגל אגרסיבי על המגרש. מגרדי השחקים שבאופק, כאילו במעשה קסמים, "נעלמים". עץ האזדרכת "מצעיר". הדשא מוריק. הבניינים האפורים הופכים לבנים יותר, זכים יותר. על כמה מהמרפסות עדיין מתנוססים דגלי ישראל ותמונות מנהיגי המדינה – שנתלו לפני כמה שבועות ביום העצמאות.

אריק (Voice Over)

את יענקלה ברייד הכרתי בקיץ 1968. הייתי כמעט בן 16...

אנחנו מתמקדים באריק הנער: דק, יפה תואר, עיניים נבונות, משחק במרץ אבל בזהירות – כאילו ואיננו מוכן לקחת סיכונים... הכדור ברגליו. חבריו לקבוצה זועקים למסירה.

אריק (Voice Over)

בני אבעדי, היה החבר הכי טוב שלי. חברות באש ובמים, בלי פשרות, בלי מעידות, הערך היחידי בחיים שאתה יכול לסמוך עליו שאף פעם לא ישתנה. ככה לפחות חשבתי עד אותו קיץ...

בני אבעדי – שחום, מתולתל, ממושקף – נעמד ליד שוער היריב. זה עוקב בערנות אחר הכדור כשלפתע בני, מתעטש בקול גדול. השוער נרתע.

בני

(לשוער)

אה, סליחה, עף לי אחד גדול, ירוק, סמארק, על החולצה שלך...

בעוד השוער משתדל לאתר את המפגע התברואתי, נבעט כדור אל עבר השער וחודר פנימה. חברי קבוצת בני, ביניהם **גדעון** ששערו מפולג בשביל באמצע, **וציון** – נמוך הקומה והאתלטי, עולצים וממהרים לחבק את הבעט – **יורם** – נוטף זיעה, בהיר שיער, עיניו חסרות צבע, התנהגותו סמכותית ובוגרת. השוער וחבריו מביעים מחאה קולנית, שהופכת במהירות לתגרה של דחיפות וקללות תוקפניות.

אריק (Voice Over)

על מלחמה גדלנו כולנו מגיל אפס. גם על המלחמה הגדולה נגד האויב מעבר לגבול, וגם על המלחמות הקטנות של היום יום...

פנים. בית קולנוע – יום

על המסך: סרט מלחמה הרואי. בקהל ישובים חמשת הנערים מרותקים לנעשה על המסך. רק יורם מפנה ראש ימינה ומאתר בשורה שלפניהם זוג מתנשק.

אריק (Voice Over)

שמענו שבפריז, בניו יורק – שעבורנו היו ממש מעבר להרי החושך – יש אנשים בגילנו שמפגינים ואומרים לעשות אהבה ולא מלחמה. לא הבנו על מה הם מדברים. אני, כשהייתי ילד והייתי הולך עם אמא שלי לסרטים שהיא אהבה – הייתי מכסה את העיניים כל פעם שמישהו היה מתנשק על המסך. ממש הגעיל אותי. אחרי כמה שנים זה השתנה. לא יודע למה.

יורם דוחק בבני שדוחק באריק. גם גדעון וציון מפנים ראש – כולם מביטים בזוג המתנשק. הבחור שולח יד אל עבר החזה של הבחורה. החברים מביטים בנשימה עצורה בכפתור שנפרם, באצבעות מרפרפות על חזייה. יורם מחייך חיוך זדוני, מרים מהרצפה בקבוק טמפו בו נעוץ קש, שואב נוזל אל תוך הקש, מכוון אותו כדווידקה לשעת מוצא, ו"יורה" את המשקה אל עבר הזוג. הבחורה מזדעקת. הבחור מביט סביב. החמישה מביטים במסך, מתקשים להסתיר צחוקם. הבחור רוכן שוב אל עבר הבחורה. יורם שולף שוב את הבקבוק ואת הקש, משפריץ... הבחור מזדעק, קם על רגליו, זועם. החברה מתפוצצים מצחוק.

פנים. חדר בני – יום

ברדיו מתנגן "הכותל" בביצוע צמד דרום. על הקירות, תמונת הרמטכ"ל יצחק רבין, שר הביטחון משה דיין ומפות קרב של סיני, הגדה, והגולן. על מדפי הספרייה, מודלים של מטוסי קרב, טנקים

ומשחתות.. אריק ובני יושבים בדממה טעונה על השטיח ומעיינים באלבומי ניצחון. מבט קרוב יותר מגלה שבתוך אלבומי הניצחון טמונות שתי חוברות "גמד". בני מעיין בסדרת קריקטורות פרובוקטיביות הקראות "הן מוסיפות חם לקיץ". ירכיו מתחככות זו בזו, מבלי משים.

אריק

(עיניו נעוצות ב"גמד")

תקשיב, בני, (מקריא) "נערות רבות שברחו מבתיהן יכולות לספר סיפור שונה לחלוטין מהאגדות הנפוצות על חיי המין החופשיים של "ההיפיס". הן לומדות כי גם בעולמם של פילוסופים ושונאי עבודה דורשת הקיבה שתי מנות מזון ליום...

בני

(מציץ ב"גמד" של אריק)

אתה זוכר שיוזם לוקח על גמדים חצי לירה דמי איחור ליום? (אריק מרים גבה) אז מה אתה מתעסק עם מאמרים והיפים ופילוסופים. ראית כבר את הטריק של זו על השער?

אריק

איזה טריק?

בני הופך עמוד ומקריא הכתוב תחת הכותרת "תמונת השער": "הרחיקו את התמונה כשלושים סנטימטר מעינכם, הניעו אותה באיטיות לימין ושמאל, ותיווכחו שעיניה של נערת – השער שלנו עוקבות אחריכם". בני סוגר את החוברת. אריק מתבונן בנערת השער ומסיט ראשו מימין, לשמאל, וחוזר חלילה, ואכן – הפלא ופלא – נערת השער אכן "עוקבת" אחריו.

בני

גדול מכל, לא?

לפני שאריק מספיק לענות, נפתחת הדלת. אריק ובני ממהרים לסגור הספרים. בפתח עומדת מיכל – אחותו בת ה-9 הדעתנית של בני. אריק ובני מכסים את מפתח מכנסיהם עם הספרים.

מיכל

(חשדנית)

מה אתם עושים?

בני

(כועס)

שמעת על לדפוק בדלת?

מיכל – בקור רוח מופתי – דופקת על הדלת הפתוחה.

בני

מה את רוצה?

מיכל

אמא אמרה שתעזור לי עם החוברת קיץ בחשבון... (מביטה באריק) לא איכפת לי אם אריק יעזור לי...

אריק

אני גרוע בחשבון.

מיכל

לא חשוב, אני טובה בחשבון...

אריק

(לא מבין)

אז בשביל מה... (תופש) את לא קצת קטנה בשביל לדבר ככה?

מיכל מסמיקה. בני מביט בה במבט מלגלג...

בני

מיכל אוהבת את אריק, מיכל אוהבת את אריק...

מיכל

(על סף דמעות)

אתה דביל, אתה... אתה...

היא נמלטת מהחדר. אריק קם על רגליו, מביט בבני, ונד בראשו.

אריק

הוד מעלתו הוזיר ממוסול, באמת דביל מסוכן... (מציץ בספרייה) לוקח לך את האלרי קווין.

אריק שולח יד לספרייה של בני ושולף ספרון כיס שעל עטיפתו דמות אישה מפתה, לבושה בשמלה שקופה חושפת מחמדים. על פניה ארשת מפתה – מאיימת, ובידה אקדח.

בני

כבודו הפריץ מוורמיזא, קראת כבר שלוש פעמיים את האלרי קווין. אין שם קטעים טובים...

אריק

לא חשוב, כתוב יפה...

בני

(מחייך)

במיוחד ההיא על הכריכה כתובה יפה...

פנים. חדר שינה אריק – לילה

אריק שכוב במיטה, מעיין ב"תעלומת היורשת הבתולה" לאור מנורת לילה.

אריק (V.O)

בקטעים מסומנים הכוונה הייתה לתיאורים ארוטיים בספרות שנחשבה לגיטימית. את המידע היותר קיצוני, היותר אפל, שאבנו מכל מיני סטאלגים וספרי כיס אסורים. הדהים אותי כמה

אהבה העסיקה את כולם. הבנתי שבלי הפרו ורבו המין האנושי לא ישרוד. אבל בשביל לשרוד צריך גם לאכול, אז למה סופרים ומשוררים לא מתעסקים נון סטופ באכילה? למה רק אהבה ואהבה ואהבה? אין שאלות יותר חשובות? יש אלוהים? חיים אחרי המוות? ממה מתו הדינוזאורים?

פתאום אנחנו שומעים קול מתכתי שחודר לפס הקול: "רגל קרושה, כאן הרשלה מאוסטרופול ולהקתו, האם שומע, עבור..." אריק מניח את הספר, קם מהמיטה, ניגש לחלון, ומביט בתוך ארובה מעץ ואלומיניום שהיא למעשה פריסקופ כפול מאולתר. אל "הפריסקופ" הכפול מחובר מכשיר קשר חובבני שלקוח היישר מדפי "הטכנאי הצעיר" ומחזק במרכיבי מתכת של "טכנו".

בני

(לתוך מכשיר הקשר)

תגיד, שנלך מחר לסרט? יש "אהבותיה של בלונדינית" באורה...

חזרה לחדרו של אריק: אריק מביט באישה המפתה והחשופה שעל שער ספר הבילוש.

אריק

(לתוך מכשיר הקשר)

אין מה לראות... שמת לב איך פתאום כל הסרטים שמציגים עכשיו בעיר יש להם משהו "אהבה" בשם שלהם? "דודתי אהובתי" "לבלוב האהבה" "איך לאהוב בארבע שיטות". לאיפה נעלמו "שבעת המופלאים" "שניים עשר הנועזים" "שלושת המוסקטרים" "ארבעת..."

מבעד לפריסקופ: אנחנו רואים את מיכל נכנסת לחדר ואומרת משהו.

בני

(למיכל)

מתי היא מגיעה? (מיכל עונה) בחדר שלי? שתקפוץ לי בנעלי לי-לה-לו... (לאריק) כבד קצוץ, נדבר בבוקר, טוב? לילה טוב.

אריק חוזר למיטה. נשכב. מביט בתקרה בעיניים פקוחות, מהורהר.

אריק (V.O)

מסתורין מוחלט היה עבורי כל הטרופ הזה, ההתמכרות הזאת – לאהבה - עד שהגיע יענקלה ברייד.

אריק שולח יד ומכבה את האור.

חופ. שכונה – יום

משחק סוער מיזע ויצרי בעיצומו – אריק, בני, יורם, גדעון וציון נגד חמישה בנים מהשכונה הסמוכה. בחגורת השיחים שמסביב לדשא, חבויה עד כדי שני שלישי בשיחי ההרדוף וההיביסקוס, עומדת מיכל ומביטה במשחק (או לייתר דיוק – באריק). במדרגות שפינוזה הסמוכות למגרש, כאילו מטפסת ועולה מהשאל, עולה דמות **ענק לבוש חליפה שחורה**, פניו מצולקות, וגבו קמור כאילו וגבנון מסתתר מתחת לבד המהוהה.

איש מהשחקנים הצעירים לא מבחין בענק. שקועים בלהט המשחק, בהתעקשות על ניצחון, הם נעצרים רק כשהכדור נבעט אל מחוץ למגרש – וגם אז הם שוקעים מיד בויכוח אגרסיבי "אאוט שלנו" "לא, אאוט שלנו". הכדור נעצר ברגליה של מיכל. במיומנות מפתיעה, מיכל מקפיצה את הכדור על ברכה. אריק מבחין בה ומחייך. מיכל – ערה לתשומת הלב – מקפיצה הכדור על ראשה. בני המתנשף מנצל את הויכוח הסוער ניגש הצידה ומתיישב.

יורם
בני, אמצע המשחק... עוד מעט חושך.

מיכל
(מנסה להרשים את אריק)
אני יכולה להחליף אותו...

יורם מביט במיכל, נד בראשו בבוז מופגן ואז מפנה מבט אל עבר בני. זה מושך בכתפיו.

יורם
נו, בני, קום, אל תהיה נקבה...

מיכל
אמרתי שאני אחליף אותו. אני טובה בכדורגל...

יורם
(קצר רוח)
את טובה בלזיין את המוח. מרחם על האומלל שיתחתן איתך
(מיכל מאדימה). תביאי את הכדור ותעופי מפה.

מיכל
(מתגרה)
תגיד בקשה תעופי מפה...

יורם
אני מזהיר אותך, קרפדה (פוסע לעברה) תביאי את הכדור...

מיכל
אין בעיה...

היא מקפיצה את הכדור ומשחררת אותו בבעיטה אדירה אל פרצופו הנדהם של יורם. כולם קצת המומים. מיכל בורחת... יורם פניו אדומות, מתעשת, ורודף אחריה. מיכל צווחת. אריק ובני מביטים זה בזה בחוסר אונים. יורם כמעט ותופש את מיכל כשלפתע... הענק הגמלוני והמאיים למראה נעמד בינו ובין הילדה הנמלטת. יורם מנסה לעקוף את הענק אבל זה אוחז בו.

ענק
(מבטא רומני)
תסלח לי, יש לך אולי אחות גדולה או אח רווק? גרוש?
אלמן? חריג?

יורם
מה?

הוא מנסה לעקוף את הענק ולשלוח יד לכיוון מיכל, אבל הענק חוסם דרכו, מפשפש בכיסו ושולף כרטיס ביקור. נותן ליורם. על הכרטיס כתוב "יענקלה ברייד – שדכן מומחה גם חריגים". אריק ובני גדעון וציון מתקרבים ליורם, תוהים אודות הזר המוזר.

יורם

מה זה חריגים? כאלה עם זנב?

ברייד

לא זנב, למרות שגם עם זנב אפשר למצוא... (לנערים המתקרבים) יש לי פה כרטיסי ביקור, אם יש לכם, אח, אחות, דוד, דודה שרוצים בן זוג, בת זוג... אז מגיע לכם פרס...

יורם

איזה פרס?

ברייד

(מנגב זיעה ממצחו עם מטפחת)

אפשר לדבר... ספר, תקליט, כדור... בכרטיס כתוב הטלפון...

הוא מתרחק, נבלע בחדר מדרגות סמוך. יורם מביט סביב, אבל מיכל כבר נעלמה.

יורם

זה עסק רומני אורגינלי, להיפגש כל היום עם בחורות... ועוד לקבל כסף בשביל זה, צריך לבדוק איך זה עובד וכמה זה מכניס...

אריק

אמא שלי שונאת טיפוסים גלותיים כאלה, ואבא שלי... זה מלחיץ אותו. פעם בנמל... מישהו ניסה למכור לנו דולרים באידיש ואבא שלי כמעט החטיף לו מכות...

יורם

אם אמא ואבא שלך שונאים כאלה אז אולי כדאי לסדר למפלץ שיחה איתם... פעם הבאה שיחשוב פעמיים לפני שיבוא פה...

מעבר זמן : שמש שוקעת על השכונה.

השכונה כולה צבועה ארגמן. יענקלה ברייד יורד במדרגות שפינוזה. החברים ממתינים לו בסבלנות, משתדלים להפגין שפת גוף נינוחה. ברייד מתקרב... יורם דוחק באריק... זה מהסס...

אריק

(בשקט)

אולי זה לא רעיון כזה טוב...

יורם

אל תהיה מטומטם. אריק, נו... מניאק הבן אדם... שווה שנסדר אותו כמו שהוא מסדר בחורות... אתה אלוף בלספר... הוא רומני, אתה רומני, ישר תהיה לכם שפה משותפת...

אריק
(לחוץ)

קודם כל אני לא רומני, וחוף מזה...

ברייד כמעט וחולף על פניהם. יורם דוחף את אריק... זה מהסס, מפנה ראש, ונתקל במבט זועם-מתחנן קולקטיבי של חבריו. לבסוף...

אריק

אדוני... השדכן (ברייד נעצר) חשבתי על מה שאמרת וזה באמת לא טוב ש... חריגים... יהיו לבד... אז יש לי... (נשמע יותר ויותר משכנע) אחות גדולה... בת 20, חכמה, יפה... אבל יש בעיה (מרצין) הידיים שלה... וגם כפות הרגליים.

ברייד

מה... הידיים שלה? וכפות הרגליים?

אריק

זהו, שזה לא בדיוק ידיים וכפות רגליים. יש לה... סנפירים... לא ממש סנפירים, היא לא דג, אבל האצבעות שלה מחוברות ככה, עם קרום, (ברייד לא מבין) כמו ברווז. ברווז. זה נשמע פסיכי אבל הטבע לפעמים, פשוט אכזר...

בני, ציון, וגדעון בקושי מסתירים צחוקם. אריק לגמרי שקוע בבדיה שהמציא...

ברייד

(לא לגמרי מאמין)

סנפירים?

אריק

אנחנו גרים כאן (מצביע) בקומה אחרונה. בורשטיין. הוא כבר ממש מיואש, אבא שלי... לפעמים הוא בכלל מכחיש שיש לו בת...

ברייד

טוב, צריך למצוא לה גם מישהו... חריג...

בני

(בשקט)

אולי מישהו עם זימים?

יורם חובט בו. גדעון וציון רועדים מצחוק. ברייד מביט לכיוון המרפסת העליונה בבניין הסמוך.

פנים. חדר מדרגות – בין ערביים

ברייד מעפיל בכבדות לקומה השנייה. אחריו מתגנבים הנערים, מכינים עצמם לצחוק גדול. ברייד נעצר מול הדלת שעליה כתוב "בורשטיין", מנגב הזיעה ממצחו, מצלצל בפעמון. הדלת נפתחת. אבא של אריק (צעיר ב-38 שנה משהיה בסצנת הפתיחה) נעמד מול "רועה האווזים".

ברייך
אדוני מר בורשטיין, אני מצטער לבוא בשעה קצת מאוחרת, אבל
אני יודע שיש בעיה גדולה...

בורשטיין
(חסר סבלנות)

איזה בעיה?

ברייך
נו עם הבת ו... (בשקט) הסנפירים... לא סנפירים כמו סנפירים,
קרומ בין האצבעות, (בורשטיין לא מבין) הבת עם הסנפירים...

יורם, בני ואריק מתמוגגים. אריק לוחש: הנה זה בא...

בורשטיין
(מתחיל להתרגז)
הבת עם הסנפירים? מי אדוני? מה אתה רוצה...

ברייך
אני שדכן. מאוד דיסקרטי: גם... חריגים. (בורשטיין מתחיל
להאדים) לא להתבייש, אפשר למצוא לה מישהו עם נכות קלה...

בורשטיין
(על סף התפרצות)
על מה אתה מדבר? מי אתה?

ברייך
(שולף כרטיס ביקור)
יענקלה ברייד. שדכן.

יורם בני ואריק מחכים לסערה... שמבוששת לבא... בורשטיין מעיין בכרטיס הביקור...

בורשטיין
(לאט)
יענקלה? יענקלה ברייד?

בורשטיין לוטש בשדכן עיניים. פתאום שולח יד ונוגע בפניו של השדכן.

בורשטיין
אתה חי? (ברייך פוער עיניים נדהמות) אמרו לי עליך... שבמחנות...
אבל הנה אתה כאן... אתה לא זוכר? יוז'י... בורשטיין...

ברייך
(לא מאמין למראה עיניו)
יוז'י? לא יכול להיות... יוז'י... הייתי בטוח שאתה...

בורשטיין
גם אני הייתי בטוח שאתה...

הם מתחבקים כמו אחים אוהבים. גופו של השדכן הענק רועד. גם ידיו של בורשטיין. אריק מביט בבני, מנסה להבין מה קורה פה... מכיוון הדלת בורשטיין קורא לאשתו להכיר את יענקלה – חברו הטוב והאהוב מהעיר יאסי שברומניה, שלמד איתו באותה כיתה, עד שדרכי השואה הפרידו ביניהם. הדלת נסגרת אחרי האורח. יורם קם על רגליו, מאוכזב ומביט באריק.

יורם

תגיד, אתה דפוק? אתה לא מכיר חברים של אבא שלך?

אריק

מה מכיר? הם מכירים... משם... מה אני יודע על "משם"?

יורם נד בראשו ונוטש. אחריו גדעון וציון. אריק נשאר לבדו עם בני.

בני

סנפירים... מזל שאין לך אחות, הייתה די נעלבת... למרות שזה חומר לסיפור די מעניין כזה כמו "הגיבן מנוטרה דאם" רק אצלך זה "מסתרי הסנפירית הכרמלית"...

אריק

מצחיק מאוד. טוב, אני הולך לשרוף קצת זמן בפבזנר עד שהגולם מפראג יעזוב. אתה בא?

בני

לא יכול אני צריך להעביר בגדים וספרים למרפסת.

אריק

איזה דוד ודודה הפעם?

בני

יותר גרוע. בת דודה. הבת העקומה השמנה של דוד נאג'י, זה שהייתה לו סטיקיה וירד מהארץ לפני המלחמה. (נאנח) הלך הקיץ. תעשה טובה, תוציא לי ספר (מחייך) משהו עם כריכה כתובה יפה.

פנים. ספרית פבזנר – יום

כל הקירות, כולל העמודים, מכוסים במדפי ספרים מהרצפה ועד התקרה. מאיר הספרן – נמוך, רזה, עיניים לוחטות – נושא עיניים מעבר ל"קול העם" שהוא קורא ומביט אל עבר אישה צעירה עומדת על סולם ושולחת יד אל עבר ספר שעל המדף העליון. במאמץ להגיע לספר מקמרת הצעירה גופה ומבלי משים, מבליטה ישבנה. סמוך לעמוד התומך, בחלק הספרות הבלשית, עומד אריק, וגם עיניו נמשכות אל האנטומיה הנוכחת. הצעירה אוזנת בספר "קראו לו פיפל" ויורדת מהסולם. מאיר ממהר להשיב עיניו לעיתון. הצעירה ניגשת לדלפק.

אישה צעירה

קצטניק זה אותו סופר של "בית הבובות" נכון, על הנשים היהודיות והקצינים הנאצים ואיך שהכריחו אותן לעשות? (מאיר, לחוץ, מהנהן) "קראו לו פיפל" זה גם גס?

מאיר

(מבטא קל)

גס? אנחנו לא מחזיקים גס כאן. קצטניק זה שקרא לאושוויץ
פלנטה אחרת... במשפט אייכמן... כתב על מה שראה... אני לא
מחשיב אותו כותב דברים גסים...

אישה צעירה

אז זה באמת היה? זה אמיתי עם הנשים האלה שעשו אותן...

מאיר

(באי נוחות)

לא יודע מה עשו אותן, לא הייתי שם. אני הגעתי ארצה הרבה
לפני... (משנה נושא) אבל אם את רוצה ספר על הנושא, אבל
פחות פרובוקטיבי...

אישה צעירה

לא, זה בסדר, אני אקח... זה מעניין...

מאיר מסתייג, אבל רושם הספר בכרטיסיה. אריק שולף שני ספרים: "הרציחות ברחוב מורג" של
אדגר אלן פו ו"הנץ ממלטה" של דשיאל האמט. הצעירה יוצאת. אריק ניגש למאיר.

מאיר

(מציץ בספרים שבחר אריק)

בחירות טובות. אמנם זה לא עגנון אבל...

אריק

הספר הזה, שהיא דיברה עליו, ה... בחורה הזאת (גם אריק וגם
מאיר מאדימים) "בית הבובות", יש?

מאיר

זה לא ספר להביא הביתה, במיוחד שאבא שלך... (רושם את
הספרים הבלשיים) אבא שלך מתלונן שאתה קורא רק בלשים אבל
אני... (מחייך בחמימות) בעד. אם לא מרימים את האף אפשר
לתפוש ספרות בלשית טובה כספרות מוסר, טוב נגד רע, בעצם גם
אפשר לתפוש את הבלש כפילוסוף כי פילו – זה אוהב, סופיה –
זה ידע אמת, ומה שבלש בעצם עושה...

אריק

רגע, אבל חוץ מפילוסופיה או מה שזה יש ב"רציחות ברחוב
מורג" גם רציחות, נכון? (עיני מאיר נעוצות בצעיר החשוד) נכון?

מאיר

(קם על רגליו)

כמה רציחות שאתה רוצה...

את עינו של מאיר צדה דמותו של צעיר ישוב ומעיין בספר, ומדי פעם רוכן, באורח חשוד, מתחת
לשולחן, ושב ועולה כשלחיו תפוחות. מאיר דוהר אל עבר הצעיר. אריק מביט בתדהמה במאיר
אחוז התזזית. הספרן נעצר מול הצעיר, מביט בו במבט זועם, ומושיט ידו.

צעיר

מה?

מאיר

(קשוח)

אסור לאכול בספרייה. רואה, כתוב שם? תן לי, מה שאתה מחזיק שם למטה. או שתצא מכאן...

צעיר

אבל זה סנדביץ' שלי...

מאיר

אין לי כוונה לאכול לך. תקבל חזרה כשתלך. או שתלך עכשיו...

הבחור נכנע ומושיט למאיר את הסנדביץ'. הספרן חוזר, זקוף וגאה, ונועל את הסנדביץ' במגרה.

מאיר

איזה בני אדם, לאכול בספרייה, זה מה שכתוב: טבע האדם רע משחר נעוריו... (טופח על הספרים) זה בדיוק מה שבלש עושה, מציל בני אדם מהטבע שלהם, וגם אצל עגנון, למשל...

אריק

לא, בחייך, תעזוב עגנון, בקשה... לא איכפת לך שאני אשב כאן לקרוא עד שאתה סוגר, נכון?

מאיר

(חיוך חם ואוהב אדם)

ביתי – ביתך...

פנים. דירת בורשטיין – לילה

ברדיו מתנגן "נאצר מחכה לרבין". בורשטיין וברייד יושבים סביב שולחן האוכל, בורשטיין מוזג לברייד שפריץ – יין לבן וסודה.

בורשטיין

אותה אני לא יודע, לא שמעתי, רק שלקחו אותה באקציה הראשונה, למחנה בצפון, לא יודע איזה... אותנו בשנייה, כל המשפחה. אותך? אתכם?

לפני שברייד עונה נכנסת **נילי בורשטיין** – 42, נאה, זקופה – לחדר האוכל, בידה סיר מהביל וצלחת עם גבינה מלוחה פרוסה. ברייד קם על רגליו.

ברייד

לא להטריח, באמת...

בורשטיין
תשב יענקלה, כמו משפחה... בטח תאכל (מציץ בסיר) אחרת
יהיה כאן עלבון...

נילי
שום עלבון ושום נעליים אני לא בדואית, אבל כבר עשיתי מה
שאצלכם הכי אוהבים ויצא הרבה... תאכלו שלא יתקרר...

בורשטיין
אני אביא צלחות...

נילי
וסכו"ם. ולחם. (לברייד) אז הרבה זמן אתה בחיפה?

ברייד
20 שנה. אותו עיר כמו יז'י ובכלל לא ידעתי...

נילי
לא כזו גדולה חיפה. איפה אתה גר?

ברייד
(מתחמק)
גר? לא קרוב...

נילי
אבל בחיפה?

ברייד
(באי נוחות)
בחיפה, אבל... לא ממש... לא בדיוק... בטח לא למעלה בכרמל
איפה שכל היקים, שמזכיר לי בדיחה ששמעתי היום: יקה אחד
בא הביתה ומודיע לאשתו שזהו, כבר לא קוראים להם "יקה פוץ"
קוראים להם "לוליק". היא שואלת: איך אתה יודע? אז הוא
אומר, היום רצתי אחרי אוטובוס וקפצתי פנימה, אז הנהג צעק:
לא-ליקפוץ... (מבאר) יקה פוץ – לוליק פוץ...

נילי נועצת בברייד מבט ומאלצת צחוק מנומס. בינתיים חוזר בורשטיין עם צלחות, סכום ולחם.

בורשטיין
מה מצחיק?

נילי
בדיחה... סיפר... על יקים.

בורשטיין
בדיחה? אלף ידע. מאה אלף. שחקן גדול אמרו שיהיה. צ'פלין...

ברייך

טוב זה הכל... חיים אחרים. ואתם, כבר הרבה זמן? נשואים?

נילי

אנחנו מכירים מהצבא. מהמלחמה... איפה אתה היית בצבא?

ברייך

(קם על רגליו)

זה באמת לא בסדר שאני סתם ככה כאילו הזמנתי את עצמי...

בורשטיין

תשב תאכל. (ברומנית) לא הממליגה הכי טובה בעולם אבל היא מאוד השתדלה ועם הרבה גבינה מלוחה...

ברייך

(ברומנית)

לא מדבר יותר שפה של רוצחים (עברית לנילי בורשטיין) הריח, עם הריח הזה אי אפשר ללכת...

היא מחייכת חצי חיוך. ברייך בזהירות טועם את הממליגה.

נילי

לא טעים?

ברייך

(פה מלא)

טעים, מאוד...

נפתחת הדלת. נילי מפנה מבט. בורשטיין מורה לברייך להוסיף עוד גבינה. אריק נכנס בחשש.

נילי

לרחוץ ידיים ולשולחן... עכשיו חוזרים?

בורשטיין

(לברייך)

הבן. אריק... (מציג את ברייך) יענקלה... חבר שלי, מהשכונה שלי... כמו אתה ובני... כל הילדות...

אריק קופא, מצפה לרע ביותר.

ברייך

זה הבן? מי היה מאמין... איזה שמחה. פעם אחרונה שאני רואה אותך אתה שם למורה מסטיק על הכיסא, ועכשיו בן... (לאריק) אבא שלך הרבה דמיון היה לו, חיבורים יפים היה כותב. (מביט בבורשטיין) יש לבן גם הרבה דמיון?

אריק נלחץ. האם ברייך עומד להסגיר אותו? ברייך לא מתיק מאריק עיניו, בוחן ומודד...

בורשטיין
הרבה, אני יודע? קורא הרבה, אבל רק בלשים. כבר גדול, הגיע
הזמן לפחות דמיון, להתעסק בדברים אמיתיים, בלעבוד...

בריד
אם אוהב לקרוא בלשים, ורוצה קצת לעבוד בקיץ אז אולי יש לי
משהו בשבילו. אצלי, במשרד, בעיר תחתית.

נלי
(מעט נרעשת)
בעיר התחתית? איפה בעיר התחתית?

בריד
ליד הבית קולנוע של הגמדים אלו שהיו באושוויץ אצל יימח שמו
מנגלה שבסוף הציל אותם כמה שהיה שטן. לך תבין חיים
(לאריק) חמש לירות שעה, זה בסדר?

אריק לא מצליח לקרוא את פני הענק החתומות. מה המזימה?

חוץ. מדרגות סמוכות לשיכון – יום

אריק הולך ומתרחק והשיכון ופונה מטה, במורד מדרגות אבן המוליכות אל מורדות הכרמל.

אריק (Voice Over)
לא הבנתי בדיוק מה העבודה, אבל לא רציתי לשאול יותר מדי
שאלות, שלא יתרגז וייעשה עניין מסיפור הסנפירים ואבא שלי
ייעלב שככה דיברתי אל חבר שלו משם. על הבית קולנוע של
הגמדים לא שמעתי אף פעם ובעיר התחתית כמעט ולא ביקרתי
אף פעם, זה לא היה מקום של אנשים מהישוב. גרו שם רק
ערבים שלא ברחו במלחמת השחרור ומרוקאים שכן ברחו
מוואדי סאליב וכל מיני רומנים שהתעסקו עם עניינים לא חוקיים
בנמל... בשבילנו זה היה חוץ לארץ אבל לא חוץ לארץ שאתה
רוצה לנסוע ולבקר...

חוץ. מדרגות כרמל – יום

אריק עושה דרכו מטה, כשפתאום הוא שומע קול קורא: "בוקר טוב". הוא מפנה ראש ורואה את
מאיר הספרן מגיח מאחת החצרות.

מאיר
נו התחלת לקרוא את האמט? (אריק נד בראשו לשלילה) האמט
ממש מצוין. מה שהוא כותב, אתה יודע, מבוסס על ניסיון חיים
שלו, היה בלש בעצמו, וניהל יומן.

פתאום רעש חזק, מאיים ומתקרר, מקפיץ את מאיר ואריק. שני פחי אשפה ממתכת מדרדרים
לכיוונם ממרומי המדרגות. שני זאטוטים נמלטים לכיוון ההפוך. מאיר ואריק מנתרים הצידה.

מאיר

(צועק לעבר הזאטוטים)

אתם תחזרו לכם. אני... אני מה שאני אעשה לכם... אפסים...
פחדנים... (נושם עמוק) מצטער על ההתפרצות, מעצבן אותי...

חוץ. מדרגות ואדי סאליב – יום

מדרגות תלולות שמצידין תהום גדולה וארמון ערבי הרוס ונטוש. אריק עושה דרכו בזהירות. בסמוך לארמון הוא רואה שתי זונות מעשנות סיגריה שעוברת מיד ליד. הוא מביט בהן בסקרנות ונחרד כאשר פתאום נשמעות ברמה קריאת מואזין ממסגד איסטיקל הסמוך.

חוץ. דרך יפו – יום

כשכיפת הזהב של מסגד הבהאים בוהקת מעל ראשו, פונה אריק, בצעדים זהירים מגששים, אל מעבר לפינה, ומוצא עצמו מול חזית בית הקולנוע. כל דמיון בין העולם שנגלה לעיניו ובין הדר כרמל – מקרי בלבד. שני גמדים יוצאים את "מסעדת קרול" – ופוסעים אל עבר בית הקולנוע, שם עומד גמד המשמש כסדרן (יותר מאוחר נגלה ששמו "מיקי"). מתוך הקולנוע מגיח גמד נוסף דובר רומנית ומנופף בידיו.

אריק נעצר, מביט סביב. מסעדת קרול היא שילוב של אטליז, בר וכמה שולחנות סביבם סועדים. מחוץ למסעדה עומד איש מבוגר ומנגן על אקורדיון נעימות עם רומניות. סמוך למסעדה ישוב מצחצח נעליים, לידו ניצב שולחן רעוע, עליו מכונת כתיבה נושנה, שעליה מדפיס בקשות ציבור אדם לבוש בחליפה מהוהה. סמוך למדפיס הבקשות, מלון פשפשים ומחוץ לו שתי זונות מפורכסות, דוברות הונגרית ביניהן. מבעד לחלונות קומת הקרקע ניתן לראות שתי זונות נוספות, לבושות בבגד שמסתיר טפח וחושף טפחיים, מצננות עצמן עם מניפת נייר. וממול עומד רוכל המכריז על מרכולת ימאים מוברחת: שעונים, מצלמות, סיגרים, ג'ינס...

הרוכל

(קורא אל עבר אריק)

ילד, סחורה עכשיו מהנמל, הכל מה שאין פה בחנויות, תגיד
לאבא או לאמא, טרנזיסטורים יפני, מכונת גילוח גרמני, בושם
צרפתי... הכל במחיר אוריגינל.

אריק

הורים שלי, זה לא... הם לא...

רוכל

אז אולי בשבילך (מחטט במזוודה) זיל הזול הגיע מהונג קונג.

הרוכל שולף שני עטים שמראים בחורות לבושות בבגד ים מלא. הרוכל הופך את העטים והנה,
הפלא ופלא, הבגד ים נעלם והבחורה נותרת עירומה.

רוכל

(קורץ לאריק)

שניים במחיר אחד... שם בקופסא של פרקר, הורים לא יודעים...

הזנות מביטות באריק ומגחכות. אריק מסמיק. ממסעדת קרול מגיחה גמדה נוספת – לבושה בהידור רב – ועושה דרכה אל עבר הקופה. הרוכל מרפה מאריק וקורא לעברה: "גברת פרלה, קיבלנו רוטמן"... היא נדה לעבר הרוכל ועושה צעד לעברו, כשבקצה הרחוב מופיע שוטר. הרוכל ממחר לסגור המזוודה ולהסתלק. פרלה מביטה באריק. פניה טובות ומסבירות פנים.

אריק

(אוזר אומץ)

סליחה, יש כאן... איפה... שדכן? יענקלה ברייד השדכן...

גמדה

(חיוך)

שדכן? אתה לא קצת צעיר מדי בשביל להתייחס למצוא לבד?

אריק

אה, לא, לא בשבילי... אני... עובד בשבילו.

גמדה

אתה השפיון החדש? יענקלה בסמטא כאן מסביב, מול המוסך (מושיטה יד) אני פרלה... מהקולנוע... תבוא אצלנו, סרטים הכי יפים אפילו הודיים ואתם מכאן לא רגילים. באמת יפים...

אריק מחייך במבוכה ולוחץ ידה – כשהוא שם לב כשגם על ידה מספר כחול.

פנים. חנות שדכן – יום

שני ארונות מתכת. שולחן. כמה כסאות. מייחם. דל וספרטני. מול ברייד יושבת אישה בשנות השלושים המאוחרות לחייה. ברייד גוחן לעברה, כממתיק סוד.

ברייד

אני לא יכול להתחתן בשבילך – זה בורא עולם, אני רק שליח שלו. גבר הוא כחומר ביד היוצר אם תאהבי אותו, הוא יהיה מה שאת רוצה אבל אם תהיי זוועתית אליו...

אישה

אבל הוא לא... לא בדיוק מה שרציתי...

ברייד

אהבה במבט ראשון זה גירושין במבט שני. אני אומר לך שהוא בשבילך... שדכן זה כמו רופא, את אומרת לו מה הבעיה, אומר לך מה התרופה, את תתווכחי עם רופא? לא תתווכחי...

אריק מופיע בחלון. מציץ פנימה. ברייד מבחין בו. מסמן לו להיכנס.

אישה

אבל הוא לא... מילא לא יפה אבל...

ברייד

נו מה, מכוער? התחתנת עם הכי יפה – מושלם – נסעתם לירח
דבש, נכנסתם בעץ, הלך לו הפרצוף. נו, מה, עכשיו את זורקת
אותו? נכון אני צודק?

הוא מורה לאריק לשבת. האישה מפנה ראש, מביטה באריק.

ברייד

אני אחשוב על מקום רומנטי בשבילכם... אני גם אקח אותו ל...
לימודים של... מחזר... שיהיה בהתנהגות שלו רומנטי, חשוב
האישה מתרגשת מאיך הגבר... הכל אני דואג אחריות שלי, ואז
פתאום... בלב שלך... אני בטוח... כסף חזרה אם לא...

היא מחייכת. הוא קם על רגליו. גם היא. הוא מלווה אותה אל הדלת. נפרד ממנה. אריק מציץ
בינתיים בשולחן, מגלה עיתון פתוח לדף מודעות האבל, כשכמה מהן מסומנות בעט אדומה.
ברייד סוגר את הדלת. מביט באריק. אריק זע באי נוחות...

ברייד

אז אתה מוכן להתחיל? אתה צריך מחברת...

אריק

מחברת? אני לא ממש מבין מה העבודה...

ברייד

אמרתי, לבדוק אם אנשים שבאים פה, גברים, לא מנסים לסדר
אותי לספר לי סיפורים שקריים (מביט באריק – שמשפיל עיניים)
יותר גרוע, מנסים לסדר אישה שאני מכיר להם... יכול להיות גם
אישה מנסה לסדר גבר – אחריות שלי לבדוק לפני שפוגשים.
סומכים עליי קליינטים שלי שאני בודק שהכל בסדר (מביט
באריק מקרוב) זה ככה אם בן אדם שווה או לא – אם אפשר
לסמוך עליו. לא אם עשיר או עני, יפה או מכוער, רק אם אפשר
לסמוך עליו. נכון? (אריק מהנהן). ככה זה העבודה שלך...
לבדוק שלא מנסים לסדר קליינטים שלי... עבודה חשובה מאוד.

אריק

כן, אבל איך?

ברייד

כמו בלש... (אריק המום) אמר אבא שלך שזה מה שאתה כל
הזמן קורא אז חשבתי אולי מעניין אותך, אולי אתה רוצה לדעת
איך זה באמת, אבל אם לא, אם עבודה לא מעניינת...

אריק

לא אמרתי שהיא לא מעניינת.

ברייד נועץ באריק מבט ארוך. אריק, נבוך, מאוים, מביט הצידה.

ברייך
(לבסוף)

מרק צ'ורבה אתה אוכל?

חוץ. סמטא – יום

אריק יוצא את חנות השדכן. ברייך משתהה. אריק מוצא עצמו עומד מול כוך שממול לחנות ברייך, שבו עומד איש לבוש בגופיה, מול תנור גדול. האיש אוחז במגש בצק כעכים, ומניח אותו בתנור. פתאום פולט האיש צעקה ברומנית כנגד האש. אריק נרתע. ברייך מגיח מאחור, מוליך את אריק אל עבר הרחוב.

ברייך

עט יש? אם לא, גם נקנה שניים, אם פתאום נגמר דיו. צריך לכתוב מיד, לא לסמוך על זיכרון. ישר שרואים...

אריק

אבל... מה קורה אם ההוא רואה אותי... בא אליי....

ברייך

קודם כל אתה צריך להיות מאוד זהיר שלא ישים לב אליך, שבכלל לא ידע שאתה שם... זה כל החכמה...

השדכן הענק והנער מגיעים לדרך יפו. מעבר לכביש, הרוכל הסוחר בסחורה מוברחת שב אל מקומו. הוא נד בראשו אל עבר ברייך. ברייך מאותת בתנועת יד נסתרת: כמה? הסוחר מרים יד – חמש אצבעות. אריק עוקב אחר הדיאלוג האילם בדאגה... ממול, הזונות שבפתח המלון צועקות משהו לכיוון יענקלה. הוא נד בראשו לעברן, בנימוס. אריק מגניב מבט לעברן. הן מחייכות וצועקות משהו לעברו. הוא מפנה ראשו במהירות. האקורדיוניסט והכנר, עדים למתרחש, מחייכים, ופוצחים בנעימת עם רומנית חדשה. ברייך מקפיד להניח שטר של לירה ככובע הפוך של אחד מהם. אחר כך ברייך מביט באריק.

ברייך

אתה בא?

פנים. קפה קרול – יום

המסעדה עמוסה סועדים. מלצר מגיש איקרא, ממליגה, קבב רומני. אנשים קשיי יום משוחחים ביניהם בבלייל של שפות. מבחוץ בוקעים צלילי נגינת האקורדיוניסט והכנר, שמפליאים בנגינת מוסיקה רומנית מהירה וקצבית. אריק יושב מול ברייך, המחברת פרושה לפניו. מדי פעם הוא נרעש כאשר קרול הקצב, מאחור, הולם בקופיץ קצבים בצלעות בקר. אריק מביט בבעתה בנתחי הבשר הענקיים התלויים על אנקולים המשתלשלים מהתקרה מאחורי הקצב. יש משהו אימתני, ברוטאלי, כמעט רצחני, בנוכחות פגרי הבקר בנסיבות הכל כך פרוזאיות. השדכן, מעמיס כפית צ'ורבה אל פיו, מניח מול אריק תמונה של גבר בן כ-45.

ברייך

האיש הזה שאתה בודק... קיבוצניק... בא הנה, לחיפה, פעמיים בשבוע... אני יודע כי הוא תמיד מתחיל בלבוא פה אצלי, לא רוצה שאני אעשה טלפון לקיבוץ. רוצה אישה טובה-טובה-טובה. אבל,

אני יודע הוא חוזר באוטובוס אחרון לקיבוץ... מה עושה עד אז? יש לו פה מישהי? אני מכיר לו טובה-טובה והוא הורס חיים שלה? אחריות שלי. אז אתה מחכה ליד הקולנוע, כשהוא יוצא מכאן... אתה הולך אחריו... רושם איפה הוא נכנס, מי הוא פוגש...

פרלה נכנסת לבית הקפה. היושבים מכירים ומכבדים אותה. היא חולפת ליד שולחן ברייד ואריק.

פרלה
(לברייד)

אם אתה יושב פה אז רע מאוד סימן אתה לא מחפש לי חתן...

ברייד
מחפש, מחפש, עוד מעט מוצא...

היא ממשיכה אל עבר הדלפק. חבורת חיילים שיושבת בסמוך מביטה בה, ואז אחד מהם אומר:

חייל
"דווקא מצוין, תראו באיזה גובה הראש שלה, בדיוק למצוץ, יכולה שעות בלי הכאב ברכיים..."

כל החיילים גועים בצחוק... פרלה מסמיקה. ברייד קם על רגליו.

פרלה
(במהירות)

יענקלה, לא צריך...

יענקלה ניגש לשולחן החיילים. הם מביטים בפחד בדמות הענקית המתקרבת. עיני אריק נעוצות בברייד, שרוכן לעבר החייל המעליב.

ברייד
(לחייל המעליב)

אפשר מלח?

החייל המעליב מהסס. אריק בטוח שמכות בלתי נמנעות. ברייד כמעט עוטף אותו בגופו הענקי. מביט בו, מטווח קרוב.

ברייד
(מסנן)

אתה שאמרת דברים לא יפים על אישה טובה קצת לא גבוהה, (החייל עוצר נשמתו) בקשה אפשר את המלח?

החייל, חיוור, מושיט לברייד את המלח. ברייד אווז במלחיה ויחד איתה גם ביד החייל. מסובב קצת. החייל מזדעק. שפתיו של ברייד מתהדקות אבל פניו לא מסגירות כל רגש. אריק לא יכול להעתיק עיניו ממנו. ברייד ממשיך לטובב יד החייל, כאילו ללא כל מאמץ...

ברייד

(לא מסיר עיניו מהחייל)

אמרתי יפה בקשה, נכון? כי אני מנומס. עושה חיים יותר...
שמחים. מרגישים טוב. למה לא להיות מנומס, יותר טוב מ...
להרגיש שאתה שום דבר שכל אחד יכול לירוק עליו, נכון? אף
אחד לא אוהב להיות שום דבר, נכון?

החייל שוב מהנהן. ברייד מרפה מיד החייל ושב לשולחן. חברי החייל לועגים לו. פרלה מחייכת וממשיכה למטבח.

חוץ. בית קולנוע כרמל-גנים – יום

אריק ממתין ליד הקיוסק של הקולנוע. מגניב מבטים אל עבר הזונות. הכל נראה כל כך כמו...
כריכות הספרים הבלשיים – מין ואלומות מרומזת, מכל עבר. הוא מגניב מבט אל עבר
האקורדיוניסט והכנר. האקורדיוניסט, שקוע בנגינה, שקוע בעולמו שלו. אנחנו מבחינים במספר
כחול על יד האקורדיוניסט, גם על יד הכנר. אריק מציץ בשעון. מציץ בתמונה. עיניו נתקלות
במיקי הסדרן. מיקי מקרב שרפרף כדי לתלות כרזה בגובה עין אדם "נורמאלי". פתאום מפנה
מיקי את ראשו בחדות, עיניו נתקלות באריק.

מיקי

מה? על מה אתה מסתכל?

אריק

אני... לא מסתכל על כלום...

מיקי

(אגרסיבי)

אני כלום? זה מה שאתה אומר?

לפתע אריק רואה את "הקיבוצניק" מגיח מהסמטא של ברייד. אריק ממחרר לצאת בעקבותיו. מיקי
מביט אחריו במבט קשה.

חוץ. רחוב יצחק שדה – יום

עוברי אורח דתיים וחילונים. הקיבוצניק ממשיך להתקדם. אריק בעקבותיו... הקיבוצניק מפנה
ראש לאחור. אריק ממחרר להסתתר, מתנשם בכבדות. מסוכן...

פנים. משרד ברייד – בין ערביים

ברייד עובר על מודעות האבל המסומנות ורושם שמות במחברת. אל החנות נכנס אריק.

ברייד

תשב. נו? תקריא ממחברת...

אריק

אה, כתבתי כתובת. איפה הוא נכנס, מתי נכנס, מתי יצא, אחר כך הלך לתחנה המרכזית...

בריד

טוב, כתובת זה טוב. פעם הבאה תחכה לו בכתובת. תראה לאיזה דירה. תסתכל עם מי נפגש, תחפש סימנים...

אריק

סימנים? (בריד נד בראשו) אבל... איך אפשר...

בריד

תלמד לאט לאט, מהניסיון. (אריק לא נראה משוכנע) מפחד שיגלה אותך? אולי לא עבודה בשבילך בלש...

אריק

(מהסס)

אני, אלמד (מחליף נושא) מה אתה עושה? בלסמן בעיתון...

בריד

מישהו מת. יש אלמנה? אלמן? צריך לתפוש ישר אחרי ההלוויה כי גם שדכנים אחרים מכירים טריק. (מוציא ארנק) כמה שעות?

אריק

(מבולבל)

אה, ארבע...

חוץ. רחוב תל חי – בין ערביים

על רקע כדור האש שהולך ושוקע במפרץ מגיח אריק. הוא עושה דרכו אל עבר הבלוק. מול הבלוק, מחזה משונה: **דוד נאג'י** – חליפה קיצית, עניבה ארגמנית רחבה, מיזע – רכון אל עבר המושב האחורי של המונית וזועק בקולי קולות.

נאג'י

תצאי עכשיו... מה זה לא מוצא חן בעיניך איך שזה כאן, זה לא... מעברה... ככה גרים בישראל... קצת פרימיטיבי אולי אבל משפחה... לא נורא לשלושה שבועות...

מאחור, סמוקי פנים, משה אבעדי ובני שולפים מזוודות פרחוניות מתא המטען ונושאים אותם אל עבר הבלוק. הם חולפים על פני תקווה אבעדי החיוורת ומיכל המשועשעת.

משה

(ערבית עיראקית)

גם הסכמנו שהצרה הזאת תגור אצלנו וגם עושה צחוק גם מאיתנו וגם מהמדינה... חושב הגיס שלך שבכסף שלו קונה הכל...

תקווה

(ערבית עיראקית)

זה לא מתחיל טוב אבל אם נהיה חכמים... הרבה טוב יצא...

נאג'י ממשיך להפציר, כשמדי פעם הוא מאבד את הסבלנות וחובט בגג המונית...

משה

(מביט בנאג'י – ערבית עיראקית)

אם הגמל היה רואה הדבשת של עצמו – היה נשבר מבושה...
כל השכנים מסתכלים, איזה ביזיון, בשביל מה היינו צריכים את
הצרה הזאת? עבודה שלנו לחנך אותה? אפילו לא אח, חצי...

תקווה

(תקיפה – ערבית עיראקית)

אבא של אבא שלו, זה משפחה, ומשפחה זה משפחה...

מיכל

לא מבינה מה אתם אומרים אבל בטוח לא טוב. למה אני צריכה
לגור חודש בחדר עם כזו מגעילה...

תקווה

(מגוננת)

היא לא מגעילה היא... זה כזה שוק לבוא מאמריקה לפה...

מיכל

היא לא מאמריקה. היא מאשדוד...

משה ובני המתנשפים נעצרים לרגע. ברייד, מאחור, נעצר גם הוא, נחבא בצללים, מביט בקרב
בין דוד נאג'י ובין ביתו הרואה ואינה נראית.

NAJI

(זועק באנגלית תת תקינית)

You make me shame in front of
everybody... I warn you, what you did at
home is shame... we can not show face in
supermarket... this is your chance you
show you are good... (צועק) Tamara...
Tamara...

אריק מביט בסקרנות במצוקתו של חברו האהוב בני.

בני

(לאבא שלו)

אנחנו מכניסים את המזוודות, בסוף נצטרך להוציא ולהחזיר...

משה

שלוש שנים באמריקה וכבר אין כבוד לאבא, אין פלא שאין לו
ברירה רק...

משה אבעדי תופש את עצמו ונעצר באמצע המשפט...

בני

אין ברירה שהיא רק מה? (משה לא עונה) למה זה כל כך חשוב
לו שתישאר אצלנו אם היא לא רוצה? דפוקה...

משה

תפסיק, נו, בת דודה שלך. לא דפוקה... היא...

בני

חריגה...

נאג'י

(גמביט אחרון)

טוב, את לא יוצאת, אני מוציא אותך מהבית ספר שלך
ומהחברים שלך ושם אותך בבית ספר דתי שכולם הולכים עם
כיפה. הבטחה שלי...

הצעקות מכיוון המכונית נפסקות. נאג'י מנגב פניו המיזעות. מהמכונית מגיחה רגל, ואחריה...
תמרה – לא עקומה, לא שמנה אלא להיפך לגמרי – פיו של בני נפער בתדהמה. היא חובשת
משקפי שמש, שמלה עם מחשוף, ושרשרת שסוגרת על ארבע אותיות לועזיות: LOVE.

תמרה

(לנאג'י)

זה מה שתעשה לי? תהרוס לי את החיים?

נאג'י

(לתמרה)

את תהרסי את השם של המשפחה אז אני יהרוס לך את החיים,
בסדר? מספיק עם משחקים. את תעשי מה שאני אומר, וזהו.

תמרה נועצת באביה מבט רווי משטמה ולא אומרת דבר – כאילו ונכנעה...

פנים. חדרו של אריק – ערב

אריק קורא את "הנץ ממלטה" של דשיאל האמט, כשלפתע בוקעת מוסיקה קצבית סואנת
מהדירה שלמטה. אריק מניח את הספר, קם מהמיטה, ומציץ בפריסקופ הכפול.

נקודת מבט אריק: חדרו של בני – ערב

תמרה מפזזת, פורקת את המזוודה שלה, ותולה בגדים בארון. בני אוסף ספרים ומחברות
מהשולחן שלו ומגניב מבטים לעברה. היא מתעלמת ממנו. מיכל נכנסת לחדר. אוטמת אוזניים.

מיכל

אפשר להנמיך? (תמרה מתעלמת) אבא שלי, גם אבא שלך...
מבקשים שתנמיכי...

תמרה ממשיכה לרקד ולפרוק המזוודה. מיכל ניגשת לטייפ. תמרה מסתובבת ונועצת בה מבט.

תמרה

אמרתי שמותר לך לגעת?

מיכל נועצת בתמרה מבט קר, ומפנה ראש אל עבר הדלת.

מיכל

אבא... היא לא רוצה להנמיך (לתמרה) עכשיו תחטפי...

תמרה

זין אני אחטוף...

מיכל

(מזועזעת)

מה אמרת?

היא מביטה בבני שמעמיד פנים שלא שמע כלום. נאג'י נכנס אל החדר, שכמשה ותקווה אחריו.

נאג'י

(צועק)

תמרה... תנמיכי... תנמיכי... גם כאן תעשי בושות?

הוא ניגש ומכבה את הטייפ.

מיכל

גם אמרה את המילה ההיא... שמתחילה באות הזאת... המילה כמו האות... מה שיש לבנים ואין לבנות...

תמרה

רמז קשה מדי, בחיים לא ינחשו שאמרתי זין (תקווה ומשה מתחלחלים), מה יש, זין זה חלק מהגוף של...

נאג'י מרים יד כאילו עומד לסטור לה. היא מתכווצת אך נאג'י עוצר בעצמו. מנסה להירגע. היא נועצת בו מבט בלתי מתפטר.

נאג'י

(לתקווה)

את רואה? את מבינה את האסון שלי? זה מה שאמרתי לך. כמה שעושים הרבה כסף בקנדה, כמה שהחיים טובים - משפחה זה שום דבר אצל האלה. עושה מה שרוצה, אין גבול, אין כבוד, אין סדר - שורפת חזיות...

תקווה

(לתמרה)

בשביל מה לשרוף? תשלח לפה, יהיה טוב למיכל בעוד כמה שנים... (דוחפת משה קדימה) באמת שכאן הכל יהיה בסדר...

משה
(בעל כורחו)
באמת... כאן משפחה זה... נחמד, ילכו לים... לצופים...

תמרה
(מתחלחלת)

מה צופים?

חוץ. רחוב יצחק שדה – יום

אריק ממתין בחצר בית. פתאום הוא רואה את הקיבוצניק. אריק ממחר אל פנים הבניין.

פנים. חדר מדרגות – יום

אריק כורע ברך, כאילו ויש לו קושי עם הסנדל, הקיבוצניק נכנס, חולף על פניו, ועולה מעלה. אריק חולץ גם את הסנדל השני, ועולה בעקבות הקיבוצניק. עוד קומה... ועוד קומה... הקיבוצניק נעצר מול דלת. דופק. אריק מנסה לשפר עמדת ראייה, אבל הקיבוצניק פתאום מביט לאחור. אריק נצמד לקיר. אנחנו שומעים קול אישה ואז סגירת דלת. אריק רושם משהו במחברת. מהסס. מתחיל לרדת. נעצר. עולה קומה ומצמיד אוזן לדלת שלתוכה נכנס הקיבוצניק. לא שומע דבר. מהסס. ואז עולה עוד גרם מדרגות, מתיישב ומחכה.

אריק (Voice Over)
את הדלת פתחה לו אישה. לא ראיתי אותה טוב אבל נשמע
שהיא מכירה אותו טוב. הוא היה איתה שעה...

ברייד (Voice Over)

איתה או אצלה?

פנים. משרד ברייד – יום

לפני השדכן שקית ובה תפוחים. אריק יושב מול השדכן, המחברת לפניו.

אריק
בבית שלה... לא יודע אם איתה או אצלה?

ברייד
(שולף תפוח)

חשוב, כי אם אני מגיע למסקנה רע, אני אולי עושה אסון לאיש
הזה. מה שאתה לא רואה, אתה לא יודע. מסוכן מאוד. יש
הרבה כוח ביד שלך לרע... אז אתה צריך להיזהר במילים תיכנס
בפנים ותראה מה הוא עושה...

ברייד שולף מכיסו סכין קפיצית. משחרר את הלהב.

אריק
(נדהם)

איך אני יכול? באיזה רשות?

בריד מתחיל לקלף את התפוח.

בריד

רשות שזה מה שצריך. צריך להסתדר אז תסתדר. תגיד אתה
אוסף כסף לסרטן, אתה צריך לבדוק ארון חשמל, אתה...

מאחור נפתחת הדלת ואל המשרד הדל נכנסת **קלרה אפשטיין** – בת ארבעים ומשהו, יפה מאוד, לבושה בסגנון אירופאי, שיער ראשה בהיר ועטוף במטפחת ראש משקפי שמש מכסות עיניה. יש בה משהו פגיע, משהו שבריר, אבל גם משהו סקסי.

קלרה
(רומנית)

יענקלה אני מצטערת שאני מאחרת, סרט עוד מעט מתחיל
(רואה את אריק – עוברת לעברית) שלום לאדוני.

אריק מביט בה בעיניים קרועות. בריד מקפל את הסכין וקם על רגליו.

בריד
(לאריק)

וחוץ מאיש זה יש לי עוד עבודה בשבילך. תבוא מחר...

קלרה

זה שפיון חדש? (אריק, בלית ברירה, מהנהן) איך קוראים לך?

אריק

אריק בורשטיין.

בריד
(סוגר)

בן של חבר שסיפרתי לך. יודאי...

קלרה

אני גם צריכה אצלי, לא שפיון, ניקיון וסדר, היה לי אחד שעבד
לפניך אצל יענקלה. כמה קמצן משלם לך?

בריד
(מוחה)

קמצן? חמש לירות לשעה זה רע?

קלרה

אני משלמת שש (לאריק) מה אתה אומר?

חוץ. רחוב כרמל – יום

ברייד, קלרה ואריק יוצאים את הסמטא והאקורדיוניסט והכנר כאילו ופוצחים במנגינה חדשה עבורם – רומנטית, איטית, מרגשת. הזונות בבית המלון מתלחשות. קלרה מתעלמת מהן – אבל אריק, שהולך ומתרגל לנעשה ברחוב, רואה הכל. ממול הרוכל בסחורות מוברחות בשלו. הוא נד בראשו – כאילו וקד קידה – כלפי קלרה. זוהי משיבה לו בהטיית ראש מלכותית.

קלרה

(לברייד, ברומנית)

חמשת אלפים לירות עשינו אתמול, שמתי בבנק, וגם נתתי מאתיים ומאתיים לשכן...

ברייד

(רומנית)

צריך להיזהר, לדבר שפה כזה ליד ילד, חושב שמדברים עליו.

קלרה

(רומנית)

מה פתאום ילד מכאן מבין (לאריק) אתה לא מדבר רומנית?

אריק

(משקר)

מילה לא (קלרה מנופפת בידה לאחד הגמדים) טוב, אני הולך...

קלרה

כתובת נתתי נכון? (אריק מהנהן) ומפתח בארון חשמל...

אריק מתרחק. קלרה נעצרת, לוחשת משהו לברייד. הוא מתנגד. היא מתעקשת. לבסוף...

ברייד

אריק... אריק... בא, בא... (אריק חוזר) גברת קלרה חושבת שזה לא מנומס ללכת לסרט ולא להזמין...

קלרה

שפיון... (חיוך) אריק... אפילו זה סרט הודי, כל הזמן כואב הלב ושרים, מאוד נחמד... הכי אהבה, לא כמו סרטים אמריקאים יורים כל הזמן... חוץ מזה לא עולה כסף, בעל בית חברים שלנו... אין אנשים יותר נחמדים מהם... בא...

אריק מהסס. קלרה מציעה לו את זרועה. אריק חושב על זה ואז... מחייך בביישנות. נוטל את זרועה. קלרה מציעה זרועה לברייד... זה רוטן, מנסה להתחמק, אבל לבסוף כורך זרועו בזרועה. האישה האלגנטית, הנער הצברי, והענק הגמלוני עושים דרכם אל תוך הקולנוע, שלובי זרוע, כשהגמדים שמקדמים פניהם מעצימים את המעמד ההזוי...

פנים. בית קולנוע – יום

על המסך: אהבה, בגידה, תשוקה, נאמנות – צבועים בצבעים עזים של קולנוע חסר עכבות. על כסאות העץ הרעועים יושבים קלרה, ברייד ואריק. קלרה כולה "בתוך" הסרט – אריק מבטי

סביב. אין הרבה צופים. בעיקר זוגות. בכניסה עומדת פרלה, שפנס בידה. אריק מגניב מבט אל עבר ברייד. בניגוד לפנייה הקורנות של קלרה, פניו של השדכן חתומות. אריק משפיל מבט ומגלה שכף ידו של השדכן סמוכה לכף ידה של קלרה. פתאום ברייד מפנה ראש לאריק. זה משיב מבטו למסך, כאילו ואין דבר המרתק אותו יותר מהסרט.

ברייד
(לוחש)

אתה רוצה משהו?

אריק

מה... לא... רוצה מה?

ברייד

סוכריות גומי... לוקס... מצופה... אורנג'דה... משהו...

אריק מושך בכתפיו. ברייד מוציא ארנק ונותן לו שטר של חמש לירות.

ברייד
(פונה לקלרה)

קלרה? משהו קר? (היא נדה בראשה לשלילה, עיניה מרותקות למסך) תביא טמפו. תהיה צמאה. לי סנקור. מהלמטה של המקרר, שלא יהיה רך מדי. תבדוק. ולעצמך מה שאתה רוצה... זה עכשיו שרים כאן שעה, תחזור הם עדין ישירו...

אריק מחייך. קם על רגליו. יוצא את השורה. פרלה מאירה בפנסה לעברו, כדי שלא ימעד. כשאריק עומד לצאת הוא מסתובב, רואה את ברייד רוכן לנשק צווארה של קלרה. קלרה מלטפת לחיו של השדכן אך מרחיקה אותו ממנה. אריק מביט, מהופנט.

פרלה

זה פתגם סנדלרים יחף...

אריק

סנדלרים מה?... (מבין) היא והוא, הם לא... ביחד...

פרלה

בטח לא. אי אפשר... בכלל בכלל אי אפשר.

אריק

למה אי אפשר?

פרלה

היא בשבילו הכל, אין לו חיים בלי, אבל מה שהיה, יותר מדי נורא...

אריק

מה היה?

פרלה
(מתחמקת)
זה... לא משנה... לא צריך לדבר... (מאלצת חיוך) לראות
הסרט, ליהנות, חיים עכשיו...

פרלה יוצאת את בית הקולנוע. אריק נושא עיניים שוב אל עבר קלרה וברייד. היא מניחה ראשה
על כתפו של השדכן הענק.

פנים. דירת בורשטיין – ערב

ברדיו הומה חווה אלברשטיין שירה הרואית אודות "המרדף". אריק פותח הדלת, נכנס פנימה.
נילי בורשטיין – במטבח – רואה אותו חולף במהירות במסדרון.

נילי
סליחה, מה עם אהלן אמא, מה שלומך אמא...

אריק
סליחה, אהלן, אני פשוט מאחר לצופים...

נילי
נו, איך היה?

אריק
היה... בסדר... נראה...

נילי
מה עשית?

אריק
לא יכול עכשיו, באמת, צריך להחליף חולצה ולרוץ...

נילי
והוא... היענקלה השדכן... לא היה... משונה?

אריק
בטח משונה אבל... (שוקל) הכל בסדר... באמת... אני רץ...

פנים. חדר אריק – ערב

אריק מכפתר חולצת חאקי במהירות, וזורק על עצמו עניבת צופים. הוא שומע מוסיקת רוק'נרול
רועמת מכיוון מתקן הקשר הפריסקופי. הוא ניגש ומציץ...

מנקודת מבט אריק: תמרה, עטופה במגבת, מתיישבת על המיטה, טומנת ראשה בין ידיה.

פנים. דירת אבעדי – ערב

תקווה במטבח. בני במרפסת – חדרו החדש. מיכל ישובה בהול – מנסה לקרוא. שולחת מבטים נזעמים אל עבר מקור המוסיקה הרועמת.

מיכל

אמא, בכוונה היא עושה את זה...

הדלת נפתחת. משה אבעדי נכנס. גם הוא מביט לכיוון חדרו של בני – מקור המוסיקה של בני. הוא עומד להגיד משהו כשפתאום הוא מריח ריח בלתי מוכר ונכנס למטבח.

משה

עוד הפעם היא...

תקווה

בסדר, בסדר, לאט לאט. זה שווה. בסוף יהיה...

משה

איך יהיה? הם בני 15? והיא בת דודה...

תקווה

דרגה שנייה. כמונו. בני כמה היינו אנחנו שהתארסנו? (מביטה בבני שבמרפסת) לא עם מרפקים בני, כמוך (משה נעלב) לא התכוונתי לרע אבל... איך אומרים? מי שלא נולד במיטה הנכונה...

משה

(דפנסיבי)

לא הכל בחיים כסף...

תקווה

זה אומרים רק מי שאין להם, תן לי לסדר זה... תשב תראה טלביזיה, עוד מעט יהיה אוכל מוכן, עשיתי קציצות פטרוזיליה...

היא מלטפת לחיו ויוצאת את המטבח. היא לא שמה לב למיכל שהתקרבה למטבח וכנראה שמעה את תוכן השיחה. משה אבעדי חושק שפתיים ושולף קציצת פטרוזיליה מהסיר.

פנים. חדר בני – ערב

המוסיקה רועמת. תמרה מתלבשת כשגבה מופנה לכיוון הדלת ופניה (וגופה) פונים לכיוון החלון (והפריסקופ). דפיקה על הדלת. תמרה לא עונה. עוד דפיקה. הדלת נפתחת, תקווה בפתח. רואה את תמרה מושכת על עצמה חולצה.

תקווה

(נבהלת)

סליחה... דפקתי... לא שמעתי שאת מתלבשת... (מבחינה שתמרה לא לובשת חזייה) תסלחי לי כן, שאני מתערבת, אבל אם שרפת כל... חזיות... ואת צריכה.

תמרה
(מרימה עיניים)
תגידי לי, למה צופים, מה אני בת 10?

תקווה שולחת יד לטייפ, מביטה בתמרה. זו שוקלת ולבסוף מהנהנת. תקווה מכבה את המכשיר. מאחור ראשה של מיכל מציץ מפתח הדלת. היא עוקבת אחר המתרחש מבלי שאיש יבחין בה.

תקווה
תמרה, כאן הולכים לצופים עד כמעט צבא, זה מאוד נחמד וגם
אבא שלך ביקש שתעשי מה שעושים כאן...

תמרה
בכוונה משפיל אותי...

תקווה
מה פתאום משפיל? רק ששם את הסתובבת עם... (באי נוחות)
בחורים, כל מיני, סיפר לי קצת אבא, אני לא מוציאה מילה,
חשוב לו מאוד... שתראי יש חיים יפים וגם כבוד למשפחה...

תמרה
כבוד למשפחה? אני אראה לו, נשבעת לך, הבושות שאני אעשה
לו, יתבייש להראות פנים שלו כאן כמה שמתעלפים מהכסף שלו...

תקווה
(מתחננת)
לא צריך לדבר ככה על אבא, אסור... תמרה, תנסי, בקשה,
תנסי, לא יהיה טוב לא צריך...

פתאום היא שמה לב לפריסקופ וממהרת לחסום פריזמת המראות עם ערמת ספרים.

תקווה
זה בני וחבר שלו אריק מלמעלה בני שהיו בני עשר, כל הזמן
להיות בקשר, ככה זה חברים בארץ, יפה לא?

פנים. דירת אבעדי – ערב

אריק, לבוש חאקי של צופים, נכנס לדירה. בסלון משה ומיכל צופים בחדשות שחור לבן. על המסך מרצדים דימויי מרד סטודנטים בפריז – מפגינים מנפנים בשלטים שמשוועים: Make Love – Not War. בני, לבוש חאקי של צופים, עומד במסדרון וצופה בדאגה בדלת חדרו.

אריק
כבוד הווזיר, הולכים?

בני
(חסר אונים)
תמרה, הבת דודה... צריך לחכות...

אריק
(עוקץ)

זאתי העקומה והשמנה?

בני

הייתה שמנה כשהייתה ילדה פעם אחרונה שראיתי אותה...
מסכנה... אבא שלה קשה איתה, בגלל זה מעוצבנת.

מיכל

(שהצטרפה אליהם)

מסכנה? בנים אין להם אופי אפילו קצת. זרקו אותו מהחדר שלו
ובמקום לשנוא אותה כמו שצריך, כמו שהיא שונאת את כולם...

הדלת נפתחת. תקווה מאותת בראשה: יהיה בסדר... אחריה צועדת תמרה, שפופה ונרגנת.

תקווה

(לתמרה)

הנה, הם מחכים לך. בני וחבר הכי טוב שלו אריק... מה
שאמרתי לך מלמעלה, כמו משפחה, עוד מהגן (לבני) אפשר
אחר כך תלכו גלידה, כולם ביחד... יהיה שמח...

תמרה מרימה ראש. עיניה פוגשות את עיניו של אריק. אריק מפנה ראש. עיניו פוגשות עיניה
הסקרניות של מיכל. מיכל מורה על תמרה ובתנועת אצבע סיבובית בסמוך לרקת מבהירה דעתה
עליה. תמרה ממשיכה להביט באריק.

בני

שנזוז?

תמרה

(עיניה תלויות באריק)

בטח...

חוץ. גן הזיכרון – ערב

על המדשאה הגדולה שממול למזרקה הוקמה במה רחבה כשמעליה מתנוסס שלט "ערב בידור
מהווי המלחמה". הבמה מעוטרת בדגלי ישראל ודגלי החיילות הצהליים השונים. מקהלת צופים
מנעימה שיר עם. על הדשא פרוסים גדודי צופים מכל העיר – בני נוער מהוגנים וממושמעים
המאזינים לשירה בנימוס משועמם. אריק יושב ליד סיגל, בני ליד כרמלה. תמרה יושבת
מאחוריהם, משועממת ועסוקה באורח נואש בניסיון לאוורר עצמה עם תוכניה המשמשת
כמניפה. לפני אריק ובני ישוב זוג בלבוש אזרחי. הגבר מנשק את האישה. סיגל וכרמלה
מצחקקות במבוכה. אריק ובני מחליפים מבטים, אריק מושך בכתפיו.

לפתע נשלחת יד, מכיוונה של כרמלה, ומלטפת צווארו של בני, בני קופא, מביט לאחור, רואה
את תמרה, שמפקת פיהוק הפגנתי. יד נשלחת, שוב, הפעם מלטפת צווארו של אריק. זה
מסתובב כנשך נחש לכיוונה של תמרה, ומוצא עצמו מול פניו החייכניות של יורם.

יורם
מה, מי כבר חשבת שזו?

אריק
מה אתה עושה פה?

יורם
באתי להציל אתכם ממוות, שלא תמותו לי משעמום. (לאריק) נו
איך במדינת הגמדים? קרקס? בית משוגעים? (אריק מושך
בכתפיו) והגולם הרומני הנוכל...

בני
האמת היא שבמקום לכתוב על "הסנפירית הכרמלית" אתה יכול
לכתוב על הבלש הצעיר ומסתרי הענק המצ'וקמק...

יורם
טוב, המוסיקה הזו עושה לי חור בראש. מי בא לסרט? בני?
בנות? הגברת מהמערב הפרוע כבר ברחה...

בני
(בבהלה)
מה ברחה?

בני מביט אחורה ומגלה את תמרה עושה דרכה בין היושבים, לכיוון הרחוב...

בני
אמא שלי תהרוג אותי (קם על רגליו) תמרה, תמרה...

בני אץ בעקבות תמרה. היא מדלגת אחרי השורה האחרונה של הצופים ועושה דרכה... היישר
אל המזרקה. בני מנסה לעצור בעדה אבל מאוחר מדי... תמרה נכנסת אל הבריכה, פוסעת כמה
צעדים ונעמדת תחת קילוחי המים. רטובה כולה, היא מפנה ראש לכיוון בני.

תמרה
(בקול רם)
בא תיכנס בני. כיף...

פיו של אריק נפער, כרמלה וסיגל מביטות בתמרה בעיניים קרועות. יורם מחייך חיוך גדול.

בני
תצאי, תמרה, בקשה...

תמרה
חם נורא, בני, כיף במים. תכנס, נו, אל תפחד...

יורם קם על רגליו ושועט לכיוון המזרקה.

אריק
(קם על רגליו)
יורם, לא עניינך, תעזוב, בעיה של בני.

יורם לא נעצר. אריק דולק אחריו. גדעון וציון מצטרפים, מתוך סולידאריות. כך גם כרמלה וסיגל. עוד ועוד ראשים מופנים כלפי הדרמה המתחוללת במזרקה. יורם סוגר על בני, ובמקום להיעצר, הוא חולף על בני ודוהר... ישר פנימה.

יורם
איזה כיף. (צועק) חברה... תכנסו... כיף...

גדעון מהסס ולפני שהוא מחליט... עוד נערה מהקהל נכנסת למזרקה... ועוד נער... ועוד נערה... גדעון מזנק פנימה... גם ציון... חברי המקהלה שעל הבמה מביטים במתרחש בתדהמה. תמרה מתחילה לשיר: "גשם גשם בא... גשם גשם בא...". גדעון יורם וציון מצטרפים. אריק ובני מתבוננים, אובדי עצות, בחבריהם המזמרים בקול גדול ומשתכשכים במים ללא שמץ של מודעות עצמית. עוד ועוד צופים אצים פנימה. המדריכה מנסה לעצור אותם, בחוסר הצלחה.

תמרה
(כוהנת האנרכיה)
בני, נו, תכנס... אריק... אל תהיו כאלה... מרובעים!!!

בני
(לאריק)
מרובעים? מה זה מרובעים? למה אנחנו מרובעים? (אריק מושך בכתפיו) זה... עלבון אני מניח...

יורם
(צועק לבני)
הצלח לך עם הבת דודה, נו, אל תהיה סבון, תכנס למים...
בני מביט בתמרה בעיניים קרועות. היא נראית כמו נימפת ים קורנת ומפתה...

בני
זה שיגעון (לאריק) שלוש-ארבע...

אריק
(מתחלחל)
מה שלוש ארבע? התבלבלת לגמרי...

בני רץ למים. כרמלה אחריו. סיגל אחרי שניהם. רק אריק נותר מחוץ למים. תמרה, רטובה לגמרי, מרקדת מול בני המהופנט, אבל, במקביל נועצת באריק את אותו מבט מתגרה.

תמרה
(לאריק)
בא... בא... אל תהיה מרובע...

אריק נד בראשו לאות שלילה.

חוץ. רחוב דרך אלנבי – יום

אריק מהלך ברחוב עיר התחתית כשעיניו תרות אחר כתובת מסוימת.

פנים. דירת קלרה אפשטיין – יום

הטפטים שעל הקירות, התמונות, הריהוט – כאילו מעולם אחר, בסגנון מזרח אירופאי, או כפי שמישהו עם טעם מערבי מעודן יגדיר: קיטש. במרפסת, בסלון, בחדר האוכל, פזורים שולחנות סביבם כסאות. הרצפה מלוכלכת בשיירי מזון, המאפרות עמוסות באפר ובשיירי סיגריות, על השולחנות פזורים קלפים, כוסות ובקבוקי משקה.

אריק נכנס פנימה, מביט סביב, לא מביין: מה זה המקום הזה? הוא מביט אל עבר מסדרון שבקצהו דלת סגורה. על שולחן האוכל שעונים מטאטא, מגב, ולמרגלותיהם פח גדול... על השולחן עצמו תכשירי ניקוי. לידם דף נייר שעליו כתוב "שפיון יקר. מתחת לדף יש עשרים לירות שזה שלוש שעות ואוטובוס, תודה. קלרה". אריק מחייך, ומתחיל לרוקן מאפרות. בלי משים, מרפקו פוגע בבקבוק משקה. זה נופל ומתנפץ בקול גדול – אריק ממחר לאסוף שברי הזכוכית.

קלרה
(מכיוון המסדרון)

אריק? זה אתה?

אריק
זה אני. את ביקשת ממני לבוא לסדר.

קלרה
נכון, נכון, אני פשוט מאוד נבהלת, מהר מהר מפחדת, סליחה.

אריק מוצא עצמו מול קלרה סתורת שיער, לבושה בכותונת לילה.

אריק
אני מצטער על הרעש. אני... אזהר. סליחה.

קלרה
לא בעיה. הרבה רעש ככה בחוץ. תשים מים לקפה. אתה כבר גדול, שותה קפה? (אריק מהסס) יש גם מיץ. אני מסתדרת...

אחר כך:

קומקום המים שורק. קלרה – לבושה, מאופרת, מסורקת – שמה מים בספל קפה, ומוסיפה הרבה חלב. אריק ממשיך בפעולות הניקיון, כשרב השולחנות מצוחצחים והאשפה בפח. קלרה לוגמת מהקפה ופתאום מזדעקת. אריק מביט לעברה.

קלרה
(אוחזת בסנטרה)
סליחה... אני עבדתי בסוף בבית חרושת לפצצות... שם... קיבלתי הרעלה בפה מהעופרת... (מאלצת חיוך) רק שיישאר שם ולא יעבור לשאר הגוף. את הקלפים בקשה תשים חזרה בחבילות. אתה יודע סדר (אריק מהנהן) משחק רמי? פוקר?

אריק

מלחמה.

קלרה

נו, אז יודע. ובבקשה, אתה ילד גדול אז, דיסקרטי, לא מספר...

אריק

לא מספר מה?

קלרה

קלפים כאן. זה לא... פושעים. זה אנשים טובים לא יכולים לישון בלילה, כמו שאני, אחרי "שם"...

היא אוחזת בקלפים המפוזרים על השולחן, בתנועה מקצועית גוררת אותם, פורסת אותם, מלהטטת בהם. אריק מביט במיומנות המרשימה שלה, מהופנט. היא מרימה ראש ומביטה בו, בעוד אצבעותיה הזריזות ממשיכות להשתעשע בקלפים בכפייטיות.

קלרה

זה למדו אתכם בבית הספר על "שם"... אבל אי אפשר לתאר בכלל, אין שום דבר אצלכם שמשם אפשר להבין איך היה אצלנו... (קלפים מתהפכים כמכושפים בידה) אני, אם לא הייתי יפה, ממש יפה, אני לא הייתי היום חיה... זה מה שהציל אותי, וזה... נורא... כמו גמדים ומנגלה...

עיניה הולכות ומאדימות. אצבעותיה מפרכסות כאילו היא הולכת ומאבדת שליטה...

קלרה

אני מדברת על "שם" אפילו שאני לא אוהבת, רק שלא תחשוב שקלפים זה פושעים, טוב? אפילו אולי לא לפי חוק. פשוט שאני הגעתי פה אז בלילה... חלומות רעים כל לילה כל הלילה, להיזכר מה שם היה... להיזכר בגוף, כאילו עכשיו עוד הפעם... רק נעשה חושך אני מתחילה לפחד מהחלומות... אז... קלפים להישאר ערה ואז... הרבה הייתי משחקת ואז... מזמינה הנה... ואז... כמה פעמים בשבוע... בשביל לא לחלום על מה שהיה... אתה מבין... (אריק לא ממש מבין) קשה להסביר, גם לבן שלי, אי אפשר לדבר... (מצביעה על תמונה של ילד) וילד שלי... בגיל שלך... עכשיו בקיבוץ...

אריק

במחנה קיץ?

קלרה

לא. לא מחנה קיץ. לא גר איתי. אין לי מספיק כוח לטפל... זה נורא נכון? אבל אין לי (עיניה מאדימות) וגם שלא יקרה לו משהו רע מהמזל... (היא מנסה לחייך) טיפשה גדולה, בשביל מה סיפורים לקלקל מצב רוח. רואה שם פטיפון? תשים תקליט... מה שרוצה... משהו שמח... (מנגבת עיניים) אני הולכת רגע שמה פרצוף שלי מחדש...

היא נעלמת בחדר השינה. אריק שם תקליט ראשון מזדמן – מוסיקה לריקודים, מתקתקה ורומנטית. אחר כך, הוא נושא ראש, מביט שוב בתמונה של הבן של קלרה, שולף את המחברת, ורושם משהו במהירות.

חוץ. בית קולנוע – יום

טנדר סוסיתא עמוס סחורה ארוזה בקופסאות קרטון עומד בסמוך לסמטא. הרוכל פורק את הקופסאות במהירות, ומפקיד אותם בזרועות הענק של ברייד. זה כמעט וכורע תחת המעמסה אך עושה את דרכו אל עבר הסמטא. הרוכל פורק עוד שתי קופסאות, מביט במהירות ימינה ושמאלה, וטופח לנהג על דופן הסוסיתא.

רוכל
(אידיש)

...עו

הטנדר נעלם. הרוכל אוחז בקופסאות וגם הוא עושה דרכו אל עבר הסמטא ששם מצוי משרדו של ברייד. המצלמה פונה אל עבר המדרכה השנייה ומגלה את אריק – שקוע במחשבות, הולך ומתקרב אל עבר הסמטא, חולף על פני האקורדיוניסט והכנר, שקועים בנגינה, אך כדים בראשם לעברו. אריק מניח מטבע בכובע ההפוך. כשאריק עומד לחצות את הכביש הוא רואה ממול עדר כבשים חוצה את הכביש. ממולן, שלושה גברים לבושים באלגנטיות עושים דרכם אל עבר הזנות. שנייה לאחר מכן, אריק רואה את מיקי יוצא את בית הקולנוע כששתי קופסאות סרטים גדולות ממתכת במנשא כתפיים מיוחד. אריק מביט במחזה הסוריאליסטי בפליאה – מיקי לא גדול בהרבה מהקופסאות אך למרות זאת הוא מצליח להתקדם אל עבר המדרכה השנייה. מיקי פתאום מבחין במבטו של אריק.

מיקי
מה? על מה אתה מסתכל עוד הפעם?

אריק
מה?

מיקי
(זועף)
חושב שזה גן חיות? תיכף תזרוק לי בוטן? אני מזהיר אותך.

מיקי ממשיך הלאה. אריק הנבוך עושה דרכו אל עבר הסמטא. הרוכל חולף על פני אריק, ונד בראשו לאות שלום, כמו מכר ותיק. ממול לחנות ברייד, אופה הכעכים ממשיך לשאוג על האש...

פנים. חנות ברייד – יום

אריק דופק על הדלת בעדינות. מציץ פנימה. דומה ואין בחנות איש. אריק לוחץ על ידית הדלת – וזאת נפתחת. אריק פוסע פנימה, ובדיוק באותו רגע ברייד פותח את דלת המחסן האחורי. גבו של ברייד מופנה לדלת, כך שכמה שניות חולפות עד שהשדכן מבחין באריק. באותן שניות אריק מגלה שהמחסן האחורי עמוס בסחורות – מוברחות בעליל: טרנזיסטורים, בשמים, מכונות גילוח, ג'ינסים... אריק קופא בתדהמה. ברייד מסתובב וקופא גם.

ברייד
מה... מה אתה עושה פה? זה יום אתה מנקה אצל קלרה, לא?
לא עובד אצלי...

אריק
(מבולבל)

כן... אבל, חשבת...?

ברייד
(בחשדנות)
מה חשבת? יום עבודה זה מתי שאני אומר. לא אתה בא מתי
מתחשק. (מצביע לכיוון המחסן) והסתכלת... מה שאסור...

אריק
(מעמיד פנים)

לא ראיתי כלום.

ברייד
אם ככה את משקר לא תגיע רחוק בבלשות, או בחיים... אז
עכשיו ראית, נכון? (אריק מהנהן בלית ברירה) פרנסה, כן?
פרנסה זה פרנסה, וזה לא עושה רע לאף אחד, אבל אתה אולי
לא מסכים והולך ומספר. אז עכשיו צריך להרוג אותך...

פניו של ברייד חתומות ומאיימות. הוא לא נראה צוחק כלל וכלל.

אריק
(מחוויר)

מה?

פתאום נשמעת דפיקה בדלת. אריק מזנק. ברייד מפנה מבט חד. בפתח עומדת... קלרה.

קלרה
(נעימה כתמיד)

אה, איזה מזל שאתה פה, אריק, שכחת זה אצלי, חשבתי חשוב
כי כתוב אנשים שאתה עוקב אחריהם... מצטערת שקראתי אבל
לא יודעת של מי זה, אז קראתי לדעת... אבל לא לדאוג אני
דיסקרטי (מביטה באריק ברצינות) גם אתה דיסקרטי, נכון?

היא מושיטה לאריק את המחברת ומביטה באריק במבט קרוב ובוחן. אריק אווז במחברת.
קלרה מפנה ראש ומחליפה מבטים עם ברייד.

קלרה
(לאריק)

אפשר לסמוך עליך, נכון?

פנים. ספרייה – לילה

מאיר ממיין ספריו בסדר מופתי. אריק מגיח במהירות כשהוא מנופף ב"נץ ממלטה". הוא מניח את הספר על מכתביית מאיר.

אריק

מצטער, מצטער, מצטער... אם אפשר בלי הקנס...

מאיר

החטא בלי עונשו... אתה יודע שבמידה מסוימת גם "החטא ועונשו" זה ספר מתח, יש שם רצח (מחייך) כמו שאתה אוהב, ויש שם התלבטות, ויש שם...

אריק

לא עכשיו, אמרתי לך שהתחלתי לעבוד ואני גומר כל יום מאוחר...

מאיר

אצל שדכן, נכון?

אריק

איך אתה יודע?

מאיר

סיפר לי בני, רשם את הבת דודה שלו מחוץ לארץ, היא עוד פה..

אריק

פה איפה?

מאיר

בספרות זרה... באנגלית... אז איך הוא?

אריק

מי?

מאיר

השדכן. אתה יודע שאצל עגנון (אריק עושה פרצוף) אל תעשה פרצוף, יום אחד תלמד לאהוב את עגנון, בכל מקרה אצל עגנון, ב"סיפור פשוט" יש שדכן, טויבר, שיש לו כשרון אמיתי לזיווג (מצטט) "אין אדם נושא אישה אלא אם כן ידו של טויבר באמצע".

אריק

בני גם פה?

מאיר

הלך לקנות לאמא שלו לפני שסוגרים את המכולת. יחזור לפני שסוגרים. אז, מוכשר השדכן שלך כמו טויבר.

אריק

לא יודע...

אריק עושה דרכו אל אחד המדפים ממול. מאיר אחריו.

מאיר

כחם זה טוב. כי אני חשבת... אם הוא לא לוקח הרבה כסף...
ואתה מכיר אותו ואמר שהוא בסדר... אני כבר הרבה זמן
חשבת אולי כדאי, אתה יודע, אומרים "לא טוב היות האדם
לבדו" ואני... אולי תיקח אותי אליו ואז זה יהיה פחות... מביך...
(אריק רוכן לעבר מדף) אין כאן בלשים במדפים האלה.

אריק

(שולף ספר)

אני יודע... יש לי... עבודה... מה... צופים...

הספר שאריק אוחז בידו הוא "בית הבובות". מאיר מכרכם פניו. מניח ידיו על הספר.

מאיר

לא, זה לא לגילך...

אריק

(לא מוותר)

מה לא לגילי, זה ספר על השואה, לא? אז מה כבר לא בסדר?

פתאום נשמע קול נשי מוכר: "אריק?". אריק ומאיר מפנים ראש, תמרה לבושה חצאית קצרה
וגופייה מחייכת אל עבר השניים. מאיר, כמנהגו, נלחץ. גם אריק.

תמרה

חשבת שזיהיתי את הקול שלך. יש כאן סולם קצת מפחיד, אתה
יכול להחזיק לי? אני מחפשת באנגלית ויש שם ספר במדף גבוה.

אריק

בטח...

הוא עדיין אוחז בספר. מאיר מהסס, ואז מסיר ידיו מהספר. אריק ממחרר לפסוע לכיוון תמרה,
הספר אוחז בידיו בחזקה.

תמרה

(בשקט)

שמעתי אותו אומר: לא לגיל שלך. זה משפט מפגר. מה אתה בן
שמונה? מה זה הספר הזה?

אריק

שמעתי שהוא מספר על נשים יהודיות ומה שהגרמנים עשו איתן...

תמרה

ויש כאן תיאורים מיניים והוא מפחד שזה יקלקל אותך? אנשים
כאן באמת חיים במאה אחרת, מתייחסים למין כאילו שזה מין
סוד אפל ואסור כזה... מרובעים... הנה...

הם עומדים באגף הספרים באנגלית. תמרה מצביעה על סולם קטן. אריק מהנהן.

אריק

כן, אני בעצמי כבר פעם פעמיים כמעט התהפכתי מהסולם הזה... איפה את רוצה?

תמרה מצביעה על ספר עם כריכה אדומה במדף העליון. אריק מקרב את הסולם.

תמרה

(מתחילה לטפס)

תחזיק...

אריק

שנייה, לא יותר פשוט שאני אוריד לך...

תמרה

לא, אני לא בטוחה שזה מה שאני רוצה... תחזיק חזק.

אריק אוחז בסולם. היא מטפסת. רגליה החשופות נמצאות רק כמה סנטימטרים הרחק מפניו. אריק נבוך, מוודא שאף אחד לא רואה. בינתיים, בצד השני של הספרייה, מופיע... בני. ניגש למאיר. רוכן לעברו. חזרה לסולם, תמרה מתנדנדת.

תמרה

אתה מחזיק חזק?

אריק

(מביט סביב)

כן... מצאת?

תמרה

שנייה... תן לי יד, אני רוצה לרדת...

היא אוחזת בידו. יורדת. נעצרת מולו. ידה עדיין אוחזת בידו. היא מביטה בו. הוא מפנה פנים. היא מחייכת. פתאום הם שומעים צעדים. מתנתקים במהירות. מעבר לפינה מגיח... בני.

אריק

(מנסה להישאר קר רוח)

כבוד הוואזיר...

בני

(שם לב לספרים באנגלית)

כבוד הפריץ... מה חדש בתחתית? ממתי אתה קורא אנגלית?

אריק

(נבוך)

זה, אמא שלי בקשה, היא מתאמנת בלקרוא אנגלית...

תמרה, שמה עצמה כמחפשת, שולפת ספר.

תמרה
הנה, זה מה שהיא ביקשה... היא מאוד תהנה מזה. אני... (חיוך
תמים) מאוד נהנית...

חוץ. חיפה – יום

פנינת הכרמל במלוא הדרה...

פנים. חנות ברייד – יום

השדכן יושב מול גבר בשנות החמישים לחייו, המעיין בתמונה של אישה...

ברייד
אני לא יכול להתחתן עבורך – זה בורא עולם, אני רק שליח שלו.
אישה היא כחומר ביד היוצר, אם תאהב אותה...

פניו של אריק מופיעים בחלון החנות. ברייד מופתע, מציץ באריק ושב ללקוח.

ברייד
אתה, אצלי, אתה היהלום. ואני חיפשתי לך טבעת זהב – לא
נחוש, לא ברזל – כי יהלום אפשר לשים רק בטבעת זהב. אז
אולי לא 18 קאראט, אבל בטח... 12 קאראט... זה הרבה
קאראט לאלמן עם 4 ילדים אז... אתם תפגשו ביום שלישי, תבוא
פה בצהרים ואנחנו... נתאמן... מה לדבר, שיהיה... רומנטי...
(ברייד קם, מושיט יד) שיהיה במזל.

ברייד מוביל הגבר ליציאה. אריק נכנס. ברייד מביט בו מקרוב.

ברייד
הייתה לי התערבות עם קלרה אם תחזור לעבודה או שכל כך
נבהלת שתהיה חולה עד סוף החופש...

אריק
מי ניצח? בהתערבות...

ברייד
היא ניצחה – טוב חכמה. אישה... אני לא אמרתי בטוח אפשר
לסמוך עליך אבל היא אמרה שלדעתה אפשר לסמוך עליך.
(אריק עוצר נשמתו) אז מחר תבוא, יש עוד קליינט, צריך לבדוק.

אריק נד בראשו, עושה דרכו לכיוון הדלת.

ברייד
(פתאום)
אבל אם אתה כבר כאן, אז אתה יכול לבוא איתי... בתשלום...

חוץ. בית קפה – יום

עיצוב בית הקפה הוא שיר הלל וויזואלי לצה"ל וניצחונותיו. ברייד מושיט לאריק כרטיסי ביקור, ומצביע על גברים ונשים שיושבים לבדם.

ברייד
(לאריק)

לא לתת כרטיסי ביקור סתם, לראות שזה בן אדם, בחורה,
שבאמת רוצים... אהבה.

אריק

אבל אהבה איך יודעים?... כולם רוצים אהבה אבל (מהסס) אולי
לא לחתונה... אולי, מה שבנים רוצים...

ברייד
(חסר סבלנות)

בטח בנים רוצים, למה לא? טוב, טוב מאוד... אבל אהבה שאני
מדבר זה משהו... אני מנסה להסביר, טוב? (אריק קשוב) יש
סימנים שבחור, או בחורה, רוצה אהבה כמו ילד, אהבה בלי
קשר לשמוץ, אתה מבין? (אריק לא מבין) הנה, אחרי גיל מסוים
בחור רואה בחורה רואה רק ציצקס, רואה תוחס, אבל כשהוא
ילד, לא מבין בכלל שציצקס ותוחס זה מעניין אבל בכל זאת
אוהב ילדה עם צמות בכיתה אלף. למה אוהב? יש משהו בלב
לפני שמתקלקל. אתה רואה בחור שם בצד...

ברייד מצביע, בדיסקרטיות, אל עבר גבר, ממושקף, מקריח, שאוכל בננה ספליט בכפית מוארכת.

ברייד

טבעת נישואים אין, כבר טוב. לפני בגדים אולי מקצוע אקדמאי.
כבר טוב. עכשיו תראה אותו על מה מסתכל? על בחורה יפה
שם בצד? רואה (אריק מהנהן) הוא רוצה לדבר איתה, אבל
מתבייש, זה גם טוב, זה אומר בן אדם לא פרא, (גבר מציץ
בשעון) אתה רואה? ממחר, בטח לחזור לעבודה, אבל בכל זאת
אוכל גלידה, זה אומר: לא טוב לי. מחפש קצת מתוק. (אריק
קולט) סימנים, נכון? אפשר לראות...

אריק

כמו שרלוק הולמס. גם אצלו...

הבחורה היפה משלמת למלצר. ברייד נדרך.

ברייד

אבל עכשיו, מבחן אמיתי. היא קמה. הוא מסתכל... בפנים שלה
או בתוחס? נו שרלוק הולמס, מה אתה חושב?

אריק
(מתבייש)

אני... חושב... בזה...

ברייך

תוחס. לא צריך לפחד להגיד. טוב מאוד תוחס, אבל אחרי חתונה. אתה אומר תוחס? (אריק מהנהן) אני... שדכן תמיד קודם כל חושב טוב על בן אדם, רואה מישהו צולע חושב שידוך טוב, לא ירוץ אחרי נשים אחרות (אריק מחייך) אני חושב תעבור לידו, יתבייש להסתכל... טוב, עכשיו נראה...

אריק וברייך מחכים בדריכות. הבחורה קמה... הבחור נע באי נוחות... היא מתקרבת אליו... הוא מציץ בה... היא ממש לידו... והוא... מנמיך עיניו לרצפה...

ברייך

(בתרועת ניצחון)

טוב, אולי אני שרלוק, ואתה דוקטור חבר שלו...

אריק

(בחיוך)

ווטסון. אתה מכיר ספרים של שרלוק הולמס?

ברייך

מה אתה חושב, אני לא הייתי ילד פעם, לפני... (נעצר) טוב, אני נתן לבחור פרס כרטיס ביקור...

ברייך עושה דרכו אל עבר הבחור.

חוץ. גן הזיכרון – יום

הרבה אימהות מטיילות עם ילדים... גבר ישוב על ספסל, קורא עיתון... אישה "חריגה" מעוותת למראה ישובה על ספסל ממול, קוראת ספר. ברייך ואריק חולפים על פני המזרקה...

ברייך

יש שדכנים עושים לך מנוי, נותנים לך חמש עשרה, עשרים שמות, ואז בחורה פוגשת סתם גברים, מי יודע מה כוונות שלהם, אולי מנצלים אותה. אבל אני... אם בא בן אדם, או בחורה... אני מחפש חצי שני שלו, או שלה, זה מה שמעניין בעבודה הזו... בא נשב, נסתכל סימנים... הכל בחיים סימנים... אם חכם.

הם מתיישבים על ספסל לא רחוק מהמזרקה. ברייך מביט בבחורה "החריגה" המעוותת למראה.

אריק

זו... חריגה...

ברייך

בטח חריגה. מה, פרלה מהקולנוע לא חריגה? איך תמצא בעל בלי מישהו שיעזור למצוא, לא יכולה לבד...

ברייך שולף מכיסו שני תפוחים. מציע אחד לאריק.

אריק
(לוקח)
אתה מחפש גם בשביל פרלה? (בפליאה) איך היא לא
מתייאשת. יש בכלל סיכוי למצוא...

ברייד שולף את הסכין הקפיצית שלו. אריק כבר פחות נרעש. ברייד אוחז בתפוח של אריק
ומתחיל לקלף עבורו – כמו שמקלפים תפוח לילד קטן.

ברייד
לגמדה? ובגיל שלה? קשה אתה חושב (בביטחון) אני אמצא...

אריק
תמצא בשבילה גמד? או מישהו... חריג...

ברייד
לא יודע גמד. אולי הפוך. אולי ענק. אתה חושב גמד עם גמד, ענק
עם ענק, נכון? אבל לא נכון... אהבה הכל הפתעות... כולם חריגים,
כל בן אדם. אבל לכל בן אדם יש בן אדם אחר שעושה החיים...
בסדר..., אפילו אם לפעמים בהתחלה זה נראה... אי אפשר...

מבטו של אריק משתהה על המזרקה.

אריק
(לאט)
אבל אם זה בהתחלה אי אפשר... אז איך זה בסוף אפשר? איך
יודעים שזה הבן אדם הנכון, שזה לא טעות? שזה לא דפוק?

ברייד
בן אדם נכון? אם החיים מביאים לך הבן אדם, לא להתווכח. זה
מה שהחיים קורא : אהבה.

ברייד מגיש לאריק את התפוח המקולף.

אריק
(מתקש)
אבל... אולי זה בכלל לא בן אדם נכון, ואפילו אם החיים הביאו לך
אותה, ואפילו אם זה באמת אהבה, אולי זה אהבה שבסוף עושה
רע? שהורסת...

ברייד מתחיל לקלף את התפוח שלו עצמו.

ברייד
(מתרגז)
אהבה עושה רע? שהורסת? אתה חושב יש חברה ביטוח עושה
פוליסה שמצליח אהבה? (אריק שב ומביט במזרקה) אני אספר
לך סיפור. אצלנו שם התחבאנו בבור. והיה איתנו עוד זוג, עם
תינוק. התינוק בכה ובכה. בלי סוף. הנאצים – שמענו אותם
למעלה. האימא ניסתה... אבל תינוק לא הפסיק. רגע אחד קם

בחושך בחור בריון אחד, צעיר, חזק, סתם לתינוק פה, חנק (אריק מזדעזע) מת תינוק. אמא... נאצים הלכו. אנחנו כולם ברחנו ליער. שם פרטיזנים. בחור בריון שמר עלינו. דאג לנו. והאימא, כל הזמן עמדה לידו, נמוכה כזאת, עיניים אליו, כאילו מחכה שיחזיר לה את התינוק. ביער... בחושך... לילה אחד... היא והבריון זוג. אתה חושב? איך? לא יכול להיות, רוצח של ילד שלה, אבל גם אחרי המלחמה, ביחד, בא פה לישראל, הרבה שנים ביחד. אז זה אהבה, אני חושב, לא? שני אנשים כאלה ביחד, זה אהבה טוב או רע? תגיד אתה (אריק דומם) אם חיים מביא, צריך לקחת. (שולף כרטיסי ביקור, נותן כמה לאריק) בא, תעזור לי... אתה תעשה סימן על כרטיסים שאתה מחלק, ואם יצא מזה קליינט או קליינטיות אז זה... כסף בשבילך...

ברייד קם על רגליו, וניגש אל האישה המעוותת. אריק, עדיין מזועזע, מביט אחריו...

חוץ. מדרגות אושה – יום

אריק עושה דרכו אל העיר התחתית, כשפתאום הוא שומע קול קורא: "אריק... חכה רגע...". מהחצר הסמוכה מגיח מאיר. הוא אוחז במשהו נסתר בשתי ידיו. כיסיו גם הם תפוחים.

מאיר

טוב שתפשתי אותך, יש לי היום חופש ו... איך בדיוק לנסח את זה... דיברנו על ההוא שאתה עובד בשבילו, השדכן, ושאלתי אותך איך הוא...

אריק

שאלת אם יש לו כשרון לזווג זוגות, כמו ההוא של עגנון...

מאיר

(מבהיר)

טויבר, ב"סיפור פשוט"...

אריק

מה שאתה אומר. יענקלה, שאני עובד בשבילו, לדעתך... איש חכם...

פתאום רעש חזק, מאיים ומתקרר, מקפיץ את אריק ומאיר. שני פחים מתדרדרים במורד המדרגות לעברם, שני זאטוטים נמלטים על נפשם. אריק ומאיר מזנקים הצידה. אריק מתנגד במאיר. פניו של מאיר מאדימות בכעס. הוא מותח יד ימין לאחור וזורק על הזאטוטים... ביצה... ועוד ביצה... ועוד ביצה. הוא דוחף יד לכיס ו... הבעת גועל מתפשטת על פניו...

מאיר

לא מוכן לסבול את זה יותר... לא מוכן... אם הרשויות לא אוכפות את החוק אז, אם אין אני לי מי לי, נכון?

הוא שולף את ידו מכיס המכנסים. היד מכוסה בצהוב של ביצה. אריק מחייך.

מאיר

לא מצחיק.

אריק

סליחה... (שולף יד לכיס) יש לי כרטיסי ביקור שלו, אם אתה רוצה...

מאיר

דווקא חשבתי לבוא איתך כי זה... לא קל... (מתעשת) טוב, שלא תאחר. אתה תלך ואני אחליף מכנסיים ואבוא אחרך...

פנים. חנות ברייד - יום

תמונה של צעירה כבת 16, מכופתרת וחסודה למראה, מונחת לפני עדשת המצלמה.

ברייד (V.O)

הנה, עבודה חדשה שלך, דתייה. בשעה אחת עשרה יוצאת מבית של הורים שלה, תרשום כתובת...

אריק ממולל את התמונה באי נוחות.

אריק

דתייה? חשבתי שדתיים עובדים בדברים כאלה רק עם דתיים...

ברייד

שיש בעיה רוצים מישהו מבחוץ – שאצלם בפנים לא ידעו ולא יתחילו לדבר עליהם... אתה מחפש כל מה שהיא עושה מרגע שהיא יוצאת מהבית ועד שהיא חוזרת הבית.

אריק

אבל... מה הבעיה? למה...

ברייד

מה למה? הבעיה זה שאתה שואל הרבה שאלות ולמה זה שאלה למה אתה שואל כל כך הרבה שאלות?

בעוד אריק מחפש תשובה דיפלומטית, נשמעת נקישה בחלון. אריק מפנה ראש בחדות, מוצא עצמו מביט במאיר הספרן, שעומד בחוץ ומנופף באחד מכרטיסי הביקור של ברייד.

אריק

(לברייד)

אמרתי לו שאתה מאוד טוב, נתתי לו כרטיס ביקור שלך...

ברייד

(מתרכך)

טוב, אם יצליח אז מגיע לך, יפה מאוד (מנפנף למאיר ומורה לו להיכנס) מכיר אותו הרבה זמן?

אריק

כמה שנים, נחמד מאוד...

מאיר נכנס. ברייד קם לקדם פניו. השדכן הענק מתמר מעל לספרן הצנום וקטן הקומה.

מאיר

מצטער שלא קבעתי פגישה אבל התלבטתי לבוא, לא לבוא, בן אדם הולך לשדכן כשהוא מרגיש שאין שום דרך אחרת... לא הרגשה טובה... אני ובחורות זה לא...

ברייד

אף אחד ובחורות זה לא (מאיר מחייך, אט אט נרגע) תשב, אנחנו נדבר ונחשוב איך לעזור (לאריק) רשמת כתובת?

אריק מביט בו לרגע ואז במהירות משרבט הכתובת הרשומה בכרטסת הנערה.

חוץ. רחוב דרוור – יום

סביבה חרדית: גברים מזוקנים בשחור מעיק – למרות החום העז. נשים בפאות ושמלות ארוכות. הרבה ילדים. אריק מגיח, תר אחרי הכתובת. מוצא, נשען על לוח מודעות, בסמוך לתחנת אוטובוס. מדי פעם הוא משרבט משהו במחברת.

פנים. חנות ברייד – יום

השדכן ומאיר בעיצומה של שיחה.

ברייד

לא יכול להתחתן בשבילך – זה בורא עולם, אני רק שליח שלו...

מאיר

(קוטע אותו)

אני מבין ובאמת אין לי ציפיות, לא יודע אפילו למה באתי, אני לא מאוד מרשים פיזית וגם המשכורת...

ברייד

אל תדבר ככה, פיזית... אתה קצת... פחות גבוה מאחרים...

מאיר

נמוך, נשים לא אוהבות גברים נמוכים, זה מתפרש אצלן כחולשה, פעם אחת סידרה לי קרובת משפחה פגישה, הגיעה אחת, ראש מעליי... אני מבקש שאם אתה מוצא לי מישהי אני רוצה בקשה להיות יותר גבוה... זה נשמע שטויות...

ברייד

בכלל לא שטויות, היום יש הרבה נשים שרוצות את הגבר שלהם הולך ככה זקוף... אבל מתחת לשולחן (מאיר מחייך). אל תדבר

על העבר, הכל מתחיל עכשיו, מהתחלה. עבר מושך למטה,
אתה הולך קדימה, כמו לפעם ראשונה, נקייה...

מאיר

בשבילי זה יותר מדי פעם ראשונה כי אני נשים – מעט מאוד
ובכלל – לא יודע איך מדברים, ואני אעשה צחוק מעצמי...

בריד

בשביל זה קודם נעשה שיעור פרטי, ואולי כמה אם צריך, למרות
שבדרך כלל אחד מספיק...

מאיר

איזה שיעור פרטי?

בריד

של חיזורים, של התנהגות רומנטית... אל תדאג, לא עולה הרבה
והכל אחרי שיעור יהיה אחרת. תראה...

חוץ. רחוב דרור – יום

הצעירה המכופתרת והחסודה למראה יוצאת את החצר. אריק צריך לוודא שאכן זוהי הנערה
שבתמונה – עיניה נעוצות במדרכה, וקשה לראות פניה. הוא מציץ שוב בתמונה, שוב בנערה,
ומתקשה להחליט... הוא מאיץ צעדיו, וחוצה הכביש לפניה. הם שניהם עכשיו על אותה מדרכה.
היא הולכת וקרבה אליו. עדיין קשה לראות פניה. אריק מציץ בשעון. מהסס... ומחליט. הוא ניגש.

אריק

סליחה, סליחה, מה השעה, השעון שלי דפוק.

נערה

(מבלי להרים מבט)

אין לי שעון

אריק

(בקול רם, כאילו שהוא חירש)

לא שומע, מה?

נערה

(מרימה ראש)

אין לי שעון

פניה עדינות, ויש בהן משהו מבוהל ומשהו נחוש. היא ממשיכה ללכת. הוא מציץ בתמונה. זו
היא, ללא ספק. אריק יוצא בעקבותיה.

פנים. דירת קלרה – יום

דפיקה בדלת. קלרה – לבושה באלגנטיות הנינוחה והאירופאית כל כך – אצה לדלת. פותחת.
מולה עומדים בריד ומאיר ומבטו נעוץ ברצפה.

קלרה

אדון ברייד

ברייד

גברת אפשטיין... מאיר... סיפרתי לך... תודה שמצאת זמן...

קלרה

כמו שאתה תמיד אומר... מצווה... (חיוך) וגם קצת פרנסה, אבל באמת קצת, בקשה, תכנסו... (למאיר) אתה, קוראים...

מאיר

(מרים ראש)

מאיר...

הוא רואה פניה בפעם הראשונה. אם יש אהבה במבט ראשון...

חוץ. קריית אליעזר – יום

אריק עושה דרכו בעקבות הנערה.

פנים. דירת קלרה – יום

ברייד יושב בצד, מעיין בפנקסו. מאיר עומד מאחורי כורסה בעוד קלרה מרקדת- מרחפת מולו.

קלרה

אני מבינה שאין לך ניסיון וזה לא נורא...

מאיר

זה לא... קשה לדבר על זה... הייתי פעם פעמיים... אבל...

קלרה

אני רואה. הגוף מספר הסיפור. הנה תראה אתה עומד כל הזמן מאחורי הכורסה, ומסתיר את המה שמו... תסלח לי... (מאיר מתחלחל) אל תיבהל, זה בסדר, בשביל זה אתה כאן. אני לא פסיכולוג אבל הגוף מספר הכל, תראה יענקלה, איך הוא יושב...

ברייד, כפות רגליו נועלות הכיסא, מרים מבט, מאיר מביט בו.

קלרה

תראה רגלים שלו. שומר שכיסא לא יזוז. מתבצר (ברייד מציב אצבע אנכית במעלה הלחי) הנה, רואה אצבע, חושב שאני מדברת שטויות (מאיר מחייך, ברייד לא) אבל אני קוראת גוף... גברים רואים גוף, למה לא, גוף יפה (מאיר מחייך בביישנות – היא באמת נהדרת) אבל נשים יותר חכם – רואה נשמה, הנה...

קלרה מושיטה לו יד. הוא מהסס...

קלרה

רחצתי ידיים לפני... באמת...

הוא מחייך, אט אט נמס. מושיט לה יד. היא מובילה אותו לראי. הוא לא רוצה להביט בעצמו.

קלרה

מה אתה רואה?

מאיר

(באי נוחות)

לא התגלחתי הבוקר. לא ידעתי שכל כך מהר...

קלרה

לא חשוב. זה שנזכרת בזה – זה כן חשוב, כי לאישה חשוב שתבוא אליה עם כוונה. שתתכונן. שתתרגש, שתביא פרחים... מאוד חשוב... אבל הנה אתה בראי, למה קשה לך להסתכל...

מאיר

לא אוהב...

קלרה

זה הבעיה. לא אוהב אותך, אז היא תאהב אותך אם אתה לא אוהב אותך? נכון (מאיר מהנהן) תראה איזה גבר יפה אתה... באמת. תראה עיניים. כל כך הרבה נשמה בפנים. אני רואה... כל אחת תראה. תסתכל. עיניים מדברות.

מאיר סוף סוף מביט בדמותו המשתקפת בראי. היא שולחת יד ואוחזת בידו. מאיר נרעד, כאילו זרם חשמלי עבר בגופו. קלרה מחייכת לעברו חיוך חם.

חופי קריית אליעזר – יום

אריק עוקב אחר הנערה. מדי פעם היא מציצה לאחור בעצבנות, אבל בשלב זה אריק כבר מיומן, ומוודא שתמיד יש מישהו או מישהי בקו העין שבינו ובין הנערה. הנערה עושה דרכה אל עבר גן שעשועים גדול... אריק אחריה.

פנים. דירת קלרה – יום

קלרה שמה מוסיקה. רכה. רומנטית. היא נעה לצלילי המוסיקה בחושניות מאופקת, מחויכת. בריד מביט במאיר ופתאום עולה רעיון בראשו. הוא ניגש לטלפון ומחייג.

קלרה

אל תפחד, לא רוקדים (מאיר מחייך) אבל אני רוצה מוסיקה כזו בראש שלך כשאתה חושב על הבחורה – רומנטיקה. תדע לך מה שבחורה הכי רוצה זה רומנטיקה – כולם יודעים שנישואים זה הבית הקברות של הרומנטיקה, אבל אתה תראה לה שאתה המיוחד – אתה זה שהרומנטיקה אף פעם אצלו לא תיגמר. נכון? אתה המיוחד? (מאיר מהנהן) ידעתי. הרגשתי. אתה מיוחד. הנה תזיז את הגוף, אתה תרגיש טיפשי בהתחלה אבל זה יעבור (מאיר

מתחיל לנוע) מוסיקה זה הכי קרוב לאהבה, ותדע האהבה שלך, זה מה שיביא אהבה שלה. אתה תגרום לה להתאהב בך. אתה תציל אותה מהבדידות ומהכאב שלה. ומהפחד שלה. אתה תהיה הגיבור שלה. אתה תתחתן איתה. תקשיב למוסיקה ותרגיש. תסתכל לי בעיניים. אתה מרגיש בלב?

מאיר מעיז ומרים מבט. מביט בקלרה. היא מביטה בו בפנים זוהרות. מאיר, נרגש, מהנהן... ברייד מרים ראש, מציץ בהם, ושב לעיתון.

חוץ. גן שעשועים – יום

אריק ממשיך לעקוב אחרי הנערה. היא מתרחקת אל עבר פאתי הגן, החלק היותר מיוער. מאחורי אחד השיחים מגיח... בחור. ג'נס. שיער ארוך. חילוני. הנערה מביטה שוב לאחור, וממהרת אליו. הוא מחבק אותה. אריק מנסה להתקדם כדי לראות טוב יותר. הוא מציץ בשעון.

חוץ. דירת קלרה – יום

ברייד ומאיר יוצאים את החצר. מאיר מגניב עוד מבט מהיר אחורה.

ברייד

אתה מרגיש יותר... אפשרי, נכון? אפשר להכיר אישה...

מאיר

כן, כן. סתם מעניין אישה זו שהדריכה אותי עכשיו, קלרה? (ברייד מהנהן) היא באמת אישה מאוד מעניינת, סתם מתוך עניין, מה עושה... בעל שלה?

ברייד

היא אלמנה והיא מאוד אוהבת... לעזור... אני הכרתי לה בעל פה שבאה בארץ, רצתה כל כך משפחה אבל היה מזל רע, בעל נהרג בתאונה, והיא, קשה לה מאוד, אין כוח... (מהורהר) אבל ששם ישבנו והסתכלתי עליך היה לי רעיון ו... בדרך כלל אני בודק מי שבא אליי מאוד בזהירות, זה מה שאריק עובד אצלי, אבל הוא הביא אותך וזה אומר שאין שום בעיה, ואם אתה רוצה... אפשר אפילו היום אחר הצהריים...

מאיר

(נחרד)

היום?

ברייד

למה לא? שעוד יושב לך בראש שיעור. אני חושב על אישה, בגיל שלך, לב הכי גדול, יפה, וכמו שאתה בדיוק ביקשת, נמוכה אפילו מאוד נמוכה, שזה בסדר נכון? (מאיר מהנהן) ובכלל, מה זה גובה, שלך שלה, תסלח לי לא רוצה לדבר גסויות אבל במיטה גובה זה לא... (מאיר מאלץ חיוך) מה אתה אומר? (מאיר מהסס) אפשר... שיהיה נח, שגם אני יבוא, אולי אפילו

קלרה תבוא, שיהיה לך ביטחון... שיהיה... חברתי... שלא תהיה
בלחץ אתה-היא תיכף ומיד...

מאיר
(מציץ לעבר מרפסת קלרה)
אתה ו...קלרה?

בריד
אם אתה רוצה... לא פורמאלי... אתה יודע מה, זה אף פעם לא
עשיתי אבל, אם אתה רוצה, עכשיו אני מטלפן, עכשיו אנחנו
עושים פגישה... וגם קלרה...

מאיר מביט בפני השדכן הנלהב. חושק שפתיים. מתלבט...

בריד
אתה תלך הביתה, תחליף בגדים, כזה... אירופאי, היא תאהב...
תבוא, מה אתה אומר?

חוץ. רחוב יצחק שדה – יום

אריק, בתאוצה מקסימאלית במסגרת מגבלות הנוהל הבלשי, מבחין בקיבוצניק נכנס לחצר
הבית. אריק נעצר באכזבה. מאוחר מדי. הוא איבד את ההזדמנות להציץ באישה שתקדם פני
הקיבוצניק. אריק מתנשם. נד בראשו. פונה לאחור. נעצר. מסתובב. על פניו, ארשת החלטית.

פנים. חדר מדרגות – יום

אריק עולה לקומה השנייה. מציץ במחברת. מאתר את הדלת הנכונה. מהסס. כמעט דופק...
ונרתע... בועט במעקה... מתעשת... דופק בדלת... אישה פותחת את הדלת, אותה אישה
שנפרדה בעבר מהקיבוצניק.

אריק
תסלחי לי, אני קבעתי עם הבת... אצל השכנים שלך... ואני דופק
בדלת ואין תשובה, ואולי פשוט היא במרפסת, ואני לא רוצה
לצעוק. אני יכול אולי לטלפן מאצלך... בכסף.

אישה
אבל... לא חושבת שיש להם טלפון.

אריק
התקינו... שלשום... חדש לגמרי. שמחה גדולה, חיכו הרבה זמן...

אישה
טוב, בסדר... אני שמחה לשמוע שיקבלו.

הם נכנסים פנימה... אריק מנסה לאתר את הקיבוצניק... דרך דלת פתוחה למחצה הוא רואה את
הקיבוצניק, גופו עולה ויורד... אריק הולך לכיוון הדלת.

אישה

הטלפון בהול... כיוון הפוך...

אבל אריק, כאילו לא שומע, פותח את הדלת. הוא מגלה את הקיבוצניק יושב מול בחור צעיר ומזוקן, חבוש כיפה, ומשנן דרשה.

אריק

אה, סליחה, איפה הטלפון?

ח.ץ. סמטא – יום

אופה הכעכים ממשיך לנזוף באש. אריק הנרגש חולף על פניו ואץ לדלת החנות – משרדו של ברייד. הדלת נעולה. אריק מציץ פנימה. החנות ריקה. אריק שוקל רגע לפנות לאופה הכעכים אבל מבין שאין עם מי לדבר. פתאום הוא שם לב, שגם לאופה הכעכים מספר כחול על היד.

ח.ץ. רחוב הכרמל – יום

אריק חולף על פני הזונות, ואץ אל עבר הקולנוע, ניגש לקופה, שם יושבת פרלה, עיניה נעוצות בנקודה כלשהי ממול.

אריק

פרלה, סגור אצל יענקלה ואני צריך אותו...

פרלה

משהו טוב או משהו רע?

אריק

משהו... אני חושב שטוב...

פרלה

(לא מביטה באריק)

רק אם טוב כי יענקלה... אצל קרול מחכה בשבילי... וגם קלרה... יש מישהו...

אריק

הוא מצא לך מישהו?

פנים. מסעדת קרול – יום

ריקה למדי בשעת אחר צהריים מאוחרת זאת. ברקע האקורדיוניסט והכנר מנגנים מוסיקה צוענית. ברייד וקלרה יושבים, משוחחים בשקט. הוא מניח יד על זרועה. היא מרימה ראש ומביטה בו. הוא מחייך חיוך עצור ומושך ידו. אריק נכנס למסעדה וניגש לשניים.

אריק

סליחה, פרלה אמרה לי שבא מישהו בשבילה ואני לא רוצה להפריע, אבל חשבתי שתרצה לשמוע...

קלרה
(בחום)

תשב אריק, נזמין לך לשתות...

בריד
(לאריק)

שיקרת כמו שצריך ונכנסת? (אריק מהנהן באושר) יפה מאוד,
אז? מה... קורה שם?

אריק

לומד תנ"ך שהוא הקיבוצניק. האישה – אין לו שום עניינים עם
האישה... בטוח במאה אחוז.

הוא מביט בקלרה ומסמיק.

קלרה
(מחייכת)

אתה יכול לדבר חופשי אני כבר למדתי שיש "עניינים"...

בריד
(לאריק)

איך בטוח במאה אחוז?

אריק
(בארשת ניצחון)

בגלל שהאישה – בעל שלה זה רב שמלמד – כמו זה שלימד
אותי לבר מצווה...

בריד
(מחייך)

אה, זה הסוד הגדול. בראבו. (לקלרה) קיבוצניק רוצה בר מצווה,
לא נעים לו מה חברים יגידו בחדר אוכל. פתאום אחרי מלחמה
שמנצחים אלוהים פופולארי עוד פעם, לא כמו אצלנו. בסדר
גמור, אפשר חתונה (לאריק) הנה, שקרת יפה ועשית מצווה
(מביט בשעונו) ודתייה קטנה, מה שם?

אריק

נפגשת עם... בחור לא דתי...

בריד

זה מה שאבא ואמא פוחדים. פושטק? הבחור.

אריק

לא יודע. איך בודקים דבר כזה?

בריד
(חושב)

יש לך אולי חברה שקרנית טובה כמוך?

קלרה

הנה הוא בא...

היא שמה יד על זרועו של ברייד. אריק מבחין, ורק אחר כך מפנה ראש. לתדהמתו רואה את... מאיר... לבוש בגדי חג.

אריק
(המום)

מאיר ו... פרלה? הוא יודע, מאיר, שהיא...

ברייד

מה שהיא? (אריק לא עונה, מאיר מנופף) אם נגיד קלרה מכירה בחור כדורסל שני מטר וקצת יש 40 סנטימטר הבדל ביניהם, וזה בסדר, נכון? אז זה הבדל בין מאיר ופרלה. למה בעיה? אישה כזאת טובה.

קלרה

פרלה אישה נהדרת, ויפה...

ברייד
(לאריק)

טוב, אתה צריך ללכת, תגיד לפרלה שהיא יכולה לבוא. ותבוא למשרד אצלי בעוד, נגיד, שעה, נדבר על חברה שקרנית טובה.

מאיר נכנס למסעדה, בעוד אריק יוצא.

מאיר
(לאריק)

לאן אתה הולך? בגללך הכל...

אריק
(באי נוחות)

יש לי... עבודה... אחר כך...

קלרה מנופפת אל עבר מאיר. מאיר, מוקסם, מנופף לעברה חזרה. אריק נמלט. מאיר ניגש לשולחן. קלרה מחייכת לעברו.

חוץ. בית קולנוע – יום

פניה של פרלה צמודות לסורגי הקופה, עיניה נעוצות במיועד. אריק ניגש לקופה.

אריק

יענקלה אמר ש... תלכי...

פרלה

הלב שלי... כל כך דופק... נראה נחמד האיש... יענקלה אמר אתה מכיר. משכיל... אריק, מה אתה חושב, הצלחה?

אריק
מה אני... לא מבין כלום... אני צריך ללכת... ויענקלה אמר...

פרלה
אני יודעת. לבוא. אני רק מחפשת... אומץ...

אריק
בהצלחה...

פנים. מסעדת קרול – יום

בריד, קלרה ומאיר ממתינים. מאיר מדי פעם מציץ בקלרה.

קלרה
(למאיר)
לא ידעתי אם זה רעיון טוב לבוא, יענקלה הכריח אותי...

מאיר
לא, אני שמח שאת... זה קשה...

קלרה
זה קשה, אבל בשביל זה אתה גיבור, נכון?

מאיר מהנהן, מפנה ראש לרחוב, ורואה את פרלה חוצה את הכביש. פיו נפער חלקית בתדהמה.
בריד מבחין בתגובתו.

בריד
אמרתי לך יותר גבוהה ממך בטח לא... (מאיר לא צוחק) תיכף
תראה, אישה באמת יוצאת מהכלל...

מאיר מכווץ שפתיים.

חוץ. מדרגות חסן שוקרי – שקיעה

מאיר עולה חזרה לכרמל. פניו חתומות, צעדיו כבדים. פתאום, אנחנו שומעים קול קורא: "מאיר...
מאיר...", הוא מפנה ראש ורואה את אריק דולק אחריו.

אריק
גמרתי לעבוד ו... ראיתי אותך בדיוק. הרבה זמן הייתם שם...
במסעדה... גם יענקלה וקלרה היו איתך שיהיה יותר קל...

מאיר
אתה מכיר אותה? את קלרה?

אריק
לא ממש מכיר. דרך יענקלה...

מאיר

אישה טובה? כלומר, מעניינת...

אריק

ממש מעניינת. הייתה שם במחנות... יצאה בחיים רק כי הייתה יפה... מה שהיא אומרת בעצמה... (מאיר המום) גם פרלה, אישה מאוד טובה פרלה... פנים יפות גם כן...

מאיר

כן, כן... מאוד טובה...

אנחנו שומעים דפיקות בדלת...

פנים. דירה אבעדי – לילה

מיכל ניגשת ופותחת את הדלת. מולה עומד אריק.

מיכל

בלש גשש אוכל חושחש איך המרגש?

אריק

אם את מתלבטת מה להיות כשתהיי גדולה, אז משוררת את כבר יכולה למחוק (מיכל עושה לו פרצוף) איפה בני?

מיכל

סגור במרפסת, כמו כלב...

אריק

מסכן...

מיכל

בכלל לא מסכן. כמו עכשיו הכל יעשה בשבילה, עשר שנים יגור במרפסת רק אם תחייך אליו קצת. אין לו אופי בכלל (בשקט) את האמת, היא לא הכי מעצבנת? את האמת...

אריק

(בלי למצמץ)

מעצבנת...

הוא מתקדם ורואה. במטבח הוא רואה את תקווה מלמדת את תמרה בישול.

אריק

(בקול רם)

שלום... מריח טוב...

תמרה מביטה באריק במבט המלגלג-מתגרה-מעצבן-מחרמן שלה.

תקווה

אריק, אני אשים לך בפלסטיק. תביא לאבא... ותטעם, בסוף
תלמד גם לאהוב...

תמרה

(לאריק – עיניים בורקות)

אתה לא אוהב עיראקי?

אריק מפנה ראשו ממנה. מיכל קולטת את המתח שבין השניים.

תקווה

אריק מת על עיראקי, גדל אצלנו, יתחתן עם מיכל, יהיה לו אוכל
עיראקי לכל החיים...

מיכל

(מאדימה)

אויש אמא...

היא נמלטת. תמרה מחייכת ולא מסירה עיניים מאריק. הוא נלחץ.

אריק

טוב, אני... לבני...

הוא חוצה את הסלון בדרך למרפסת. בטלביזיה חדשות : מתנחלים יהודיים המתגוררים במלון
פארק בחברון התעמתו עם מפגינים מקומיים. ראשי המתנחלים הביעו בטחון גמור שההפגנות
לא יחזרו על עצמן ושנוכחותם בחברון שניזונה מאהבה גדולה לארץ ישראל לא תהווה בעיה
שהרי הצדק ההיסטורי לצידנו, ומי זה יכול להתווכח עם צדק היסטורי.

אחר כך:

אריק ובני במרפסת. מאחור, דרך הזכוכית, אנחנו רואים את תקווה ותמרה במטבח.

בני

אני לא מבין, אם הוא כבר מצא לה חתן עם כסף, שההורים שלה
מרוצים ממנו, אז בשביל מה לו לדעת אם ה... פושטק... הוא...
אוהב אותה או סתם... האינטרס שלו שתהיה חתונה עם ההוא
עם הכסף... אחרת לא ישלמו לו בשביל השידוך...

אריק

זה העניין. שמה שמעניין אותו... זה לא להרוויח... מה שהוא
אומר זה שלמצוא אהבה זה מצווה.

בני

כן, אבל אם הוא לא מרוויח, ממה הוא חי? זה לא הגיוני...

אריק

הוא, אני חושב שיש לו עוד עניינים, כאלה, של העיר התחתית...

בני

עניינים לא חוקיים...

אריק

(מתחרט)

לא יודע. לא ענייני. לא קשור לשידוכים. שם הכל בסדר. אז הרעיון שלו: שאחרי שהדתייה הולכת, לשלוח מישהי ליד הבחור הזה ולראות אם הוא מתחיל איתה, או שהוא באמת... בלב עם הדתייה... אמיצה... אז חשבתי... לא יודע אם זה רעיון טוב...

הוא מביט לכיוון המטבח. בני מתביית על מבטו של אריק.

בני

תמרה? זה לא... מסוכן...?

אריק

מה מסוכן? באמצע היום... גן ציבורי, אנשים... אני אהיה שם. כלומר, אנחנו... אם אתה רוצה...

בני

והיא צריכה להתחיל איתו?

אריק

טוב, זה לא רעיון טוב. נרד מזה...

בני

בעצם... משעמם לה כל הזמן אז אולי תשמח... ואולי יהיה לה מעניין... מצחיק, כמה שהייתי נגד בהתחלה, דווקא יצא נחמד שהיא פה בקיץ, לא? נחמדה, לא?

אריק

(מתחמק)

לא ממש מכיר אותה...

בני

(מצועף עיניים)

יש לה אופי... (מתעשת) רעיון טוב דווקא, ימצא חן בעיניה...

הוא דופק על זגוגית דלת המרפסת. תמרה מפנה מבט. בני מסמן לה לבוא.

אריק

(באי נוחות)

האמת... אולי לא רעיון טוב... אני יודע...

תמרה פותחת את הדלת.

תמרה

איזה כבוד, מזמינים אותי למועדון של הבנים.

בני
לאריק יש הצעה. את יכולה להגיד לא...

תמרה
מילה משעממת, "לא". שונאת "לא". (לאריק) מה ההצעה?

בני
תסגרי את הדלת.

תמרה
סודי. עוד יותר טוב.

היא סוגרת את הדלת. מתיישבת. מביטה באריק.

חוץ. מדרגות חסן שוקרי – יום

מאיר בצעדים מהוססים עושה דרכו אל עבר העיר התחתית. בידו זר פרחים.

חוץ. בית קולנוע – יום

פרלה מוכרת כרטיסים לשני גברים שחומי עור ומציצה מבעד לסורגי הקופה. רואה את ברייד משוחח בשקט עם רוכל הסחורות המוברחות. הרוכל מביט סביב ומעביר לברייד צרור שטרות. פרלה מפנה ראש וברומנית מבקשת ממיקי לתפוש מקומה לרגע. היא יוצאת את הקופה ומהלכת אל עבר השדכן הענק.

פרלה
יענקלה... יענקלה...

ברייד מפנה ראש, מתנתק מהרוכל, ופונה אל עבר פרלה. הם נפגשים בחזית הקולנוע, תחת כרזת הטכניקולור הצבעונית בה גבר ואישה אוחזים זה בזו בנרגשות סינמסקופית.

פרלה
(לחוצה)
דיבר איתך? אמר משהו? לי... מאוד נראה. איש משכיל. נעים...
יודע שאצלי יהיה מלך.

ברייד
אמרתי לו שאת זהב... אמרתי לו אסור לחכות, בסוף יהיה אבא
בגיל של סבא... טוב, אני אטלפן היום...

פרלה
תגיד לו... הלב שלי מוכן...

חוץ. רחוב דרור – יום

אריק, תמרה ובני – הבלשים הצעירים – ממתינים, שעונים על לוח מודעות. תמרה לבושה בחצאית קצרה וגופיה – מלכודת פיתוי מהלכת. אריק מציץ בשעונו ובחצר שמעבר לכביש. אחר כך הוא מגניב מבט אל עבר תמרה. היא באמת נראית כל כך מושכת... תמרה, כאילו וחשה במבטו של אריק, מפנה ראש לכיוונו של אריק. אריק מסמיק ושב להביט בחצר. תמרה מחייכת.

בני

(כלל לא ער למתרחש משני הצדדים)

כמה זמן מחכים?

אריק

כמה שצריך...

תמרה

אני מתה מצמא (מביטה בקיוסק שבמעלה הרחוב) מי מתנדב?

אריק

(במהירות)

אני לא יכול...

תמרה

(שולפת כסף)

בני? איכפת לך? החום הזה...

בני

(לא חש בקשר שנקשר מאחורי גבו)

מה לקנות?

תמרה

לא חשוב. משהו, קר... (מביטה באריק) אני רותחת...תקנה לעצמך וגם לאריק תקנה...

אריק

(עיניים נעוצות בחצר ממול)

אני רק רוצה שלוק משלך, בנימין.

בני נד בראשו ויוצא אל עבר הקיוסק. תמרה מביטה באריק.

תמרה

אז מה?

אריק

אז מה אז מה?

תמרה

למה אתה מעמיד פנים של אדיש כזה, זה היה כל הרעיון, לא?

אריק

איזה רעיון?

תמרה

איזה רעיון? אתה רצית שאני אבוא לא סתם כי היית צריך מישהי. יכולתה גם לבקש מהחברה שלך...

אריק

היא לא חברה שלי... לא ממש...

הוא מעיף מבט אל עבר הקיוסק שבמעלה הרחוב. הקיוסקאי מושיט לבני את הבקבוקים.

תמרה

עוד שבוע אבא שלי חוזר לקחת אותי חזרה. לא תראה אותי יותר בחיים... אז... צריך עכשיו... לקבוע שנהיה... קצת זמן בלי בני, בשקט, לא?

אריק

אבל, את ובני...

תמרה

מה אני ובני? זה אמא שלו ואבא שלי דיברו, לא מעניין אותי.

אריק

אבל... אתם נראים כאילו...

תמרה

זה כל הרעיון, "כאילו"... אבל, אתה ואני...

אריק

אבל... אי אפשר...

תמרה

נדמה לך שאי אפשר כי אתה לא רוצה או בגלל הקשקוש הזה שעם החברה של החברה בטח, אין בעיה, סתם בנות, מה זה חשוב, אבל עם החברה של החבר זה כבר משהו מהפלמ"ח, מהצנחנים (בלגלוג) זו כבר בעיה מוסרית... (אריק לא אומר דבר) אם זו הבעיה, אז אני לא חברה שלו, אז לא צריכה להיות בעיה. (מוסיפה) ואני יודעת שזה לא בעיה מוסרית לך להסתכל עליי במכשיר הזה שלך ושל בני, ושאמא של בני סגרה ואני פתחתי...

אריק

(בפאניקה)

מה פתאום מסתכל עליך?

תמרה

נו באמת, איזה שקרן גרוע שאתה...

בני צועד חזרה אל עבר אריק ותמרה.

תמרה

אם תגיד לי שאתה לא חושב עליי, אז אני אפסיק... (אריק לא מוציא מילה) אני נותנת לך הזדמנות... עשר שניות... חמש... (אריק מרכין ראש) טוב הבנתי...

בני

(בדיוק מגיע)

מה הבנת?

תמרה

(מסננת)

אני... הבנתי שמוכרחים לחכות עד שהיא תצא סוף סוף למרות שכבר מתחיל להיות ממש משעמם...

היא מצמידה את הבקבוק הצונן למצחה. בדיוק באותו רגע הנערה הדתייה יוצאת את החצר.

אריק

הנה היא, נזוז...

תמרה

(נרתעת)

שנייה... היא נורא... קטנה. כמעט בגילנו....

אריק

לא אמרתי שהיא לא קטנה... הלכנו?

תמרה מהרהרת לרגע ואז יוצאת לדרך. בני ואריק אחריה.

חוצ. דירת קלרה – יום

מאיר מתקדם לאט אל עבר החצר כשבידו זר פרחים. הוא נעצר ליד תא טלפון ממול לבניין בו גרה קלרה. נעצר. מביט לכיוון מרפסת דירת קלרה. מהסס.

חוצ. קריית אליעזר – יום

הנערה הדתייה ממהרת – הבלשים הצעירים בעקבותיה.

פנים. חדר מדרגות – יום

מאיר עולה בגרם המדרגות, נעצר לפני דלת דירתה של קלרה. מהסס, מרים יד, כמעט דופק, נושך שפתיים, מוריד יד, פוסע לאחור, נעצר, שב קדימה, מהסס, ואז... דופק בדלת... אבל... נבהל... משעין את הזר על הדלת. נמלט. אנחנו שומעים את קולה של קלרה: מי שם? מי שם? לבסוף, היא פותחת את הדלת, מגלה את הפרחים. מחייכת. מריחה. מציצה מטה.

קלרה
יענקלה? (אין תשובה) יענקלה?

חוץ. דירתה של קלרה – יום

מאיר ממחר לתפוס מחסה מאחורי אחד העצים. עיניו נשואות לכיוון מרפסת דירתה של קלרה. ואכן, הוא לא מתאכזב, קלרה מופיעה במרפסת, מביטה מטה. מאיר מסתתר, ליבו הולם.

חוץ. גן שעשועים – יום

הנערה הדתייה מתחבקת עם אהוב ליבה. אריק, תמרה ובני אורבים בין השיחים. תמרה עומדת מאוד בסמוך לאריק. כף ידה כאילו במקרה מרפרפת על שלו. אריק עוצר נשימתו. מציץ בבני. עיניו של בני שקועות בדרמה שמתפתחת ממול.

בני
(בהתפעלות)

אומץ יש לה...

תמרה

בטח יש לה אבא דפוק וצבוע שעושה לה את המוות כמו אבא שלי... (המאהב מנשק את הבחורה הדתייה), מעניין אם הם כבר שוכבים, אפילו שהיא דתייה...

אריק ובני מביטים זה בזה, קצת מזועזעים. תמרה קולטת את חילופי המבטים.

תמרה

מה? מה אמרתי? שוכבים? אסור? טבעי, לא? (אריק ובני נבוכים עד אימה) יש משהו יותר יפה מלעשות אהבה?

למזלם של אריק ובני הנערה הדתייה מתנתקת מאהובה, ופונה לכיוון מרכז גן השעשועים.

אריק

זהו. אז עכשיו...

בני
(במהירות)

לפני שהוא ילך...

תמרה מהססת, ואז מתקרבת לכיוון השביל. הם אחריה.

תמרה

לאן אתם הולכים? (הם נעצרים, מבולבלים) לא יתחיל איתי אם יראה אתכם. (בכעס) כל כך אתם טיפשים? על מצפונכם...

היא יוצאת את השיחים ועולה על השביל.

אריק

מה על מצפוננו? מה הבעיה שלה? אף אחד לא הכריח אותה.
מה כבר לא בסדר?

אריק ובני שומרים על קשר עין עם תמרה. "המאהב" ממתין עד שהנערה הדתייה מתרחקת דיה, ואז גם הוא פונה לכיוון מרכז הגן. תמרה מתקרבת ונעצרת ליד "המאהב". מחליפה איתו מילים. "המאהב" מביט סביב. אריק ובני עוצרים נשימתם...

ח.ץ. סמטא – יום

אופה הכעכים צועק על האש. מאיר נרתע, נבהל. אופה הכעכים נסוג לאחור, מפנה ראש, ומביט במאיר. מאיר מנסה חיוך מנומס, אבל לא זוכה לשום תגובה. הוא מתקדם בזהירות עד החנות/משרד של ברייד. מציץ פנימה. צועק על השמשה.

פנים. חנות/משרד ברייד – יום

ברייד יוצק מים רותחים מפינג'אן לכוס קפה לא מאוד נקייה, ומגיש למאיר. הספרן מכונס בעצמו, מיוסר, מתלבט, מחפש מילים.

מאיר

(לוקח הקפה)

תודה. אני קצת מבולבל... אני מחפש את המילים איך להגיד...
בדרך כלל אני טוב במילים...

ברייד

זה בסדר גמור, שתה את הקפה, נדבר, זה החלטה הכי חשובה שיש, זה כל החיים מה שבלב, אבל אתה מסכים שהיא אישה מאוד מיוחדת, יוצאת מהכלל...

מאיר

זה אין ספק, היא באמת... (תופש עצמו) על מי אתה מדבר?

ברייד

מה על מי? על פרלה... אתה באמת קצת מבולבל... זה בסדר...

מאיר

לא, זה לא... אני... (נשימה עמוקה)... מדבר על קלרה...

ברייד

(לא מבין)

אתה רוצה עוד שיעור בחיזור?

מאיר

אני לא רוצה שיעור. אני רוצה... לחזור... אחריה... (ברייד מזדקק בכיסאו) אתה אמרת שאין לה אף אחד אז... אמרת שאסור להיות לבד (חיוך עצבני) אתה רואה, אני זוכר הכל, יש לי זיכרון כזה...

ברייד שולף תפוח מהשקית הקבועה. מוציא את הסכין המתקפלת. מתחיל לקלף...

ברייד
היא אלמנה אבל... אתה והיא זה לא מתאים.

מאיר
(מזדקף)
מה זאת אומרת? היא אמרה לקרוא שפת גוף אז קראתי. ומה שאני קראתי אצלה זה... קרבה, משהו אמיתי...

ברייד
זה עבודה שלה...

מאיר
מה עבודה שלה? לזייף קירבה? אתה עושה אותה...

ברייד
אני לא עושה כלום. היא בחורה חכמה וטובה שעברה הרבה דברים רעים במלחמה ועכשיו... אתה לא יכול להבין...

מאיר
(נסער)
זה שלא הייתי שם זה לא אומר שאני לא יכול להבין. להיפך, הלב יוצא אליה, לכל האנשים המסכנים האלה, כמו הגמדים שם בקולנוע... צריך להיות טובים אליהם...

ברייד
(מתרגז)
הם לא חתול צריך שתהיה טוב אליו...

באותה שנייה נשמעת דפיקה על שמשות החנות. ברייד סמוק הפנים ומאיר החיוור מפנים פנים, רואים את אריק, תמרה ובני. תמרה מנופפת בידה לשדכן, מודדת אותו בעיניה.

ברייד
מאיר, זה כמו תגיד לי שאתה רוצה בחורה צעירה כמו זאת בחוץ, אי אפשר... יש בחורה טובה מאוד בשבילך. תאמין לי. (קם על רגליו) תבוא מחר, נדבר, אני אראה לך תמונות, נתחיל... נמצא מתאים, בסדר?

הוא מושיט למאיר את ידו. מאיר לוחץ את היד בשתיקה, קם ופותח את הדלת. אריק בפתח...

אריק
(למאיר)

הכל בסדר? הולך טוב?

מאיר
(בשקט)

אין שום בעיה

מאיר נד בראשו ומתרחק. אריק נכנס פנימה. בני ותמרה אחריו.

אריק
(מציג)

יענקלה... בני, וזו תמרה, בת דודה של בני.

ברייד
(מביט בתמרה)

זאת המאטה הרי... אז מה, הוא טוב או רע?

תמרה מושכת בכתפיה. מביטה באריק. ברייד מביט באריק.

אריק
(נבוך)

אני בכלל לא רציתי לבוא... היא הכריחה. רצתה לדבר איתך.

ברייד
(לתמרה)

אז מה רצית לדבר איתי?

תמרה

עשיתי... מה שביקשת. אבל בדרך הנה, דיברנו, בינינו, שלא חשוב אם הוא בחור טוב או בחור רע. חשוב שזה עושה לה טוב.

ברייד
(מתלקח)

מה זה מעניין אותי מה אתם דיברנו? (מביט באריק) זה עבודה, זה לא קייטנה. (מבט מפחיד) אני לא משלם לך לדבר, אני משלם לרשום במחברת. עכשיו, הוא בחור טוב או בחור רע?

אריק
(חסר אונים)

לא יודע... היא... לא רוצה לספר...

ברייד נועץ בה מבט אטום. היא נרתעת.

ברייד
(לבסוף)

אם את לא אומרת טוב, אז סימן הוא רע. (קר) אני חייב לך כמה לעבודה, שעתיים?

חץ. מדרגות שפינוזה – יום

מאיר עולה חזרה לכרמל, מתנשף, נסער, נרגן. מולו יורדים בחור ובחורה צעירים – יד ביד, מתלחשים, מצחקקים, מאושרים. הם חולפים על פני מאיר. הוא נעצר, מפנה ראש, מביט בהם, מתיישב על המדרגות, וטומן ראשו בין ידיו.

אופה הכעכים ממשיך לצעוק על האש. אריק תמרה ובני יוצאים את משרד ברייד.

תמרה

מה יעשה עכשיו?

אריק

(דפנסיבי)

אני יודע מה יעשה? לא מספר לי...

תמרה

(מתגרה)

ככה אתה מרגל ומלשין בשבילו ולא אכפת לך בכלל מה הוא עושה עם מה שאתה מספר לו? אתה כזה סמרטוט? (מביטה בזונות) תראה את המקום הזה, האנשים האלה, הכל פושעים. יש לך בכלל מושג בשביל מי אנחנו עשינו את העיקוב הזה?

אריק

(נרגז)

הם לא פושעים. הם אנשים שמתפרנסים, פרנסה זה פרנסה, ולא לכולם יש חיים קלים כמו שלך. חוץ מזה אף אחד לא הכריח אותך. (מצביע על בני) הבן דוד שלך, חשב שזה יהיה נחמד ובקלות יכולת להגיד שכל העניין לא נראה לך...

בני

(לאריק)

רק שיהיה ברור, אני לא אמרתי שיהיה נחמד, אני חשבת...

אריק

בני, רוצה להתחנף אליה, תתחנף, אני לא רוצה לריב...

תמרה

זו כל הבעיה שלך. צריך לפעמים לריב. אי אפשר להיות כזה בסדר כל הזמן, נטרלי כזה, תופש מרחק מהכל.

אריק

תגידי מה את רוצה ממני? גם ככה בטח יעיף אותי...

תמרה

(סמוקת פנים)

אני רוצה שלא תהיה כזה פחדן (לבני) גם אתה...לא צריך להתחנף. אם אתה חושב שאני טועה והחבר שלך צודק, אז תגידי.

בני

מה...הוא לא...גם את לא...

לתמרה נמאס. היא זונחת את השניים מול בית הקולנוע.

בני
(צועק אחריה)
תמרה!! תמרה!! (לאריק) על מה היא מדברת? (אריק מושך
בכתפיו) טוב, נו, בוא נרגיע אותה.

אריק
אתה תרגיע אותה... לא ענייני...

בני מהסס, ואז יוצא בעקבות תמרה. אריק נשאר לבדו, כשמאחוריו תמונות סטילס מהסרט
ההודי החדש, בטכניקולור מפעים ואולטרה רומנטי.

פנים. דירת קלרה – ערב

שולחנות וכיסאות פזורים ברחבי הבית. קלרה פורסת קלפים בסידור "שושנה" על כל שולחן.
דפיקה בדלת. קלרה ניגשת לדלת. מציצה דרך העינית. רואה פרחים מסתירים פנים של מישהו.

קלרה
(בקול)
יענקלה, חיפשתי אותך. ארבע אלף לירות מאתמול. (פותחת דלת)
לא בסדר, שדכן יודע הטריקים שפותחים לאישה את הלב...

הגבר שעומד מולה נמוך בהרבה מבריידי. מילותיה של קלרה נתקעות בגרונה. הגבר מסיט
הפרחים מפניו. מאיר.

מאיר
לא יענקלה... (נבוך) אני... מצטער...

מאחוריה הוא רואה את השולחנות ואת הקלפים המפוזרים על כל שולחן.

מאיר
(נבוך)
רק... באמת רציתי להגיד תודה על העזרה ועל... המילים
החכמות ועל העידוד...

קלרה
(לוקחת את הפרחים)
יפים הפרחים. תודה. הייתי מזמינה פנימה... יש לי פשוט...
אורחים, עוד מעט באים...

מאיר
לא, אני לא רוצה להטריח. פשוט היה חשוב לי שתדעי... שמה
שעשית... מאוד עזר... מאוד... פתח לי...

קלרה
אני מאוד שמחה, ואם צריך עוד עזרה...

הטלפון מצלצל. היא קופצת.

מאיר

(עיניים חודרות)

הכל בסדר? אם את צריכה עזרה אז... כל מה שאת רוצה, באמת, (מביט במספר הכחול), אחרי מה שאת עברת שם זה חובה, זה זכות לעשות הכל.

קלרה

תודה רבה, אבל אני בסדר גמור. סליחה, אני צריכה לגמור לסדר, תודה רבה, באמת. הפרחים מאוד יפים, אתה מאוד נחמד.

היא סוגרת את הדלת.

פנים. מדרגות קלרה – יום

מאיר עומד, מהורהר, ואז יורד במדרגות. פתאום הוא רואה מישהו עולה ... ברייד. מאיר נבהל, נעצר, נמלט לאחור, עולה קומה ועוד קומה. ברייד נעצר מול הדלת של קלרה. דופק בדלת. מאיר עוצר נשימתו. אנחנו שומעים את קולה המפוחד של קלרה: "מי זה?"

ברייד

זה אני...

קלרה

(פותחת את הדלת)

התקפת לב כמעט... היה פה, ראה, הכל מה שפה, עכשיו יכול ללכת לספר... הלב שלי...

ברייד

(מתוח)

מספיק עם הלב. מי היה פה? (קשוח) אני מטפל בו...

ברייד נכנס וסוגר את הדלת. מאיר מרשה לעצמו לנשום. הוא ממתין, מוריד נעליים, ונמלט...

פנים. דירת בורשטיין – ערב

אבא ואמא של אריק אוכלים ארוחת ערב.

נילי

אני רוצה שתגיד לו שגמרנו, די שיפסיק... מהתחלה אמרתי שזה רעיון רע אבל עכשיו, אחרי...

בורשטיין

(מתחמק)

מה אחרי מה? זה העבודה שלו, כבר אמרתי לך...

נילי

אתה לא יודע שום דבר עליו חוץ מאיך שהייתם ילדים. למה הוא רק בא כאן ואף פעם אנחנו לא אצלו? מה הוא מסתיר? הילדה הבת דודה, התמרה הזאת, היא הרגישה משהו רע...

בורשטיין

מה היא יודעת להרגיש מה רע? חייה באמריקה בצמר גפן... האיש הזה היה בגיהינום...

נילי

ואיך יצא מהגיהינום? גם אף פעם לא אומר... הכל סודות אצלו, משהו לא בריא...

נפתחת הדלת, אריק נכנס פנימה.

נילי

אתה יודע מה שעה?

אריק

מצטער. עבודה...

נילי

מה עבודה? לשלוח את הילדה תמרה של דוד של אבעדי לעשות עיניים למישהו? (אריק מחוויר) אין לך ראש? אתה לא חושב על מה שאתה עושה?

אריק

זה לא ככה כמו שאת אומרת...

נילי

(זועמת)

גברת אבעדי, שאוהבת אותך כמו בן ממש, סיפרה לי ב... לא כעס אבל... אכזבה מהראש שלך. אבא ואני לא רוצים שתמשיך לעבוד אצל האיש הזה...

אריק מפנה עיניים לאביו. זה מושך בכתפיו.

אריק

(חושב במהירות)

חבר של אבא, לא רוצה להעליב אותו... אני מבחינתי, לא איכפת לי להפסיק... נמאס לי... (מביט באבא) מה שאתה אומר...

בורשטיין מתפתל בכיסא. ניכר בו כי זוהי סיטואציה מאוד לא נוחה לו.

פנים. דירת קלרה – לילה

משחקי הקלפים בעיצומם. מוסיקה לריקודים, עשן סיגריות, אלכוהול, קלרה עוברת משולחן לשולחן, משתדלת להסביר פנים, לפלרטט, להרגיע, לשעשע. ברייד, בפניה, מתבונן בה. פתאום צלצל בדלת... קלרה קופאת... ברייד מסמן לה להישאר במקומה. הוא ניגש לדלת, מציץ בעינית, ופותח את הדלת. שני קלפנים ואישה תפוחת תספורת נכנסים לדירה. קלרה נושמת לרווחה. ברייד מוזג לעצמו כוס משקה.

פנים. חדר אריק – לילה

אריק שכוב על מיטתו קורא את "בית הבובות". מהדירה שלמטה רועמת מוסיקת רוק'נרול. אריק מניח את הספר ומציץ לכיוון הפריסקופ. הפיתוי הגדול – אריק מתלבט. לבסוף, הוא מניח את הספר, ניגש לפריסקופ. שולף החוצה את החולצה הישנה, ומביט פנימה.

פנים. חדרו של בני – לילה

מיכל שוקדת על חוברות קיץ. שתי פיסות צמר גפן ענקיות אוטמות את אוזניה. בני יושב קרוב לתמרה, מוקסם. היא מתרגמת לו ומוסיפה פרשנות משלה. הוא רושם דבריה במחברת.

תמרה

המילים של השיר הם בקוד כי הם... גסות, מדברות על... סקס
(בני מציץ בצמר גפן שאוטם אזני מיכל, היא לא שומעת כלום)
תשמע... הנה כאן הוא אומר, שאני רוצה שתרדי לי. אתה יודע
מה זה לרדת? (בני מסמיק) אל תתבייש, יודע או לא? באמריקה
זה פשוט חלק... מהמהפכה... גם לפה זה יגיע.

מהמסדרון נשמעת קריאה של תקווה "תמרה, אבא שלך". תמרה מגלגלת עיניים ומתעלמת. תקווה חוזרת על קריאתה.

מיכל

תמרה, אפילו עם הצמר גפן באוזניים שומעת: אבא שלך בטלפון.

תמרה

לא רוצה לדבר איתו.

בני

(בהיסוס)

זה בטח שיחת חוץ אז אולי כדאי...

תמרה

לא איכפת לי. שונאת אותו...

משה אבעדי נכנס לחדר.

משה

איך תשמעו משהו עם הרעש הזה (לתמרה) אבא שלך בטלפון.
יום שני מגיע. זהו. נגמר. אבל בקיץ הבא עוד הפעם...

בני מביט בתמרה בתקווה. היא יוצאת את החדר.

מיכל
(לבני)

שונאת את אבא שלה? ככה ילדה מדברת על אבא שלה?

בני

זה, היא לא מתכוונת, היא... מאוד כעסה שהכריח אותה לעזוב את החברים שלה שם ולבוא הנה לקיץ...

מיכל

אני קטנה ולא מבינה כלום אבל... תזהר ממנה...

בני

מה תיזהר ממנה? מה כבר תעשה?

מיכל מפנה מבט אל הפריסקופ, רואה שהספרים הוזזו. היא ניגשת לפריסקופ ומחזירה את החסימה הספרותית למקומה.

מיכל

היא תעשה... שמעתי אותה אומרת שתעשה לאבא שלה בושות... אתה יודע שאמא סתמה את הפריסקופ הזה שלך עם ספרים, כדי שאריק לא יוכל...

בני

אז זה העניין? את חושבת שאריק אהובך מעוניין בתמרה? הצחקת אותי. הם בכלל לא סובלים אחד את השני את יכולה להיות רגועה. הספרים זזו בטעות שהיא ניקתה כאן או...

מיכל

בטח טעות, אם לא תיזהר אז גם אתה בסוף יהיו לך בושות...

בני

מה גם אני? מה את כבר מבינה...

הוא מגביר את המוסיקה חזרה.

פנים. דירת קלרה – לילה

האווירה ממשיכה להיות צוהלת ונהנתנית. המוסיקה רכה ופתיינית. ברייד ממשיך לשתות – הוא מביט סביב ולא רואה את קלרה. מודאג, הוא קם על רגליו. מחפש. בניגוד לקלרה החמה והחברותית, יש בו משהו שמנותק מה"מוכרחים להיות שמח" של הקלפנים. לבסוף הוא מאתר את קלרה במרפסת, הוא עושה דרכו לעברה, פותח את הדלת. היא מפנה ראש.

קלרה

תסגור דלת, שלא יעשה רעש לשכנים.

ברייד פוסע אל עבר קלרה, סוגר את הדלת אחריו, נעמד לידה, מציץ בה. היא מעווה פנים, כאילו ולקתה שוב באחד מהתקפי כאב השיניים שלה.

ברייד

השיניים?

קלרה

גם...

ברייד

את מודאגת מההוא מקודם, מה כבר ראה, שולחנות שתייה?
אולי מסיבה אצלך, מה כבר יודע... את לא דואגת, בקשה, אני
מסדר הכל, נכון? (היא נדה בראשה) אז מה עוד מודאג?

קלרה

אורי... מחר בא אצלי, כל היום... חושבת כמה כעס יש לילד בלב
על אמא שלא רוצה...

ברייד

תפסיקי (מצביע לאחור) תראי איזה קופה טובה, בדיוק בזמן,
הרבה מתנות לילד, תיקחי אותו קולנוע, תיקחי אותו גלידה, הכל
שמח, נכון? (היא מושכת בכתפיה) מה? תפסיקי. גם הסכם
שלנו, נכון? אני אומר את עושה (היא מהנהנת) אז אני אומר
תפסיקי... נגמור יותר מוקדם, ניקיון – אני אעזור... את לישון...

קלרה מרימה ראש. מביטה בו. שולחת יד. נוגעת בפניו. הוא, מופתע, שולח כף ידו אל גב כף
ידה. היא מושכת לאחור את ידה. הוא מסיר ממנה עיניים.

קלרה

תקשיב מוסיקה יפה נכון? (ברייד מהנהן) איך שאני אהבתי
לרקוד לפני... (עיניים מאדימות) אתה בן אדם טוב, אדון ברייד.
איך סובל אותי עם כל הזמן דיבורים רעים...

ברייד

מספיק... (רך יותר) בקשה מספיק...

קלרה

(נוגעת בפניו)

איזה איש טוב אתה, ואיך אני עושה לך חיים קשים ובמקום
שאני תודה לאלוהים שיש לי אותך, ושיש לי בן, ושיהיה משפחה
אני רק מפחדת ולא יכולה ולא רוצה ולא...

ברייד

די, די, אני מבקש. מספיק...

קלרה

צודק מספיק... מזמין אותי לרקוד?

הוא מביט בה. היא מקפלת יד ופורסת יד בתנוחת ריקוד אצילית. הוא אוחז בה בזהירות. הם נעים באיטיות, לקצב המוסיקה.

חוץ. חיפה – יום

הכרמל טובל בשקט של שבת. סימפוניות של שריקות שוברות את הדממה. וצעקות : אריק... אריק... אריק...

פנים. חדר שינה אריק – יום

אריק מתעורר אט אט. נילי מציצה פנימה.

נילי
תגיד להם להפסיק לצעוק. אבא ישן...

היא מביטה בספר הפתוח על חזהו של אריק ובציור הכריכה הפרובוקטיבי של מ.אריה.

נילי
ספרים נורמאליים אתה לא יכול לקרוא? אם זה רק מה שמעניין
אותך אז אין פלא...

אריק
(מתרומם)

די, די, די אמא בקשה.

הוא ניגש לחלון ומביט מטה.

מנקודת מבט אריק: חוץ. שכונה – יום

יורם, גדעון, ציון, בני ו... תמרה... עומדים בחצר ומביטים כלפי מעלה. כולם אוחזים במגבות, מטקות, טרנזיסטור, מסכות וסנפירים וכו'. הבנים קוראים במקלה בשמו של אריק.

יורם
בוקר טוב סגן שדכן... הבחורות עייפו אותך?

אריק
תפסיק לצעוק יורם.

בני
(יותר בשקט)
הולכים לים. בא, רד...

אריק מביט בתמרה. היא מתעלמת ממנו.

חוץ. מדרגות שפינוזה – יום

החבורה עושה דרכה במורד הכרמל, אל עבר הים. תמרה שומרת על מרחק מאריק, ופוסעת ליד יורם. אריק מדי פעם מציץ בה אך היא לא משיבה לו מבט. הטרנזיסטור משמיע "ראי רחל ראי" בביצוע אריק לביא.

יורם

אז צדקתי שהסנפירים מניאק. עכשיו הוא יכול, למשל, לסחוט מהדתייה הזאת כסף, לסחוט דברים אחרים...

אריק

הוא לא עושה דברים כאלה...

תמרה

מה אתה יודע מה הוא עושה? הוא מספר לך?

אריק

מישהו דיבר אליך?

בני

תפסיקו, די, נו...

יורם

(לאריק)

מה אתה כל כך מגן על הגולם? בסוף נחשוב שנעשית רומני...

אריק

יורם, לחשוב צריך שכל, ובמקרה שלך זה פשוט בלתי אפשרי...

יורם

אתה מחפש את הסטירה?

בני

נו, די, הולכים לים לבלות, מה קרה לכם? תירגעו...

תמרה, באורח הפגנתי, אוחזת בידו של בני. ליבו של בני מחסיר פעימה. אריק חושק שפתיים.

פנים. דירת קלרה – יום

מוסיקה רכה ורומנטית. ברייד יושב ומסמן מודעות אבל בעיתון. קלרה, קורנת, יפיפייה, לבושה בשמלה עם כפתורים מקדימה עומדת מול... אופה הכעכים, לבוש בחליפה וענוב בעניבה. אופה הכעכים עומד מאחורי כורסא, בדיוק כפי שעמד מאיר במעמד דומה. קלרה מרקדת – מרחפת לפניו, מנסה לגרום לו להרגיש נח.

קלרה

אני מבינה שאין לך ניסיון וזה לא נורא... (אופה הכעכים משפיל מבטו) אני מבינה. זה בסדר. בא לרגע איתי, ניגש לראי...

ברייד
(פתאום)

קלרה, זה לא מה שהוא צריך. והוא גם מוכן... לשלם יותר?
(מציץ באופה הכעכים) נכון?

אופה הכעכים מהנהן בביישנות. קלרה מחווירה.

קלרה
(בשקט)

אבל יענקלה, אמרתי כבר...

ברייד

אמרת-אמרת. הוא מוכן לשלם הרבה יותר, והבעיה שלו זה לא
בדיבורים. הוא לא רק בלי ניסיון, הוא בלי... מושג. לא יודע איך
נראה. תראי לו (היא מהססת) תראי לו, נו...

ברייד מוציא את הסכין הקפיצית. משחרר את הלהב. קלרה, בלית ברירה, אוחזת ביד אופה
הכעכים הנרגש, שמה אותו על חזה. ברייד משתעשע עם להב הסכין – הרמז ברור. הוא מביט
בקלרה במבט כמעט מאיים. היא נבהלת, מתחילה לפתוח כפתורי שמלתה. אופה הכעכים,
מתנשם בכבדות, מעז להרים מבט.

ברייד

תיגש אליה נו, תיגע...

השמלה צונחת מכתפיה של קלרה. אופה הכעכים ניגש אליה. היא עוצמת עיניים. הוא שולח יד...
רועד... מושך בחזייתה... מנשק... קלרה מהווה פניה.

פנים. דירתו של מאיר - יום

מאיר, ישוב בכורסא, מעווה פניו ומזדקף בחדות. ברור שהסצנה הקודמת הייתה סיטואציה
שהספרן דמיין. הדירה מרוהטת בספרטניות, עמוסה בספרים, במפות קרב ממלחמת ששת הימים
ומבצע סיני, באומנות ארץ ישראלית מהוגנת ומגויסת. על שולחן כתיבה, מכונת כתיבה רמינגטון
ומאות דפים מודפסים. מאיר, נסער, קם על רגליו, משוטט בדירה, ואז ניגש לטלפון. מחייג...

חוץ. בית קפה - יום

קלרה ונער בן 15, לבוש מכנסי חאקי וחולצה כחולה, בידו קופסא גדולה של משחתת להרכבה,
עושים דרכם אל עבר היכל הלקקנות הומה האדם.

קלרה

אני קונה לך גלידה אבל אתה מבטיח לי שאתה אוכל ארוחת
ערב שאני עושה לך לפני שבאה ההסעה שלך.

נער

לא צריך אמא...

קלרה

מה לא צריך? בטח צריך, אוכל ביתי פעם בשבועיים זה... ואתה באמצע הלגדול. מה נותנים אצלכם בארוחת ערב, בשר?

נער

לא בשבת. צמחוני בשבת...

קלרה

נו, מצמחוני איך אתה גדל? (נעצרים לפני הדוכן) איזה טעמים אתה רוצה?

נער

אפשר שלושה כדורים?

קלרה

(חיוך חם)

אפשר הכל...

בעוד קלרה מנסה לזכות בתשומת ליבו של המוכר, המצלמה נסובה אל ספסל בגן סמוך, שם יענקלה ברייד מחלק כרטיסי ביקור לשתי נשים מאוד לא נאות שחולקות שולחן.

ברייד

תסלחו לי שאני קצת הקשבתי לשיחה שלכן אבל מה שאת מספרת על הבת, אפשר לעזור... הבעיה של הרבה בנות שרוצות מה שרוצות, וזה רע מאוד, כי צריך מה שצריך לא מה שרוצים. אני, שאני נותן מה שצריך אז הבת תשכח מה שרוצה.

בבית הקפה המוכר מגיש לאורי גביע "אמבטיה" ובו שלושת הכדורים הנכספים. קלרה משלמת. בגן שממול ברייד בשלו.

ברייד

תראו היום עם מהפכה של אישה, יש הרבה בחורות צעירות שרוצות גבר שהולך זקוף כזה אבל מה... הולך זקוף מתחת לשולחן (השתיים מחייכות) צודק או לא צודק? (הן מהנהנות) בגלל זה אהבה זה דבר שאני בונה, כמו בניין, בלי לבנים אי אפשר, בלי מלט אי אפשר, ביחד – בית, אבל צריך קבלן, בית לא קורה לבד...

הוא מפנה ראש, מאתר את קלרה ואורי מעבר לרחוב. ארשת פניו משתנה.

ברייד

אז טלפון שלי בכרטיס שנתתי, אפשר להכיר בת דיסקרטי, כאילו במקרה, ככה – ברחוב... שלא תתבייש. אפשר הכל... בעדינות... וכסף זה... אפשר להסתדר... קודם כל מצווה. בסדר?

הוא מתרחק ופוסע אל עבר שפת המדרכה. מביט בקלרה. מעבר לכביש קלרה כורכת זרועה סביב כתפיו הצנומות של הנער. ניכר בה כי היא אוהבת אותו אהבה גדולה.

קלרה
טעים? (אורי מהנהן) יש לי בשבילך גם בונבוניירה גדולה,
מאיטליה, שקניתי לך אצל זה שמביא סחורות מהמלחים...

אורי
ייקחו לי, אמא, אסור כל כך הרבה מתנות בקיבוץ...

קלרה
אז תחביא, כמו שצריך...

אורי מחייך. קלרה פתאום רואה את ברייד. הוא מביט בה במבט רך, תוהה. היא נדה בראשה.
הכל בסדר. קלרה ואורי חוצים את הכביש וממשיכים הלאה בדרכם. ברייד מביט אחריהם...

חוץ. ים – יום

אריק צף בעצלתיים על גבו, מפקיד פניו לשמש, כשעיניו עצומות. פתאום משהו מושך אותו
למטה, אל המצולות. אריק נזעק ומתחיל לפרפר. מהמצולות מגיחה תמרה, מחייכת, ומיד
אחריה בני. אריק יורק למים ומשתעל.

אריק
השתגעת?

תמרה
רעיון שלו (מצביעה על בני) החבר הכי טוב שלך. מעצבן אותו
שאנחנו ברוגז...

בני
זה לא מה שאמרת. (לאריק) אמרתי לה שאבא שלה (תמרה)
ממלמלת: המניאק) מגיע עוד שלושה ימים ועושים ארוחה גדולה
(תמרה ממלמלת: כיף גדול יהיה) וגם אתם מוזמנים אז שלא
יהיה פתאום מתח...

תמרה
(צינית)
כי חשוב מאוד שאבא שלי יראה שחודש כן בחיפה עשה אותי
עיראקית טובה ושקטה וצייתנית... (לאריק) נבהלת כהוגן, אה?

אריק
לא נבהלתי רק... (מביט בחוף) מתי מגיע אבא שלך, מחרתיים?
אז זה לא הוא על החוף שם?

בני ותמרה מפנים ראש. אריק מחייך, צולל, תופש ברגליה של תמרה ומטביע אותה. בני מפנה
ראש ורואה את שניהם מתחת למים. תמרה עולה, משתעלת, יורקת מים.

תמרה
(משועשעת)
בן זונה...

אריק מנסה להתרחק. היא רודפת אחריו. אריק מתחמק.

תמרה

(לאריק)

לא יעזור לך (לבני) בני, תעזור לי...

בני

(מחייך)

לא מתערב המלחמות שלכם...

הוא צף על גבו, עוצם עיניים, ומפקיד פניו לשמש. תמרה משפריצה מים על אריק. הוא מחזיר. שניהם מתנשפים, ומביטים אחד בשני... המתח ביניהם עצום...

אריק (V.O)

ניסיתי לעשות מה שברייד לימד אותי, לחפש סימנים... (מביט בה מקרוב, בעיניים, בשפתיים, בכתפיים, בידיים) מה היא רוצה? מה היא באמת רוצה? יש לה משהו אליו בלב, או... כמו בספר בלש שיש שם את האישה היפה שאולי אוהבת אותך אולי רוצה לרצוח אותך, ואתה, הבלש, לא יודע. אין לך מושג...

סמוך להם, בני פוקח עין אחת, מנסה להילחם בשמש המסנוורת, ולהציץ בחברו הטוב ואהובתו.

בני

השקט אומר שאחד מכם מת?

פנים. דירת בורשטיין – יום

צלצול בדלת. נילי בורשטיין ניגשת לדלת, פותחת, ומוצאת עצמה מול... יענקלה ברייד. השדכן הענק אוחז בחפץ מלבני עטוף בנייר עיתון, אבל לא מושיט אותו לנילי.

ברייד

סליחה שלא טלפנתי אבל... עברתי כאן במקרה, קניתי זה לילד שלכם והוא לא בא לעבודה אתמול וגם שלשום אז חשבתי אני אשאיר לו כאן...

נילי

(קשה)

עברת כאן במקרה וגם במקרה הייתה עליך המתנה?

ברייד

מה? (חצי מחייך) טוב, נו, זה באמת לא בדיוק, שדכן ו"בדיוק" זה... לא בדיוק, לא חשוב...

מאחוריה של נילי מגיח בורשטיין. רואה את יענקלה ואת נילי העוינת.

בורשטיין

יענקלה... למה אתה לא נכנס?

נילי מסתובבת כלפיו, מבטה מזרה אימים.

בריד

אה, לא, אני רק עברתי...

בורשטיין

מה עברת, נו, תכנס תשב... שבת...

בריד

(לנילי)

אני קצת כעסתי על אריק... מצטער, טעות שלי, ועוד מעט נגמר
הקיץ ואני לא רוצה הרגשה רעה... סליחה...

בורשטיין

לא חשוב, נו, קורה, (לנילי) לפעמים קורה, נכון? (נילי מהססת,
ואז מהנהנת) בא תיכנס...

בריד מביט בנילי.

נילי

(לבסוף)

אני אשים מים... אין עוגה...

בריד

(נכנס)

לא חשוב...

חוץ. מדרגות אושה – בין ערביים

הנערים שבים מהים. הטרנזיסטור של גדעון משמיע "אינך יכולה" של החלונות הגבוהים. בני
וירם מצויים בעיצומו של ויכוח נוקב אודות גידול שערות. יורם טוען שזה נשי ואילו בני מתייחס
לנהוג בארצות המערב ומדי פעם פונה לתמרה לאישור. תמרה תומכת בטיעונו של בני אבל מדי
פעם מפנה ראש אל עבר אריק. מבטיהם מצטלבים שוב.

חוץ. מרפסת – בין ערביים

בריד ובורשטיין לוגמים תה. בריד שולף ממחטה ומנגב הזיעה ממצחו.

בריד

איך שני ילדים שהיו משחקים בשלג יושבים כאן בשוויץ ושותים
תה חם. אשתך חכמה, שותה קר...

בורשטיין

טוב, היא מכאן, לא ראתה שלג בחיים...

בריד

מכאן, משם, זה יפה משפחה שלך, וילד... כל הכבוד.

בורשטיין
מה כל הכבוד? טבעי. איך אפשר בלי... (ברייד מושך בכתפיו)
סליחה אם אמרתי...

ברייד
לא אמרת. זה חיים איך שהם...

בורשטיין
אבל, תסלח לי, אני שואל כמו החבר מהשלג, מהבית (ברייד חצי
מחייך) למה? אין אף אחת? איך יכול להיות?

ברייד
יש אחת...

בורשטיין
נו? (ברייד מושך בכתפיים) לא פנויה?

ברייד
(נאנח)
לא פנויה? בראש לא פנויה. בעל וילד במחנות. היא יצאה בחיים
– אישה יפה – מה שהיא עברה – ופה בארץ, באה אליו ואני,
הכרתי לה מישהו. הייתה חתונה. וילד. ואז... בעל זה גם מת.
תאונה (בורשטיין נחרד) היא חושבת שמי שאיתה – לא חי. לא
רוצה יותר... אישה, כל כך...

אנחנו שומעים נערים מתווכחים בקול רם. ברייד, עדיין נסער, מציץ מעבר למעקה.

ברייד
בן שלך...

בורשטיין
(שולח יד, נוגע בזרועו של ברייד)
אתה גם צריך שיהיה בן...

ברייד מושך בכתפיו.

פנים. דירת בורשטיין – בין ערביים

הדלת נפתחת, אריק נכנס, במצב רוח מרומם.

אריק
(בקול רם)

אמא... אתם בבית?

הוא חוצה את המסדרון, אל עבר המרפסת.

חוץ. מרפסת – יום

במרפסת אריק מוצא, לתדהמתו, יושב מול אבא את... יענקלה ברייד.

אריק
אבא... אני הולך להתקלח...

בורשטיין
לא אומרים שלום?

אריק
(לא מביט בברייד)
שלום... אני מלא חול, רץ למקלחת...

בורשטיין
רגע אחד, אף אחד לא מת מקצת חול...

נילי בורשטיין מגיחה מחדר השינה, מביטה באריק.

אריק
(מביט באמא שלו)
לא רוצה ללכלך עם החול...

נילי
(פנים אטומות)
יענקלה... הביא לך משהו...

ברייד
אני עברתי כאן... (מביט בנילי) באתי כאן...

הוא מגיש לאריק את החבילה. אריק מביט בחבילה בחשדנות

ברייד
אני יודע שאתה כותב במחברת גם... סיפורים... מה שאתה רואה...
קלרה סיפרה לי... אז חשבתי אולי אתה רוצה יום אחד להיות סופר,
אני יודע, אז בדיוק...

הוא מגיש לאריק את החבילה. אריק מציץ בה בחשדנות.

בורשטיין
תפתח...

אריק פותח ורואה כרך של "100 סופרים". הוא מרים ראש. עיניו פוגשות את מבטו של ברייד...

אריק
תודה...

חוץ. בית קברות מוסלמי – יום

בלב ליבה של העיר התחתית, מתחם מוקף גדר מרובה בפרצות. מבעד לפרצות ניתן לראות מצבות הרוסות ועשבים שוטים שגדלים פרא. הגבר הנמוך אותו ברייד פגש כחתן אפשרי לפרלה, עושה דרכו לאורך, כשמדי פעם הוא מציץ פנימה. הגבר הנמוך לא מודע לאריק, המחברת בידו, שעוקב אחריו במיומנות מרשימה.

אריק (V.O)

לא ממש רציתי לחזור לעבודה אבל באמת נשארו רק כמה ימים
עד סוף הקיץ...

הגבר הנמוך נעצר ליד אישה. הם מתלחשים. אריק פותח מחברת, מציץ בשעונו. כותב.

הגבר והאישה נכנסים לחצר סמוכה מכוסה שיחים וגרוטאות. אריק בעקבותיהם...

אריק (V.O)

ברייד סיפר לי שמצא מישהו חדש בשביל פרלה. גם בגובה
הנכון, גם "משם", גם מעוניין... עכשיו השאלות אם החתן יפה
מדי. הכוונה: האם יש לו חיים אחרים, אישה אחרת, והוא סתם
רוצה לנצל את פרלה...

אריק חודר לחצר מביט ימינה... שמאלה... הנמוך והאישה נעלמו... אריק בודק צריף סמוך...
מביט אל עבר בניין המגורים... פתאום יוצא מישהו מהבניין. אריק ממחר להסתלק...

פנים. דירת קלרה – יום

אריק עובר משולחן לשולחן ומסדר קלפים בחבילות. קלרה מכינה קפה, שמה הרבה חלב.

קלרה

הכי רע עם הכואב בשיניים שאתה לא יכול חם ולא יכול קר.
אתמול היה בן שלי מהקיבוץ, בא פה פעם בשבועיים, היום הכי
שמח שלי, לקחתי לסרט בסבוי. אני יותר אוהב הסרט ההודים
אבל הוא אוהב פיף פף... (נכנסת לסלון) אתה, יותר אוהב
סרטים אהבה או סרטים מכות?

אריק

(מיד)

מכות... (חושב) אבל גם...

קלרה

(מחייכת)

כמה גדול, יותר בנות פחות מכות (אריק מחייך בביישנות) חברה
יש? (אריק מהסס) אפילו בלב, סודי, לא יודעת שאתה רוצה...
מתבייש להגיד נגיד חברה לא ממש חברה...

אריק
(מעז)

כמו את ויענקלה?

קלרה
(נדה בראשה)

אני ויענקלה... זה, קשה... הוא קשה, אני קשה... מפחדים,
מהכל... (מעווה פנים) יהרוג אותי השיניים הזה...

דפיקה בדלת. קלרה נבהלת. אריק מביט בתמיהה. קלרה ניגשת לדלת ומציצה.

נקודת מבט קלרה: פנים. חדר מדרגות – יום

זר פרחים מכסה פני מישהו העומד בדלת.

חזרה לסלון: קלרה נאנחת, מתרחקת מהדלת, וניגשת לאריק.

קלרה
(בלחש)

אריק, אתה תפתח, תגיד אני לא בבית...

אריק
(נבהל)

מה, למה?

קלרה

אחד, מחזר, כל הזמן, כל יום... בדרך כלל נחמד מחזר אבל
זה... לא יודעת... (מסתרת במטבח) תפתח...

אריק ניגש בחשש. פותח. העומד מולו מנמיך זר הפרחים... לא, זה לא מאיר... זהו נער שליח...

שליח

יש פה... גברת קלרה אפשטיין?

אריק

לא בבית. אני אקח בשבילה.

שליח

אז לחתום. פה...

קלרה מחכה במתח. אריק סוגר את הדלת. קלרה מציצה.

אריק

פרחים. יש פתק...

קלרה

תקרא לי מה כתוב...

אריק

לא פרטי?

קלרה

מה פרטי? לא מכירה בן אדם. אחד, יענקלה הביא אותו הנה לשיעור מחזר, שידע איך להתנהג... מאז, כל הזמן בא, ופרחים ומדבר דברים... מפחיד.

אריק

(מקריא מהפתק)

אהובה (מרים ראש) זה מה שכתוב, אהובה.

קלרה

אמרתי לך, לא נורמאלי, מה עוד כתוב?

אריק

(מקריא)

סלחי לי על החרות שאני נוטל במילה אהובה, אבל ככה אני מרגיש לראשונה בחיי, ויסלח לי שי עגנון, על שאני משבש מילותיו אבל אני כגבר שנהפך ליבו לאהבה ומוכן הוא למסור נפשו על אהבתו...

קלרה

משוגע הבן אדם, משוגע. כל הזמן עם העגנון הזה...

אריק

(מבין לאט לאט)

העגנון הזה? זה... מישהו שבא ליענקלה בשביל... שימצא לו...

קלרה

כן, כזה קטן, צעוף כמה שחם (אריק מחווייר) פעם כבר קרה לי עם משוגע, אבל לא ככה...

אריק מגביר את קצב סידור הקלפים. ליבו מבשר לו רעות...

חופ. סמטא – יום

אריק חולף על פני אופה הכעכים ומציץ בחנות של ברייד. הדלת נעולה. אריק מסתובב ומוצא... את אופה הכעכים מביט בו. אריק נרתע. אופה הכעכים נד בראשו, ושב למלאכתו.

חופ. רחוב הכרמל – יום

האקורדיוניסט והכנר מנגנים מנגינה רומנית נסערת. אריק אץ לכיוון המסעדה הרומנית. פתאום הוא שומע "אריק... אריק..." הוא מפנה ראש ורואה את פרלה מנפנת בידה מכיוון הקופה.

אריק
(צועק)

מחפש את יענקלה... דחוף...

פרלה

לא שם. בא לפה, (אריק מתקרב) נו, מה עם האיש שלי?

אריק

איזה... איש?

פרלה
(כועסת)

נו, שקרנות זה בשביל העבודה לא בשביל שמדברים איתי. אני יודעת שיענקלה שלח אותך לראות אם איש בסדר, אז מה? (נואשת) תגיד, בקשה... אני צריכה לדעת...

אריק

פרלה אני לא יכול... אסור לי...

פרלה

יותר גרוע אתה מיענקלה. אולי ככה אתם מסתדרים.

אריק

אני באמת צריך אותו דחוף. את יודעת איפה הוא גר?

פרלה

איך אני יודעת איפה גר? אף אחד לא יודע איפה הוא גר. (משנה טון) אבל בקשה, תביא רק חדשות טובות, אפילו לשקר, לא איכפת לי, שיהיה טוב קצת, אחר כך, שיהיה מה יהיה, (אריק מביט בה) קצת טוב, זה הרבה אפילו אם אסון, אתה מבין?

אריק חושב, ואז מהנהן.

חוצ. מדרגות שפינוזה – בין ערביים

אריק עולה במהירות, בדחיפות, בדילוגי מדרגה. הוא נראה מאוד מאוד מודאג.

חוצ. ספרייה – ערב

אריק משוחח עם הספרנית השנייה. אנחנו לא יכולים לשמוע השיחה אבל לפי תנועות הידיים של אריק, ברור שהוא מאוד נסער.

מאיר (V.O)
ממש חדר מלחמה לכל דבר, לא? מטכלי...

מאיר עומד מול לוח שעם גדול שעליו נעוצים פתקים: "ברייד-שלישות" "ברייד-מס הכנסה" "ברייד-רשם חברות" "ברייד-משטרה" "ברייד-משרד הפנים". אריק פוכר ידיים בחוסר אונים.

מאיר

(בארשת ניצחון)

הוא לא קיים אתה מבין? האיש הזה פשוט לא קיים בשום מקום. יש לי חבר עובד במס הכנסה, בדק... אין לו תיק. לא מדווח הכנסות. אני מכיר אחד עובד בשלישות בדק, לא שרת בצה"ל... גם לא במלחמת השחרור (עיניים רושפות), היו כאלה, אתה יודע, שהגיעו משם ולא רצו לתת כתף... (מתלהם) אחר כך נעשו ספקולנטים, ספסרים, סרסורים... הוא מעל החוק, אדון ברייד, מה שהוא רוצה, עושה, דורס, רומס... משחק עם החיים של כולם. איך שהביא לי גמדה, אתה מבין? החוצפה, כאילו שאני איזה אפס...

אריק

(המום)

מה פתאום דורס חומס? (מאיר מתעלם) מאיר, מאיר, תראה – זו אשמתי, טוב? לא הייתי צריך להביא אותך אליו בכלל...

מאיר

לא, טובה גדולה עשית לי. לא הייתי פוגש אותה בלעדייך, החיים שלי לא היו משתנים בלעדייך...

אריק

אבל מאיר, בקשה, היא לא... אתה לא יכול... היא... והוא.

מאיר

(בבוז)

מה היא והוא? הוא פושע. מכריח אותה לעשות כל מיני דברים. האומללה הזו, אחרי מה שעברה שם. אתה, אתה סיפרת לי איך שהיא אמרה שיצאה משם בחיים רק בגלל כל מה שהיא הייתה צריכה לעשות כמו ב"בית הבובות"...

אריק

לא אמרתי שום דבר כזה, רק אמרה שיצאה כי הייתה יפה...

מאיר

אותו דבר. אתה יודע מה זה פלדהורה. זו אישה יהודיה שהכריחו אותה לעשות דברים עם חיילים גרמנים בניגוד לרצונה, נכון? אז האומללה הזאת צריכה לעבור את זה גם כאן?

אריק

אני, לא יודע... אתה גם לא יודע...

מאיר

בטח שאני יודע. ואם אני לא אתערב, אם אני לא אוציא אותה
מזה, איזה מין בן אדם אני? (בסלידה) כל הלילה מגיעים לשם
אנשים... אנשים... גברים...

אריק

(מתחנן)

אני יודע. אני מנקה שם. זה סתם משחק קלפים זה לא...

מאיר

(מזועזע)

אתה מנקה במועדון קלפים לא חוקי? אריק, אתה השתגעית?
ייקחו אותך למוסד לעבריינים צעירים, לא תוכל ללכת לסיירת
ככה, ההורים שלך...

אריק

(מבוהל)

בלי ההורים שלי, בקשה מאיר...

מאיר

(מאיים)

בקשה אתה בעצמך. תחשוב לרגע, במה הסתבכת? יש לך
מושג באיזה צרה אתה?

פנים. דירת אבעדי – ערב

הכנות לקראת ביקורו הקרוב של הדוד נאג'. במטבח טורחות תקווה ותמרה על שלל בישולים,
כשנילי עושה מאמץ לרשום מרשמים שבעל פה. בסמוך, בהול, ישובים בורשטיין ומשה אבעדי
וכמנהגם, ממלאים טופס טוטו.

משה אבעדי

הכח – מכבי נתניה... (מיכל חולפת) מיכל, מה את אומרת, הכח
או מכבי נתניה...

מיכל

(אחרי מחשבה)

צלניקר יותר יפה משפיגלר. נתניה...

בורשטיין

יופי זה... גורם חשוב בכדורגל?

מיכל

יופי זה גורם חשוב בכל דבר, בגלל זה אני לא צמה ביום כיפור
(בורשטיין מרים גבה) שעשה אותי חכמה ואת רבקה לובוצקי
מהכיתה שלי יפה ומעצבנת... נתניה, אחריות שלי...

היא ממשיכה למטבח. בורשטיין מביט באבעדי, זה רושם: "נתניה". במטבח, מיכל נועצת עיניים בתמרה. ממת'י היא כל כך מעוניינת בארוחת הערב לכבוד אבא שלה? נילי טועמת רוטב קארי ומגלגלת עיניים באושר גסטרונומי.

נילי

אתם פשוט תפוצה יותר מוצלחת, תקווה, אין מה לדבר...

תמרה

(כבדרך אגב)

איפה בני?

תקווה

אצל יורם עם השיעורים של הקיץ (מגחכת) שלא יישאר כיתה פעם שלישית...

תמרה

(באדישות)

גם אריק? איתם?

נילי

לא חושבת. אריק הלך לספריה, נדמה לי (טועמת מרוטב אחר) זה גאוני, מה יש בזה?

תקווה

רוטב עגבניות, אמבה, כורכום... (מחפשת) רציתי להוסיף גם קינמון (לנילי) יש לך קינמון בבית?

נילי נדה בראשה בשלילה.

תמרה

(מתנדבת)

אני יכולה לרוץ לקנות. עוד פתוח.

תקווה

מיכל יכולה ללכת איתך...

תמרה

לא צריך. אני כבר... (מחייכת) מכירה הכל... מרגישה בבית...

היא יוצאת. מיכל מביטה אחריה בחשדנות. תקווה ונילי מחליפות מבטים.

תקווה

(בגאווה)

זהב, זהב נעשתה. איך השתנתה... והיא ובני, בכלל...

חוץ. שכונה – ערב

אריק חוזר הביתה, מודאג, מדוכדך, אובד עצות. תמרה, בחדר המדרגות, ממתינה, נסותרת. כשהיא רואה את אריק היא יוצאת את חדר המדרגות. הוא מרים ראש, מביט בה, המום מדי לרדת לעומק האקראיות המתוזמנת.

תמרה

אדון אריק, איך היה בעבודה?

אריק

אל תתחילי, אני מבקש...

תמרה

לא מתחילה, הסכמנו לא להסכים... הכל בסדר?

אריק

(מנסה לאושש עצמו)

בטח. הכל בסדר. למה?

תמרה

סתם, אתה נראה לי... משונה... איפה המכולת? דודה תקווה שלחה אותי להביא קינמון...

חוץ. רחוב - ערב

אריק ותמרה הולכים בשתיקה. מדי פעם ידו מתחככת בידה, במקרה, בכוונה.

אריק

זה פחות רחוק אם חותכים דרך ההר, כשהיינו ילדים היינו עושים תחרויות אומץ בלחזור דרך ההר בחושך...

תמרה

נשמע כיף. חוץ מהדובים... היו פעם דובים בכרמל, אני זוכרת מאיזה שיעור תנ"ך...

אריק

המכולת... (מצביע) זה שם...

תמרה

(אותו חיוך כל כך מסוכן)

נעשה תחרות אומץ בדרך חזרה?

פנים. דירת אבעדי – לילה

בני נכנס פנימה, בדיוק כאשר בורשטיין בדרכו החוצה, כשטופס הטוטו בידו.

בני
החלטתם מה תעשו עם כל הכסף?

בורשטיין
צחוק צחוק, יום יבוא... (בקול רם) הולכים...

בני מחייך, ממשיך למטבח, עוקף את אמא של אריק, מביט סביב.

בני
איפה תמרה?

תקווה
הלכה למכולת להביא קינמון...

מיכל
(בהטעמה)
לפני שלוש רבעי שעה...

בני
(מודאג)
אולי הלכה לאיבוד? שאני אלך לחפש?

תקווה
(מהרהרת)
היא כבר... מפה... אז לא נתייחס אליה כמו תיירת. בטח מדבר
איתה עזרא מהמכולת על אמריקה, חלום שלו...

זני מביט במיכל. זאת מושכת בכתפייה. הזהרתי אותך!!!

חוץ. צלע הר – לילה

מאחור הילה של שיכונים מוארים היטב. מלפנים – חשיכה. אריק ותמרה עושים דרכם במעלה
ההר, מתנשפים מהמאמץ. הוא כמה צעדים לפניה, היא מדי פעם מועדת, אוחזת בגזעי עצים.

תמרה
(נשימה כבדה)
נו... יש לי אומץ?

אריק
אולי... בטוח שאולי...

תמרה
נודניק אתה, תגיד מילה טובה...

אריק
(מחייך)
מילה טובה... (היא מועדת) את בסדר?

הוא חוזר ומושיט לה יד.

תמרה
לא צריכה עזרה, דביל. מסתדרת לבד...

הוא בכל זאת ממתין שהיא תטפס מעבר לעץ חוסם דרך. היא מתנשמת, נשענת על כתפו.

תמרה
רעיון של מי זה היה? הטיפוס הרים הזה?

אריק
לא שלי...

היא מרימה מבט. ידה אוחזת בידו. הוא לא מתחמק, קפוא, משותק.

תמרה
(ברכות)
כן שלך...

הוא לא עונה. היא נוגעת בפניו. ידה מחליקה במורד צווארו, חזהו, בטנו, אל אזור חלציו. נשימתו נעתקת. היא מביטה בו, קרוב קרוב. הוא מביט הצידה, מטה. היא פורמת כפתור, פותחת רוכסן... נוגעת... פיו נרעד באנקה אילמת, גופו נרעד. חיוך קטן עולה על שפתיה של תמרה...

פנים. חדר מדרגות בניין אבעדי ובורשטיין – לילה

תמרה מגיחה מכיוון השביל. היא נעצרת. אריק מגיח ונעצר מאחור. היא מביטה בו.

אריק
מחכים לך... (היא לא זזה) מה?

היא נדה בראשה ומסתובבת. אריק פתאום נבהל, וממהר אליה.

אריק
(בשקט)
את לא, נכון?

תמרה
ככה, עם הפחדנות הזאת תעבור את כל החיים שלך?

אריק
אמרנו שלא תספרי...

תמרה
"אמרנו"? "אנחנו" אמרנו?

אריק
את לא יכולה...

תמרה
(מסננת)

אתה תגיד לי מה אני יכולה ומה אני לא יכולה? גיבור גדול,
בחיים לא יבגוד בחבר שלו. (מלגלגת) מעניין מאוד. צבועים
כולכם – כמו אבא שלי שכל הזמן אומר מה אסור לי אבל לו הכל
מותר. כיף יהיה לו שיגיע (זדונית) ממש כיף...

אריק
(פאניקה)

תמרה, מה את הולכת לעשות? למה לעשות רע? בשביל מה?
בקשה...

תמרה מתעלמת ממנו, מסתובבת, עולה כמה מדרגות, ופותחת את הדלת. אריק שומע את
תקווה אומרת: "תמרה, דאגנו..." ואת תמרה אומרת "מה כבר יש לדאוג? חיפה..." אריק על סף
בכי...

חוץ. בית קברות מוסלמי – יום

הגבר הנמוך (החתן הפוטנציאלי של קלרה) מהלך לאורך הגדר. אריק, במרחק בטוח, אחריו.

חוץ. סמטא – יום

פרלה חולפת על פני אופה הכעכים ומציצה אל תוך חנות השדכן. ברייד יושב מול אישה כבת
ארבעים ומדבר איתה, כשהוא עושה את תנועת "טבעת זהב 12 קאראט" ומורה על אצבע יד
שמאל. קלרה נוקשת בחלון, בעדינות. ברייד מרים ראש, ומסמן לה באצבע: עוד לא...

פרלה מהדקת שפתיים, מסתובבת, מתבוננת באופה הכעכים, והולכת...

חוץ. בית קברות מוסלמי – יום

הגבר הנמוך נעצר ליד אותה אישה. הם מתלחשים ונכנסים לחצר הסמוכה. אריק הפעם לא
טורח לכתוב במחברת. הוא חותך דרך בית הקברות, מטפס מעל לגדר, עוקף כלב נובח, מטפס
על עוד גדר ו...
אריק רואה בפינה נסתרת את האישה מרימה שמלתה ואת הגבר מפשיל מכנסיו.

חוץ. בית קולנוע – יום

ממול, שקועים האקורדיוניסט והכנר בנגינה איטית ומהורהרת. בקופה, פרלה יושבת וממתינה.
מישהו קונה כרטיס. היא מאלצת חיוך.

פרלה

מאוד יפה הסרט. שירים... הרבה... אהבה...

היא מציצה בשעון. ממול אנחנו רואים את אריק. הוא מאוד משתדל שפרלה לא תראה אותו. מביט ימינה, שמאלה, מחכה שאוטובוס יעבור ואז, מוותר על ידי האוטובוס, רץ במדרכה שממול ועוקף את בית הקולנוע.

פנים. משרד ברייד – יום

ברייד נפרד מהאישה בדיוק כשאריק נכנס.

ברייד
(לאישה)

את תגרמי לו להתאהב בך. את תצילי אותו מהבדידות אני אומר לך. מבטיח לך. אני אצלצל אליך מחר... מבטיח...

היא יוצאת. ברייד מפנה מבטו אל עבר אריק. אריק לא אומר דבר.

ברייד

נו, אני רואה שאתה יודע... כתוב במחברת? (אריק נד בראשו לשלילה) אתה לא מתחיל עוד הפעם עם הקונצים כמו מאטה הרי... מה ראית?

אריק
(באי רצון)

הוא... היה עם אישה... בכסף... שילם לה...

אריק מצפה לארשת אכזבה על פניו של השדכן, אבל זו מבוששת לבוא. להיפך...

ברייד

חדשות טובות לפרלה. (מגשש אחר מפתחותיו) מצווה עשית. בוא...

אריק

איזו מצווה? הוא שילם לאישה.

ברייד

נו? זונות זה יעבור. לא טוב שראית מה שצוציק לא צריך לראות אבל, מצווה, בוא...

חוץ. קולנוע – יום

פרלה רצה אל ברייד ומחבקת אותו. מעבר לכביש, הזונות, הרוכל, והכתבן זוקפים ראש נוכח צווחות השמחה של פרלה. אריק מביט בגמדה הקורנת ובענק שרוכן לעברה. זהו רגע של חסד ואריק לא יודע מה לעשות עם עצמו. פרלה מפנה מבט ורצה לחבק גם אותו.

פרלה

תודה רבה, תודה רבה...

אריק מהסס ואז מתגבר על המבוכה... ומחבק אותה. היא בוכה וממשיכה למלמל: תודה...

חוץ. דירת מאיר – יום

שני שוטרים ושני אנשים לבושים אזרחית מביטים בלוח השעם. מאיר מדבר בהתלהבות רבה, בלהט רב. הבכיר שבהם מהנהן ופונה אל עבר הדלת. המצלמה נעה לאורך הקיר, אל עבר חדר המדרגות, אנחנו שומעים דלת נפתחת ואז את קולו של מאיר.

מאיר

הלילה. אני מתקשר אחרי... חצות... על חם תתפשו אותו... היא קורבן שלו, אתם מסכימים איתי, הוא... הצורר...

ארבעת אנשי החוק עוזבים. מאיר נותר בחדר המדרגות, מציץ בשעון...

חוץ. גן הזיכרון – יום

בריד משוחח עם שתי נשים שיושבות על אחד הספסלים. נותן להם כרטיס ביקור. אריק ממתין. בריד חוזר...

בריד

גרושה ואלמנה... מצוין (מציץ במחברת של אריק) אז סיפור שלך, סיפור של בלשים או סיפור של אהבה?

אריק

לא יודע... הפסקתי, באמצע...

בריד

זה בעיה, אתה רוצה לעשות משהו ואז, החיים פתאום מתערבים. אין זמן, אין כסף, אין שקט, אי אפשר... כשהייתי ילד בגילך, אם היית אומר לי שאהיה שדכן, הייתי מת מצחוק... (מציץ שוב במחברת) אז אם יום אחד תוכל לגמור לכתוב, איך יהיה הסוף? טוב או לא טוב?

אריק

לא יודע... (מעז) נגיד, אל תכעס אבל, הילדה הדתייה, סוף טוב או לא טוב?

בריד

סוף... נראה...

אריק

מה נראה?

בריד

אתה שואל אם סיפרתי להורים שלה? (אריק מהנהן) לא. שיקרתי. אמרתי שעוד קטנה מדי לחתונה, שיחכו... לא אלוהים אני, בקושי בן אדם כזה קטן... לא מחליט חיים... לא... ואם היא אוהבת בחור, ואולי הוא אותה, אז אפילו לא נכון אולי נכון...

ברייד שולף כרטיס ביקור ואץ בעקבות גבר חולף. אריק מביט בו, משתומם...

חוץ. שכונה – שקיעה

אריק נכנס לשכונה בחשש, לא יודע איזו הפתעה מחכה לו. הוא רואה את תקווה אבעדי מצחצחת חלונות. היא מנופפת לעברו. הוא מאלץ חיוך: כנראה תמרה לא ספרה... מיכל יושבת על המדרגות בכניסה לבנין, כגור תחת רגליה. היא מרימה ראש ונועצת מבט באריק.

אריק

איפה בני?

מיכל

עם הכלה ואבא. קונים לבני מכנסים, שיהיה לו חדשות לכבוד הארוחה מחר ולי, כמו תמיד לא קונים כלום... אפילו אתה חושב שנחמדה הכלה?

אריק

הכלה? תמרה? אם זה טוב לבני...

מיכל

בנים לא יודעים מה טוב להם. הנה רבקה לובוצקי בכיתה שלי רק מסתכלת קצת בבנים, בכוונה, והופ תיכף הם לידה... לא אפילו מוצאים חן בעיניה אבל נחמד לה שהם כאלה טמבלים. גם הכלה.

אריק

(לחוץ)

היא לא כלה, היא קטנה מידי, שניהם קטנים מדי...

מיכל

אצלנו אפשר דברים כאלה לקבוע מראש ולחכות... אבל היא לא באמת רוצה את בני. עושה את עצמה, ואחר כך תעשה משהו... מעליב. תתנקם באבא שלה. אמרה לי. שונאת אותו. תעשה בושות לכולם...

אריק

(חיוור)

תעשה בושות לכולם?

מיכל מושכת בכתפיה. מתוך הדירה אנחנו שומעים את תקווה צועקת: "מיכל, באי תעזרי לי". מיכל מביטה באריק, קמה, ונכנסת הביתה. אנחנו שומעים צלצולי טלפון.

פנים. דירה בורשטין - לילה

ברדיו מתנגן "מי שחלם" בביצוע "להקת גייסות השריון". אבא של אריק, רדום על הכורסא כשעיתון "דבר" פרוס עליו. הוא מתעורר בבהלה למשמע הטלפון. ניילי ניגשת למכשיר הזועם.

נילי
הלו... כן מאיר... (קוראת) אריק מאיר מהספרייה... אריק...

אריק מגיח מכיוון המסדרון. מביט בטלפון בחשש.

נילי
מה קרה?

אריק
מה מה קרה?

נילי
אתה לא מרגיש טוב?

אריק
מרגיש... מצוין (בטלפון) כן... כן... מתי? ... זה לא קצת? טוב...
בסדר, טוב... אני בא... (סוגר הטלפון) אמא, אני... יש לי ספר...
יש לי ספר באיחור ואני... מקפיץ למאיר...

נילי
בשעה כזאת?

אריק
(משקר ומשקר)
כן... אמר שאם... אני אביא עכשיו אז... לא יחייב אותי...

נילי במטבח. אריק עומד, אובד עצות, ואז ניגש לאבא שלו.

אריק
אבא... (בורנשטיין פוקח עיניים) אני יכול לשאול משהו...
לעבודה לבית ספר... על השואה...

בורנשטיין
כבר עכשיו? לפני שחוזרים ללימודים?

אריק
כן זה... יוזמה של משרד החינוך... עבודה בחופש להתכונן
לשנה החדשה... דרך... ספריות... וספרים... יש ספר, "בית
הבבות" אולי קראת...

בורנשטיין
לא קראתי. שמעתי. (מעווה פניו) לא קורא דברים כאלה,
גם אתה, בשביל מה... זה לא נכון, זה שטויות. זה פנטזיה חולה
של אנשים. (מנמיך קול) ושאמא שלך לא תשמע
אותך מדבר על דברים כאלה... זה בושה...

אריק
מה... בושה?

בורנשטיין
(מזנק פתאום)

הדיבור הזה זה בושה... כאילו אם מישהו יצא בחיים משם אז
בטח עשה משהו נורא... זה השיר הזה של יצחק שדה...

אריק
(המום)

איזה שיר?

בורנשטיין
(נסער)

לא שיר, כמו שיר, נקרא אחותי על החוף. כתב אותו יצחק שדה,
כן? הכי גיבור, הכי פלמחניק, הכי חברמן, הכי גיבור ישראל, הכי
כולם חושבים שהוא יודע הכל (מעווה פנים) כלום לא יודע...
כאילו עם לב טוב אבל עם דמיון מלוכלך. כתוב שם כאילו כל
הנשים שיצאו משם זונות... וכל הגברים פושעים... ככה אני
עזבתי הקיבוץ, עם אמא, לא רצתה, אתה יודע, היא נולדה כאן.
שהתחתנה איתי כולם מהקיבוץ הזהירו אותה שלא להתחתן
איתי, כי אם יצאתי בחיים אז אני בטח...

קולו של בורשטיין נצרך, כאילו ומיתרי הקול מנסים להשתחרר מצלקת כובלת. אריק מביט באביו
– מעולם לא שמע אותו מדבר על העבר.

בורשטיין

כמו יצחק שדה בקיבוץ חושבים שאם אתה משם... אז אולי
גנבת, אולי רצחת, אולי לקחת לחם אחרון מאבא שלך, אולי לא
היה איכפת לך מאף אחד, כמו חיה. אולי בכלל הפסקת להיות
בן אדם (עיניו מתמלאות דמעות) כמה נורא שהיה שם, אנחנו
באנו הנה, ורצינו להיות ישראלים, נקיים, חיים חדשים, אבל, לא
נותנים... ואז, הזיכרונות, עוד הפעם... כל האנשים האלה כמו
יענקלה שגרים בתחתית ליד הנמל, אתה יודע למה שם? (אריק
נד בראשו לשלילה) מהפחד. כל החיים – הפחד. שעוד פעם
יקרה, שצריך לחיות ליד אוניות, אם פתאום עוד אסון, שתמיד
בסוף אסון... (נילי נכנסת לחדר) טוב, לא חשוב...

נילי

מה לא חשוב? מה אסון...

בורנשטיין ואריק מביטים זה בזה...

בורנשטיין

אה, שוער של הפועל חיפה... אסון... כל כדור...

אריק
(משלים)

בין הידיים. רוקמן. שוער איום ונורא. אסון.

אמא של אריק מביטה באבא ובבן. לבסוף...

נילי
(לאריק)
מאיר לא מחכה לך? (אריק נזכר והולך לכיוון הדלת) איפה
הספר שאתה מחזיר?

אריק
אה, נכון...

הוא חוזר לחדרו. נילי מביטה בבורנשטיין.

נילי
מה איתו?

בורנשטיין
(פנים חתומות)
זה הגיל... הרבה בבת אחת...

אמא של אריק שולחת יד ומלטפת ראש בורשטיין. הוא מרכין ראש, נסער...

פנים. דירה מאיר – לילה

מאיר ליד לוח השעם. אריק מביט בו, בחוסר אונים.

מאיר
גם משטרה, גם מס הכנסה, אבל זה שווה רק אם הוא שם.
על חם. וכאן אתה יכול לעזור ולהוציא את עצמך מכל הבוץ...

אריק
איך לעזור?

מאיר
בלילה. אתה עולה לשם... בודק שההוא שם... מצלצל לתא
הטלפון (מושיט פתק) זה המספר... ואז...

אריק
אבל, בשביל מה? איך אני קשור לזה? למה אתה מסבך אותי?

מאיר
כי אתה כבר מסובך. ואני מציל אותך. עושה לך טובה... אתה
מבין? זה הסיכוי שלך לצאת מזה בשלום...

אריק בלית ברירה, מהנהן.

פנים. חדר שינה – לילה

שעון מעורר מצלצל מתחת לכר. אריק משתיק אותו. קם. מתלבש.

חוץ. דירת קלרה – לילה

ממרפסת הדירה בוקע אור. שני אנשים נכנסים לחצר. מעבר לכביש, בסמוך לתא טלפון: מאיר.

חוץ. מדרגות שפינוזה – לילה

אריק עושה דרכו אל עבר העיר התחתית.

חוץ. דירת קלרה – לילה

מאיר ממתין. מציץ בשעון.

חוץ. דירת קלרה – לילה

אריק מתקרב אל הבנין. מאיר יוצא ממקום מחבואו. אריק רואה אותו. נד בראשו. מאיר מביט בו באורח שאינו משתמע לשתי פנים. אריק נושם עמוק ונכנס לחצר.

פנים. חדר מדרגות – לילה

אריק עולה במדרגות. נעצר לפני הדלת של קלרה. מהרהר. מתיישב על המדרגות.

חוץ. דירת קלרה – לילה

מאיר מביט בתא הטלפון, בועט בעצבנות בבטון בו שקוע תא הטלפון.

פנים. דירת קלרה – לילה

אחד הקלפנים עוזב. קלרה מניחה אצבע על שפתיה לאות: צא בשקט. הוא נושק לחייה. היא מציצה דרך חור ההצצה שבדלת, ופותחת את הדלת. הקלפן יוצא. אריק נעמד ופוסע לעברה.

קלרה

אריק? מה אתה עושה כאן? בשעה כזו? למה לא במיטה?

אריק
(אומלל)

אני... מחפש את יענקלה. דחוף.

קלרה מתבוננת באריק במבט בוחן.

חוץ. דירת קלרה – לילה

בעיטותיו של מאיר בבטון המייצב תא הטלפון, הופכות תכופות וחזקות יותר ויותר. הוא כמעט ומחייג בעצמו, ואז נרתע. מציץ בשעון...

פנים. מטבח קלרה – לילה

סירים על הכירה. מאחור, רעש והמולה. אריק ניגש לטלפון. מרים השפופרת. מחייג...

חוץ. דירת קלרה - לילה

הטלפון מצלצל. פעם אחת. וזהו... מאוד מזנק ואוחז בשפופרת. מחייג במהירות.

פנים. דירת קלרה – לילה

אריק מניח השפופרת במקומה. מתיישב. הוא שומע רעש מאחוריו. מסתובב. רואה את ברייד.

חוץ. דירת קלרה – לילה

ניידת משטרה ומכונית פרטית נעצרות לפני הבניין. שוטרים וחוקרים קופצים החוצה. אחד מהם אוחז במצלמה חמושה בפלאש. מאיר נזעק אליהם. כולם חודרים לחצר ביתה של קלרה.

פנים. חדר מדרגות – לילה

השוטרים והחוקרים עולים במדרגות מהר, ובשקט. הם נעצרים לפני הדלת של קלרה. הבכיר שבהם מפנה מבט אל עבר מאיר. הספרן מהנהן. השוטר הבכיר דופק בדלת... פעם... פעמיים... מאיר ממתין בהתרגשות, פניו סמוקות...

פנים. דירת קלרה – לילה

קלרה, חיוורת, מיוסרת, פותחת את הדלת. ממולה עומד הבכיר.

בכיר

משטרה, יש לנו צו חיפוש.

קלרה

למה צו חיפוש? תכנסו ותאכלו משהו. בקשה...

השוטרים נכנסים. עיניה של קלרה מאתרות את מאיר.

קלרה

תכנס, אדון... מאיר, קוראים לך? ... בשולחן שש חסר שחקן...

מאיר מתקדם ומציץ פנימה. הוא רואה כ-30 אנשים משחקים... דומינו... פיו נפער בתדהמה... אין זכר ולו גם לשטר כסף בודד. קלפים אין בנמצא. הכל מתורבת ורגיל, וחוקי. עיניו של מאיר נתקלות בברייד, ובאריק הניצב לצידו. ברייד מביט בו במבט קר, מלעיג, מלא שטמה ובוז. השוטרים בכל זאת פותחים מגירות, ארונות, שידות. קלרה נחרדת. אחד השוטרים מביט בתמונת הבן של קלרה.

קלרה
(מזנקת)

תעזוב... בשביל מה? מה לא טוב בתמונה. תעזוב.

ברייד ניגש אליה. היא דוחקת אותו ממנה. אוחזת בצילום. מאמצת אותו אל ליבה. החוקר החמוש במצלמה, מכוון, ומצלם... קליק... פלאש...

חוץ. שכונה – שחר

אריק עושה דרכו הביתה. עיניו אדומות, ראשו מושפל.

פנים. דירת בורשטיין – שחר

אריק פותח את הדלת בשקט בשקט. נכנס. מוצא עצמו מול אביו ומול אמו. האבא לוגם קפה בדממה. נילי בוכה.

בורשטיין
הוא התקשר. הספרן. סיפר עליך...

אריק
בן זונה (בורשטיין נרתע) זה לא... אני נשבע לך...

בורשטיין
(נחרץ)
לא עכשיו. לישון... נדבר אחר כך...

אריק הולך חדר השינה. אמא שלו רוצה ללכת בעקבותיו, בורשטיין עוצר בעדה.

אריק (V.O)

אבא שלי... האיש המתוק הזה... במיטבו כשהכל מתפרק. האמת היא שבאותו רגע לא הבנתי שהכל מתפרק. את הטעות הנוראית שלי, את זה שהבאתי את מאיר ליענקלה. חשבתי שתיקנתי. חשבתי שהצלתי את המצב...

פנים. חדר שינה של אריק – שחר

אריק מתכסה בסדין. מתקפל לתנוחה עוברית. מביט בספר בלשי המונח על הרצפה: "תעלומת הגברת איקס" של גוהן דיקסון קאר.

אריק (V.O)

בכל מה שקשור לתמרה... ובני... מה שחשבתי – שאני, כמו קלינט, כמו גוהן ויין, כמו גיבורים מהסרטים... זה לא נכון, אני בקושי בן אדם, כמו שאמר ברייד, כזה קטן... משתדל... לפעמים יוצא טוב ולפעמים... (עיניו של אריק הולכות ונעצמות). לא הבנתי שבזמן שישנתי חיים של שני אנשים שהכרתי, באותו

קִיץ, ושהייתה להם השפעה גדולה על החיים שלי ... פשוט
התפרקו... לגמרי...

חוץ. סמטא – יום

אופה הכעכים מביט בעיניים מבוהלות בשוטרים ואנשי מס הכנסה שעוטים על החנות של ברייד.
השדכן יושב ומביט בפולשים בעיניים אטומות.

אריק (V.O)

המשטרה, מס הכנסה... חיטטו בכל מקום אפשרי. במשרד שלו,
וגרוע יותר, בדירה שלו... אסון עברו: אנשים עכשיו ידעו איפה
הוא גר, ועוד אנשים במדים, ולך תדע מה זה הזכיר לו...

ברייד טומן ראשו בין ידיו. אחד השוטרים פורץ את הדלת וחודר למחסן האחורי.

אריק (V.O)

נקי הוא לא יצא מהעניין. מצאו סחורה מוברחת. שילם קנס קטן
אבל לא זו הייתה הבעיה... האסון האמיתי... שעכשיו הוא היה
על הרדאר שלהם, ידעו מה הוא עושה, ידעו איפה הוא גר... וזה
היה בלתי נסבל עבורו...

פנים. דירת קלרה – יום

קלרה מעיינת בדחיפות, בפאניקה בגיליון "העולם הזה", ורואה צילום שלה ושל ברייד תחת
הכותרת: "מאורת קלפים בעיר הפועלים". היא פולטת אנקה של חיה פצועה. מגששת אחר
משהו להישען עליו.

אריק (V.O)

נגד קלרה לא יכלו להגיש תלונה רצינית על מועדון קלפים לא
חוקי, ועוד בחיפה האדומה, אז הגישו נגדה תלונה קטנה על רעש,
הפרעה לשכנים, קשקוש. אבל לא יכלה יותר שיהיו אצלה משחקי
קלפים לקחו לה את המקום הבטוח הזה בלילה. חבל, אפילו יותר
גרוע, שבוע מאוחר יותר הופיע מאמר בו יותר שקרים בעמוד אחד
מאשר כמות השקרים שאני סיפרתי כל ימי חיי גם יחד. עשו
מקלרה... לקחו את השיעורי חיזור שלה ועשו מזה משהו מכוער
ומגעיל... בכסף... (קלרה מתיישבת על כורסא, אבודה) ומסתבר
ש"העולם הזה" קוראים גם בקיבוץ... צחקו על הבן שלה... אמא
שלך ככה וככה, אמרו לו, כמו "בית הבובות" והנה ההוא הכאילו
שדכן הסרסור שלה. הבן שלה, של קלרה, שכל כך רצה להיות
חלק מהחבורה, מהקבוצה, חודשיים לא הסכים לראות אותה...

חוץ. בית קולנוע – יום

האקורדיוניסט והכנר בשלהם. פרלה מושיטה ללקוח כרטיס ומציצה מעל לכתפו. רק אחרי שהוא
זז היא מאתרת בבית הקפה שממול את ברייד ואת קלרה. קלרה, אלגנטית כמנהגה, חובשת
משקפי שמש, נראית נסערת. ברייד מנסה להרגיע אותה.

אריק (V.O)

בסוף, בשביל שהוא יסכים לראות אותה, היא הייתה צריכה להבטיח לו שבחיים לא תראה יותר את יענקלה. קלרה קמה על רגליה. יענקלה מנסה לעצור אותה. היא דוחפת אותו. הוא נאחז בה נואשות.

אריק (V.O)

זה שבר אותו, את יענקלה... לקחו לו את המקום הבטוח שלו. הוא התחנן והתחנן אבל היא אמרה שאין לה ברירה, שהבטיחה לבן שלה. שמספיק עשתה לבן רע בחיים, ולא תעשה יותר. זהו. לא ראתה את יענקלה יותר. גם שנעשתה חולה.

קלרה מרימה יד, כאילו ורוצה לחבוט ביענקלה. השדכן הענק נרתע, ואט אט משחרר את ידה. פרלה עוצרת נשמתה.

קלרה עוזבת את בית הקפה. ברייד נותר לבדו, המום, שבור, בודד...

חוץ. חיפה – בין ערביים

שמש בוערת נושקת למי המפרץ...

חוץ. רחוב תל חי – בין ערביים

מונית נעצרת. יוצאים ממנה משה אבעדי, בני והדוד נאג'י. במרפסת שממול, עומד אריק. חבוי.

אריק (V.O)

אבל אני מקדים את המאוחר למוקדם...

פנים. דירת אבעדי – ערב

כולם מתיישבים לארוחת הערב. תמרה נראית נפלא, בשמלה חדשה.

נאג'י

(בגאווה)

יפה השמלה הזאת, אה? כמה עלתה יש לכם מושג? בדולרים...

תמרה מביטה בבני ומגלגלת עיניה.

תקווה

יפה, כל כך יפה השמלה, באמת, נאג'י, וגם עכשיו שתמרה כל כך שזופה מהקיץ, יפה לה... כל קיץ שתבוא, לא?

נאג'י

בטח כל קיץ, למה לא (לבני) מה אתה אומר?

בני

בטח, למה לא?

מיכל מחקה את בני, במימיקה: בטח, למה לא? אבא ואמא של אריק נכנסים. משה אבעדי מצהיל פנים מול שותפו לדבר מילוי טוטו.

משה

נאג'י אתה מכיר שכנים שלנו מלמעלה? בורשטיין, היה בצבא, עשו ממנו ברושי כדי שישמע ממש מכאן אבל הוא... חזרה בורשטיין...

נאג'י

למה לא? מה אבעדי שם רע? מה צריך כולם שמות מהתנ"ך? מה בושה שאתה מי שאתה, למה צריך להיות מי רוצים שתהיה?

בני

איפה אריק?

נילי

לא מרגיש טוב. לא ישן כל הלילה. בעיה... בעבודה...

תמרה

לא גמר כבר לעבוד אצל האישי הזה?

נילי

גמר, גמר. פעם אחרונה אתמול... (משנה נושא) מריח טוב האוכל, מאתמול אני לא אוכלת...

בני

תחכו רגע, אני אלך אליו אולי לראות אם הוא בסדר... אולי שנביא אליו האוכל...

תמרה

(מזנקת)

באה איתך (בני פונה לעבר הדלת, היא אוחזת בו) זה אני שהעלבתי אותו, יותר טוב שאני אעלה לבד, אבקש סליחה...

בני

בסדר, תבקשי סליחה... נעלה ביחד...

תמרה

נו, בני, שאני אשפיל את עצמי שאתה שם... לא יכולה...

זהו משפט כל כך מבטיח שבני לא יכול להתנגד, למרות שזה לא ממש מרגיש נח...

בני

טוב, אבל תעלי ותרדי... כי תיכף יושבים...

מאחור מוסיף נאג'י לספר סיפורי נפלאות על הצלחתו הגדולה באמריקה ארץ הפלאות, ועל תקוותו הגדולה לראות שם את בני, אחרי הצבא כמובן.

פנים. דירת בורשטיין – ערב

הדלת נפתחת. תמרה נכנסת.

תמרה

אריק? איפה אתה?

פנים. חדרו של אריק – ערב

אריק, רכון על המחברת, כותב. הטרגזיסטור משמיע את "עמיחי" בביצוע ליאור ייני.

תמרה (Off Screen)

אריק? אתה בחדר שלך?

הוא זוקף ראש. תמרה נכנסת לחדר. אריק נרתע.

תמרה

מתחילים לאכול...

אריק

אני לא... תתחילו... אולי אחר כך...

תמרה

תפסיק. בא לאכול...

אריק

למה?

תמרה

למה לאכול? פרוטאינים, ויטמינים, מינרלים...

אריק

מה את רוצה?

תמרה

מה אתה רוצה?

אריק לא עונה. פתאום אנחנו שומעים את בני: תמרה? אריק? תמרה מביטה באריק. אריק מפה לרע ביותר... בני נכנס...

בני

סליחה אבל אמא רוצה להתחיל...

הוא מביט בשניים. אריק לא משיב לו מבט.

תמרה

טוב, התנצלתי... אריק, בא, הכל בסדר (אריק מרים ראש) נו,
באמת, הכל בסדר... (מדגישה) אמרתי שהכל בסדר. נשבעת...
בא נרד...

בני

נו, אם אתה לא יורד אנחנו שולחים את מיכל לעשות לך חור
בראש. תחשוב טוב מה עדיף...

אריק, לאט לאט, מאלץ חיוך...

פנים. דירת אבעדי – ערב

כולם מסובים סביב השולחן. בני יושב ליד תמרה. ממול לתמרה יושב אריק, כשלצידו מיכל.
בראש השולחן, מרים משה אבעדי כוסית.

משה

כולם להרים כוסית... גם ילדים, מותר קצת יין אפילו למיכל, לא
נורא... נעשה לחיים, לכבוד נאג'י, לכבוד תמרה... שנסעת
מחר, וכולנו מאוד נתגעגע אליה...

נאג'י

לכבוד המשפחה (מביט בתקווה) איזה משפחה...

תקווה

(מרימה כוס)

והשכנים... איזה שכנים...

בני

(מרים כוס, מביט באריק)

והחברים...

נאג'י

חברים, כמה חסר חברים שאין, באמריקה, כמה שהבן אדם עושה
הרבה כסף, אז אין לו את האנשים האלה, שאפשר לגמרי לסמוך
עליהם, כמו פה בארץ... (מרים כוס, מביט בתמרה) והילדים...

תמרה

(מרימה כוס)

והאהבה...

תקווה

(מסכימה)

והאהבה, בטח האהבה... הכי חשוב... לחיים...

כולם שותים ומתחילים לאכול, תמרה מביטה באריק, באבא שלה, ושוב באריק.

אריק (V.O)
מה למדתי באותו קיץ? שבשביל לאהוב צריכים לפחות שני
אנשים. אבל בשביל לשנא, מספיק בן אדם אחד...

חוץ. בית קולנוע – יום

אריק מגיע לבית הקולנוע. מביט סביב. רואה את הזונות, שבמפגיע מתעלמות ממנו. ניגש לרוכל,
שמפנה אליו גב. לבסוף אריק ניגש לקופה, שם יושב מיקי.

אריק
מיקי, סליחה...

מיקי
(מופתע)
אתה יודע איך קוראים לי?

אריק
בטח, אני... איפה פרלה?

פנים. בית קולנוע – יום

על המסך, סצנת אוהבים מתקתקה. פרלה עומדת ומתבוננת. אריק מגיח מאחוריה.

אריק
פרלה, יומיים אין תשובה בחנות...

פרלה
(עיניה נעוצות במסך)
לא חשוב, אריק...

אריק
(אומלל)
הוא כועס עליי? אני עשיתי הכל אפילו שאמרו שיפתחו לי תיק,
אפילו שאמרו שלא יקבלו אותי לצבא ליחידה טובה, לא היה איכפת
לי, הייתי נאמן... אפשר היה לסמוך עליי. הוא יודע, יענקלה...

על המסך האוהבים מתנשקים. המוסיקה המתקתקה גואה... פרלה מפנה ראש אל עבר אריק.

פרלה
(ברכות)
ואין יענקלה יותר, אין... אמר שלום... גמרנו...

אריק
(נבעת)
הוא לא... עשה משהו לעצמו? רע....

פרלה

יענקלה? הרבה חיים ליענקלה. הרבה טוב. מה שבאמת יש ליענקלה הם לא יודעים. הוא כבר לא כאן... חכם...

אריק

אז איפה? (היא מחזירה פנים למסך) את בקשר איתו? (היא לא עונה) תגידי לו שיש משהו שאני רוצה לשאול אותו. חשוב. בקשה. אפילו בטלפון. הוא יודע מספר שלנו.

פרלה יוצאת את האולם. אריק המדוכדך מביט במסך העמוס אופטימיות טכניקולורית...

חוץ. דירת קלרה – יום

אריק, חבוי כבלש, עומד בסמוך ללוח המודעות, עיניו נעוצות בכניסה לבית בו מתגוררת קלרה.

אריק (V.O)

אבל יענקלה לא התקשר אליי. גם לא לאבא. לאף אחד. רציתי כל כך להסביר לו, שידע...

קלרה לבושה בהידור כמנהגה, חבושה משקפי שמש, יוצאת את חצר בית הדירות. מצעדה אישי יותר, מהוסס יותר. אריק הולך לעברה.

אריק

(קורא)

קלרה? קלרה, סליחה רגע...

אבל היא מאיצה צעדה. הוא אץ אחריה.

אריק

קלרה, בקשה, רק לשאול אותך על יענקלה.

קלרה

(מסתובבת)

לא יודעת שום דבר על יענקלה...

אריק

אז אולי איפה הוא גר, בקשה...

הוא מבחין שדמעות מגיחות מתחת למשקפיים וזולגות על לחייה של קלרה.

קלרה

לא יודעת שום דבר, בקשה, לא לדבר על זה, לא לשאול, בקשה... בקשה. אני לא מרגישה טוב, ויש לי כאבים והרופא אמר לי... בלי... בלי... אני מבקשת...

היא מסתובבת והולכת, מותירה מאחוריה את אריק ההמום.

חוץ. שכונה – יום

אריק בדרכו הביתה.

אריק (V.O)

אף אחד לא רצה לדבר על מה שהיה. לשכוח. הכי טוב. רק אני
לא רציתי לשכוח. בעצם לא רק אני...

אנחנו פתאום שומעים קריאת: "אריק... אריק...". אריק מפנה ראש ומגלה את... מאיר. פניו של
אריק מתכרכמות. מאיר אף לעברו.

אריק

לא חייב שום ספר...

מאיר

לא, לא זה. אתה כבר הרבה זמן לא באת. אמרה לי אמא שלך
שעברת ספרייה... (אנחנו שומעים רעם מרוחק, מאיר מרים
מבט) עוד מעט חורף, מוקדם השנה, לא דיברנו אחרי...

אריק

תעזוב, אין מה לדבר...

מאיר

מה, אתה חושב שאתה בסדר ואני לא?

אריק

לא חושב שום דבר...

מאיר

תקשיב לי טוב, ותבין שאני צודק: בחיים יש מה שנכון ומה שלא
נכון, וכל הבלשים האלה, שאתה אוהב, הם עושים תמיד מה
שנכון, מה שצודק, הם שומרים על החוק, לא חשוב מי יפגע, כי
מה שנכון זה עקרון מקודש ואבסולוטי...

אריק

(עייף)

מאיר, המילה הזאת, אבסולוטי, גדולה עליי. לא קורא יותר
בלשים, לא יודע מה צודק ולא יודע אם זה חשוב... (רעם רועם
שוב) לך הביתה לפני שיתחיל גשם...

הוא זונח את הספרן, חולף על פני נערים משחקים כדורגל, וממשיך אל עבר הכניסה לבניין שלו.

מאיר

(קורא אחריו)

תחשוב על זה טוב ותבין שהצלתי גם אותך, שום דבר אתה לא
יודע... הרבה מה ללמוד יש לך...

פנים. חדרו של אריק – ערב

על חלון החדר מתדפק גשם. אריק קורא את "קדמת עדן" של סטיינבק. שערו של אריק ארוך יותר. על הרצפה פתוח עיתון, בדף מודעות האבל.

אריק (V.O)

אל הסיפור שהתחלתי לכתוב חזרתי פעם או פעמים, אבל הרגשתי שזה לא בסדר, בלי רשות מיענקלה...

חוץ. רחוב תל חי – יום

בכניסה לשכונה ממתיונות תקווה ומיכל. מגיעה מונית. יוצאים ממנה משה אבעדי, בני (בעל שפם ראוי, סוף סוף), דוד נאג'י ותמרה – בוגרת בשנה. במרפסת שבקומה השנייה, אריק, מתבונן.

נאג'י

(מחבק את תקווה)

כמה גדול הבן שלך (מציץ בתמרה – עיראקית) אני חושב שיש אפשרות, אני חושב שאולי הם יהיו טובים ביחד... טובים אחד לשני...

תמרה מחבקת את תקווה. מיכל, נועצת בתמרה מבט קריר אבל תמרה מחבקת אותה בכל זאת. על המרפסת, אריק קופץ שפתיים.

אריק (V.O)

עברה שנה, הגיע הקיץ, הגיעה תמרה, עוד הפעם... אבל הקיץ היה אחר... באמריקה צ'ארלס מנסון והמשפחה שלו רצחו את שרון טייט ובאלטמונט גם פסטיבל רוק ואהבה, נגמר ברצח. אצלנו, כאן בארצנו הקטנטונת, כל יום נהרגו חיילים בתעלה, ואיזה אוסטרלי משוגע ניסה לשרוף את מסגד אל אקצה... שיהיה שמח...

חוץ. חוף ים – יום

בני, תמרה, יורם, גדעון, וציון במים. אריק על החוף.

אריק (V.O)

עשינו אותם דברים... כמעט אותם דברים... אבל, יש לי משהו בלב, עצב כזה, לא ידעתי אפילו על מה...

תמרה, במים, מפנה ראש, מביטה באריק. הוא מביט בה חזרה. שניהם אינם מחייכים. בני מתיז עליה מים. היא שבה להשתובבות הים תיכונית. אריק נותר קודר.

פנים. דירת בורשטיין – יום

אריק יושב בחדר האוכל, אוכל סלט, מעין בעיתון, במדור מודעות האבל.

אריק (V.O)
נשאר לי המנהג הזה של ברייד, לקרוא מודעות אבל. לא יודע
למה, איך זה קשור אליי, ממתי אני מכיר מישהו...

עיניו של אריק נופלות על מודעת אבל הנושאת את השם: קלרה אפשטיין.

ח.ץ. מגורשי ספרד – יום

אוטובוס נעצר. דלת נפתחת. אריק יוצא החוצה ומבחין בשלט המורה "לבית העלמין". הוא שולף מכיסו כיפה לבנה, מושיב אותה על ראשו, וחולף על פני השלט.

ח.ץ. בית קברות – יום

גופתה של קלרה מורדת אל קבר.

מסביב לשוחה הפתוחה, מעל אנשים: אריק, שבעת הגמדים, שתי זונות, הרוכל, אופה הכעכים, האקורדיוניסט והכנר, כמה קלפנים, בנה של קלרה, רב אומר תפילה, ויענקלה ברייד. מרחוק, מוסתר על ידי אחד הקברים: מאיר. אריק מבחין בו. מאיר נד בראשו. אריק מתעלם וממהר לכיוון הקבר.

פרלה, אצבעות ידה שלובות באלו של הגבר הנמוך, ממררת בבכי. אופה הכעכים נע לפניו ולאחור, כמוכה תזזית. בנה של קלרה דומם, קפוא, שפתיו קפוצות. גבו של ברייד מופנה למצלמה, ועדיין איננו יכולים לראות את פניו. הרב נותן לבן של קלרה את הסידור, ומצביע על מילות קדיש.

בנה של קלרה
(עצור)
"יתגדל ויתקדש שמי רבה..."

כולם עונים אמן. אריק מפנה מבט אל עבר ברייד. ראשו של השדכן הענק שכוך, עדיין אי אפשר לראות פניו. עיניו של אריק דומעות, והוא מנסה במהירות למחות דמעה הזולגת לאורך לחיו.

בנה של קלרה
"בעלמה די ברא כרעותיה, וימליך מלכותה, ויצמיח פורקניה,
ויקרב משיח"

כולם שוב עונים אמן. אריק שוב מביט בברייד. זה, כאילו חש הפעם במבטו של אריק, מרים ראש ומפנה מבט. כתפיו האדירות של ברייד רועדות. פניו רטובות מדמעות. דומה וכל רגע אף הוא יצנח אל תוך הקבר...

ח.ץ. מגורשי ספרד – יום

אריק עוקב אחרי ברייד במעיין אובססיביות מבוהלת ועצורה. ברייד ממשיך ללכת אבל אריק לא מוותר. לבסוף ברייד נעצר. מסתובב. גם אריק נעצר. ברייד מביט בו, בדממה...

חוץ. שניר – יום

ברייד שותה קפה. אריק מדבר ומדבר, ומדבר, אבל אנחנו רחוקים מדי מלשמוע. אריק שולף מתחת לחולצתו את המחברת, ומגיש אותה לברייד. זה שוקל לרגע באם לקחת את המחברת, אם לא, ולבסוף אוחז בה. מציץ בה, וסוגר. הוא מחזיר אותה לאריק. דרך תנועת הידיים של אריק אנחנו למדים שאריק מתעקש על כך שהמחברת תישאר אצל השדכן.

אריק (V.O)

מה כבר יכולתי לומר לבן אדם שלקח אותי לעבוד אצלו כי חשב שאני שקרן מצוין? איך יכולתי להסביר לו כמה הוא יקר לי וכמה שלמדתי ממנו הרבה – אז עוד לא הבנתי בכלל כמה הרבה למדתי, רק הרבה שנים אחר כך הבנתי - רציתי שיקרא מה שכתוב במחברת, שידע מה קרה... שלא יחשוב שלאף אחד לא איכפת ממנו, עכשיו שהיא איננה... אמר שיקרא ויחזיר... בדואר... לא ידעתי שלעולם לא אראה אותו שוב...

חוץ. דרך יפו – יום

אוטובוס מגיע ונעצר. ברייד אוחז במחברת בידו, מביט באריק. אריק לא יודע מה לעשות. ברייד מלטף את ראשו של אריק ברכות כמו אבא טוב, נד בראשו, ועולה לאוטובוס.

אריק מביט באוטובוס.

ברייד מתיישב ליד החלון. מביט באריק.

האוטובוס נוסע. אריק שוב דומע. הוא כועס על עצמו, על הרגשות הכל כך לא תואמות את הדימוי העצמי שלו. הוא מוחה את הדמעות, ופונה אל עבר הכרמל. פתאום הוא שומע קול גבר קורא: "אריק... אריק..."

אריק מפנה ראשו, לאט...

חוץ. שכונה – יום

שלושים ושבע שנים מאוחר יותר – אריק בן ה-52 מרים ראש מהמחברת. בכניסה לבניין בו גרות משפחות בורשטיין ואבעדי, עומד בורשטיין ומביט בבנו רטוב העיניים.

בורשטיין

אריק... אתה עוד פה?

אריק

קצת... הסתובב לי הראש אז ישבתי לרגע לנוח, לפני הנסיעה... (בורשטיין קרב אליו) לאן אתה הולך?

בורשטיין

לסופר. שימורים. נפל טיל לפני רבע שעה בסטלה מאריס, לא הרגשת את הבום? (אריק נד בראשו לשלילה) מלחמה זה מלחמה, תמיד מתחיל עם פצצות אויר לך תדע איך זה נגמר

(מציץ באריק) מיכל התקשרה, אמרתי לה שיצאת כבר לפני
שעה. היא תדאג...

אריק

(קם על רגליו)

אני נוסע (מביט במגרש ובעץ האזדרכת הזקן) אתה צודק, לא
רע כאן...

בורשטיין

לא רע איפה?

אריק

לא חשוב (מחבק את אבא שלו) להתראות.

אריק נכנס למכונית ונוסע. האבא עולה במעלה הרחוב, בכיוון השני. המצלמה שווה לרגע על
השכונה, ואז נסוגה לאט לאט, כאילו ומתקשה להיפרד...